

מסייעין לו מן השמים ושלוחין לו מחכמות קדושות לתוך לבו וכו' [קדושת לוי פ' משפטים ועיין עוד ממעלת החשק לדבר מזה מצות זאת חז"ל]

חכמות (א) כל החכמות כגון חכמת הרפואה וסחר כממות כולם מקבלים היות מהתורה וז"ל ורפא ירפא ודרז"ל מכאן שניתן רשות נרפא לרפאות ר"ל מכאן כשתלשלה חכמת הרפואה וזותן החכמות ורפא ירפא הן המה החיות של הרפואה (מאור עינים בניקויים) : (ב) העוסק בחכמות פילוגיות שכ העכו"ם בכלל דברים בטלים יחשב לבנין עוון ביטול חזרה וכו' ועוד זאת יתרה טומאתו של חכמות אלו על טומאת דברים בטלים שאינו מלביש ומטמא רק המדות שגופשו וכו' [עיין פנים] ולא בחי' חכ"ד שגופשו מאחר שהם דברי שטות ובורות שגם השוטים ועמי הארץ יכולין לדבר כן משא"כ בחכמות הכ"ל הוא מלביש ומטמא בחי' חכ"ד שגופשו החלשיית בטומאת קליפת נגה שחכמות אלו שגפלו שמה בשבירת הכלים מבחי' אחרים של חכמה קדושה כידוע ליי"ש [מובן ממילא שכוחו על שחם חכמות הטבעיות אבל חכמות מילוניות הנוטים לדרכי הכפירות ומיותו ר"ל הם טמאות ומטמאות וכו' לגמרי כמובן] אח"כ עושה אזהרה (היינו שהם חכמות הכ"ל) קרדו לחתוך בהם דהיינו כרי' בהתפרנס בהם ברווח לעבודת ה' או שיודע להשתמש בהם לעבודת ד' ולתורו זהו טעמם של הרמב"ם והרמב"ן ז"ל ושיעורו שנקטו בהם (ליקוטי אמרים תלוי פרק חות) :

חידושי תורה (א) כשהדס מהדס איזה דבר חכמה בתורה הוא נוחן עומין בלוחן הדיבורים מפני שהיו המוחין מחסנה בהעלם מלבושין בחיות הדיבורים ועכשיו הוא מפשט אותן מהלבוש ומחגדלים וזהו קישוטי כלה וכו' (ליקוטי אמרים דף דלת) : (ב) תורתנו הק' היא אפילו לח דקוב"ה כי כמה צירופי שמות ודמיונים לפנים וגזיזים בחורה מראש חיות וחדם השלם בתיקון מדותיו והולך בחומו באמונה יכול לעשות נו רמז בחורה אפי' משלשה או ארבעה חיות בפני עמון רוחה בהם עיין הדס לפי טעורו כי החורה מבילה מבילה נחמה ולכן רגש שהענין שלפניו ושלחמיו אינו נוגע ומדבר מהרמו שחידם לעצמו רשאי לעשות צירופים לערך חזונו ובלבד שיכוון את לבו לשמים לבחלי לבנות מדרך המלך ולא להנחת עצמו כלום וכו' וע"ה עוד מענין צירופי אותיות מר"ת או פ"ת וכו' החורה ככה נאספים צירופים שונים זה מזה וכו' וע"ה עוד מענין צירופי אותיות מר"ת או פ"ת וכו' (אור המאיר דרוש לר"ה) :

(ג) האדם השלם כל מה שלומד ומחדש חידושי ורמזין דאורייתא אינו תולה המעלה והחכמה בעצמו כאשר באמת בכל מד' ד' עלי הפכל כי הוא הנותן כח ושכל לעשות חיל לאורייתא וזה בחי' כל שיראה חסדו קודמת לחכמתו כי כשרואה לבסוף בחורה וחכמה ולחדש חידושי מקדמת אותו היראה ופושט איך אשתמש בחכמה שהוא הניתן לי בחסד חסם מאת המלך מלכי המלכים הקב"ה שמה חכמות-בה"פ אצחיה פנים ומחשבת פוץ שלא לשם שמים וע"ה הוא עוסק בחורה ומחדש בה בחילוי ורשימו וכל כוננו לשמים ופיון שפולה החכמה שבו רק בהשי"ת שהוא סי וקיי"ש ע"ה חכמתו מתקיימת וכו' (נחלת שמעון פ' עקב) :

חזרה (א) ארז"ל ורפא ירפא מכאן שניתן רשות לרפא לרפא את' אורו הא"ם והלבישו כביכול בהתורה לרפאות אך הגם ידוע כי למלס הקב"ה את' אורו הא"ם והלבישו כביכול בהתורה לאורייתא וקוב"ה חד הוא וזה צר"ה בעולם והתור' הוא קומה שלימה מרמ"ה מלות עשה ושם"ה לא חששה כנגד רמ"ה חזירים ושם"ה יגידים שגאדס וכו' ובהעדר שום מלוא מסחר חו הסיזת מאוסו אדר שנגד מלוא זו ומשך הפנס לנפשו ועי"ז גם בצופו נעשה חולה בנשמות על אדר זה ר"ל והנה מלך האמת עיקר הרפואה הוא לפשט במעשיו ולהשיב על פנמו חיות התורה עם אור א"ם ית' המלוכה בהתור' ולא ילמדך לרפואה הנשמי ויכול להיות שצ"ל לו רפואה ברגע ובזולת או יהיה שלם בכל מיני שלימות בצופו וממנו ובניו וכו' . אך מפני שאין להאדם רשות ומשתדל ברפואות גשמייות והשי"ת אינו ספק בנות המה לכך ניתן רשות לרפא ג"כ לרפאות אך האמת כמו ש"אמר הכתוב ויאמר אם שמוע וכו' כי איני ד' רופאך ודרז"ל לא אשים ואם אשים אני ד' רופאך וכו' זכן ארז"ל חם בראשו יעסוק בחור' וכו' ח"ה רפאות תחי לשריך וכו' עיין פנים כלל העולה כי איך עוד מלבדו כי הוא העיקר בכל דבר וכשיאמין זה באמונה שלימה לא יהי לך לשום עור כי ממילא יתקן הכל והעיקר הוא תפלה הנלך מסוגל ביותר כמארז"ל שיותר מקובלת תפלת המולה עלמו מתפלת אחרים עליו ולעספי שארז"ל בז' ל' ידך וכו' איך חבוס מתיר עלמו מבית האסורים הכונה בזה כי בז' ל' ידך כרית שם מע"ב שמות וכן יהיב ל' ידך כרית הוא ג"כ שם מע"ב שמות ודבר זה לעשות הפעולה ברגע שיקום החולה מחליו חייב ע"י שם זה א"ה כ"ה מ"י אחרים וכו' עיין פנים (מאור עינים פ' חיי שרה) : (ב) כל הסיורים והחולאים ר"ל הכל ב"ה מהשכירה והדינים ר"ל ולכן החורים הוא רפואה לכל האיברים כי אין הדינין מתקין אלא בשרשן וצ"ה

דרך חולה חסידים לב

זכונה מנה דינין מחמערין והטורה אומרת אני בינה לי גבורה וכו' ושם נמתקין כשנאים לשרש וז"ל רפאות תבי לשריך כי השבירה הוא מהשבור ולמטה כידוע (פ' יתרו ועיין גם כפ' קדושים) :

(ג) עיין חס ברששו יעסיק בחורה עיין תורה אות כו' מלמוד וגמיעה (ה) שמעתי בשם הכעט"ש ז"ל שביאר הפסוק מה' מלעדי גבר כונו וכו' כי יש אנשים שנוסעים לארץ מרחקים בשמורות וכדומה ומדמים בנפשם שדרך

נסיעתם בעבור הרבות כסף וזכב ולהריות בשמורתם וזלזלת הוא ית' לא כן ידמה כ"ל שהוא ית' יודע ששם בדרך מרחקים יש כבר לחם האונג אל בתי זה האדם והוא לריך לחכול חיתו כבר דייקא ובלאותו מקום ובעת הזאת או לשתות מלל לוגמיו מים במקום הוא ולכוונה זו מלעדי גבר כונו להרחיק גדול כמה מאלות פראות בכדי להכניס את נפשו עם זה הכבר לחם ושתיית מעט מים ולנפמים חפ' אליו לא יגיעו כ"ל לאחד ממשרתיו העבדים אם יש לו שם פת לחם וקיתון מים הריך להשלמת נפשו לפי גזירת הכתוב ית' וזאת הגזרת ראו לבעלי לנכס דרך נסיעתו לשם וז"ל מה' מלעדי גבר כונו אך האדם לא כן ידמה רק ודרכו יחפץ שגדמה לו שנוסע לדרכו לסריות בשמורתו וכדימה וכו' וע"ש שמאריך בננות אותם הקובעים פראותם ע"י נסיעות ודרכים לקבץ ממון מיד הממכרים ובפרט אם הנוסעים הם ת"ח וכו' אם לא שם גדולים במעלה בלמות ועושים תיקונים גדולים ע"י נסיעותיהם וכו' (אור המאיר פ' לו ועיין מה גם כפ' תלמוד) : (ב) עיין מה שפירש"ל הנכסר מחבירו אל יפטר חלל מתוך דבר הלכה וכו' עיין תורה אות נט

טבע (ה) אין מול לישראל פירוש כשארם אינו טועב ח"ע והוא אללו כלין או לישראל מול מלשין הספסם כמו יול מים מדליו וכו' עיין פנים כי כשארם אינו משניה על הטבע יכול הקב"ה ליתן לו טעם רב כי ה"ש"ת הוא למיכל מהטבע אבל כשארם בטבע אין הקב"ה כביכול יכול ליתן לו מחמר שהוא נכסמו משניה על הטבע שהוא רע ודרך הטבע כשארם רע אין נותנין לו כלום (קדושה לוי פ' שלח) : (ב) אעפ"י שהעולם נברא בטבע דהיינו כשזרעין לומה וכשחיו זרעין אין לומה וכדומה בשאר הדברים אך בלמות לריכין לפאמין בלמונה שלימה שהבורא ית' ברא הטבע כי כל מה שבעולם הכל הוא ממנו ית' וע"כ בלמות יש שמושין ואין להם וים עושין זים להן להורות כי הכל ממנו ית' ומה שליו לעשות עפ"י הטבע הוא רק כשאר מלוא וזל חלילה שיטעמו על הטבע רק יאצינו שהכל ממנו ית' וכו' יע"כ נקדשו השביעיות וכו' עיין פנים (חסד נאברהם פ' בשר בתקוה ועיין אמנה אות נח) : (ג) להיות שכל עניני הבריות והנפלאים כולם הם התגלות אלקותו וכבודו ית' לכן קשה בעיניו ית' לנסות להכנסה והטבע כ"ל ע"י לריקים גמורים וכו' והנה אם אמנם שינוי הטבע מראה לעין כל אלקותו ית' לשמוע ד' בקול חפ' אשר רוח אלקים בו אבל בלמות הנכנס הטבע היא היא שמגיד נפלאות ד' לבדו וכה מי יכול שלא יפסוק ההכנסה וסדר אחד משפת ימי בראשית עד סוף העולל וכו' וזה אלאינו משתנה וחסיד מתנגב על סדר אחד הוא הסודות על גדולת כח ח"ס ב"ה וכל אלקות שלימו משתנה וכו' וחסיד משניה ופופע מהם ומקיים ומחדש בכל יום תמיד מעשי בראשית וסוף בלמות אשרי משליל ודואה ומבין מסדר ההכנסה המעשית ממה שלימו משתנה להבין מה איד איד בלמות ית' בשריות וכו' (עיין פנים כרי אלקות פ' נח) :

יראה ועבודת ה' (ה) כשולד האדם אין בו חלל נפש פלגאית וכו' (סיניו שמנא את היסודי שזה בתי וזה כמו וזל זכאי שחלל ית' את מלרים וכו') יסבין ליה נפשא פירוש כל מולם המלכים קול בשרותו וכו' ית' יסבין ליה נפשותו וכו' ית' יסבין ליה רומא פירות כל מולם המלכים קול כשחשם בלשמו ית' משרם אותו כביכול בעולם האכנה וכן כשחשם ביראלו משרם אותו בעולם היראש ולריך האדם שלל יסבין משמחו אשרי רגע אחת מהש"ת וזה משרם הקב"ה בזה כי כל מחשבה היא מול שלל וסם גיליות הקדושה וזה מלסך אותם אל השורש וכו' וז"ל עיני ד' אל לריקים עין נק' השכל והשכל של הש"ת כביכול הוא ביד לריקים כשכל השכל שמגדל להכנסו את בנו מלמלם את שכלו ורואה ומתבונן במעשי נערו וקטנות של בנו נמלל שמבין השכל של אביו לתוך המעשים האלו כך הדיקים עושין כביכול להקב"ה כדמות שכלם שהוא טועב מה שיהם חושבים אם הם חושבים באכנה מביאים את הקב"ה בעולם האכנה וכו' כריל נמלל ששכלו ית' הוא כביכול ביד הדיקים אבל איד זוכין למדרגה זו בחשכם שם עפר ואנם יכולים לעשות בני כמו של הקב"ה שום מעשה נמלל מה שהוא עושה. עושה זאת הקב"ה שם לא הוא ית' אינו יכול לעשות כלום וכו' (ניקוטי אמרים דף א' ובאור תורה בליקוטים) : (ב) ארז"ל ישראל מפרנסין לאנשיהם

בנשמים

הא

דרך יראה ועבודת ה' חסידים

בשמים בדמיון האדם שהוא שבע מחמת חטונג כך הקב"ה מתענג ממעשים של ישראל וז"ל
 ושמעו עולם תדען עלם היינו שהוא מדען ומענג עלמיות של הכל וזהו הקב"ה וזה פירוש נעריך
 היינו שכיכול לזר מחקים אותו ית' (שם וסס) : (ג) הנוטה תפלתו ענוה היינו הכדבקותו
 בהש"ה ענוה שפעמים הוא דבוק בהקב"ה ופעמים אינו כמו גלגל שמתגלגל אז מסתמא אינו
 מקושר בהש"ה וז"ש סכנה ואין בה מלוא מלוא הוא לשון התחברות כמו לוותא (ליקוטי אמרים שם
 דף א' ע"ב) . (ד) בכל דבר יש ד' יסודות והם דברים נגדיים מים מכבים אש רק לריך להיות עוד
 דבר אחד המתחברם והוא מדת א"ן כי כאשר מגיע יסוד המים לבטל את יסוד האש הוא נתבטל
 ממילואו שכינה למדת ה"ן ובאכזה ויראה ג"כ כך כי בדבר גשמי האוכז דבר אז אינו ירא ממנו
 בשעת מעשה וכשהוא ירא ממנו אז אינו אוהב אותו . אמנם בהש"ה יש אהבה ויראה כאלה כי
 הוא המתחברם וכה הפועל גופעל והאין נק' חכמה ע"ד והחכמה מאין תמלא וחכמה נק' ראשית
 ובשוק' ראשית יש לו מספר כי אחד משמעותו אחדות אבל ראשון הוא התחלת המספר מסתמא יש
 מדרגה שהוא למעלה מן החכמה ויום נק' בהירות שאלם רואה את בהירותו ית' וגילה נק' השכות
 שאינו רואה ח"ו את בהירותו והמתחברם הוא א"ן וזהו בין השמשות דבר המתחבר בין יום וגילה .
 זה היה ענין המקידה שבעלה את יתחק לכולל אותו במדת אהבה והחלוקים נסה את אברהם
 בגבורה עלה מכה אהבה וזולתי הולך להעלותה במדת א"ן והשאר"ל שאינו של יתחק נברא בין
 השמשות ובן שנה היה ר"ל ע"י ויכל להשתנות כי שנה לשון שינוי שם ועיין אור תורה פי' וירא
 שם מבואר בענין ציורם וסם מבואר שמת אהבה הוא ג"כ בחי' יוס ומדת היראה הוא בחי' לילה
 ומדת א"ן הוא המתחברם ומדה זו שהוא בחי' חכמה אמר"ל שאין בזה שום תמונה כי הוא בחי' א"ן
 אבל נגדי הקב"ה בחי' עלם חלקות נק' זה הא"ן היולי בחי' תחלת ההמשכה כי א"ן הוא בחי'
 חכמה בחי' ראשית בחי' מספר כ"ל והוא ית' נק' אחד וכו' (וזה מבואר עוד שיש שבעה שנים
 פירוש שבעה הכחות במדות הנקראים שנים וא"ן נק' שנה ראשונה וכו') : (ה) עונות פוגמין
 בהשכינה כזיכור כידוע ואפי' אם עושין מלוא שלם לשם שמים דהיינו שנוטה עם איה פניה נמלך
 שנוטה בזה ר"ל פירוד ח"ו כי אוריותו וקוצ"ה כולל חד נמלך אס עוכה מלוא כתיקונם נעשה
 מלוא זו וקוצ"ה חד כי הכל קדושה אחת ורוחניות אחד אבל אם עושה שלם כתיקונה נמלך שנוטה
 קליפה בזה נמלך זו שלם תוכל להסתיר עם הקדושה של הקב"ה ונעשה פירוד בין הקדושה של
 מלוא זו ובין הקדושה של הקב"ה וזה נק' קליפה שנוטה קליפה סביב למלוא זו כדי שלא תוכח
 להתאחד עם קדושתו של הש"ה וד"ל (ליקוטי אמרים דף ג) . (ו) איתא בדברי רז"ל שכל הכחות
 בב פנים כנגד אחרון מפני שבושים זה מזה הא"ל שכולם מקבלים זה מזה ב' מל' וכן כולם וז"ש
 מה ה' א' של עממך ב"ל ליראה את ה' את כל הכחות וה' את כל הכחות שכל"ל (שם) (ז) ויראה בלשם
 זמ"י אך אלה לריך ליבוס ולהכלל את ה' לכה"ל ראש נגד מדרגות שכל"ל (שם) (ח) ויראה בלשם
 כללן וכו' כדי לרדק ציופי' ללאורה אינו מוכן אבל פירוש כאלמתי רחל העליונה שפי' שראה
 רחל זו מדק ברחל העליונה שכל ציופי' מרחל זו התחננה בה מרחל העליונה וזהו ג"כ משארז"ל
 לפני יוסף דיוקנו של לביו ראה . היינו שפי' שאלם פועלר היתה מתפארת לפניו מלך כדי
 לפתוחו כמארז"ל בגדים שלבשה בלפרל לא לבשה צמחא . ויוסף הלדיק לא היה הפך בהתפארות
 זו אבל חשק ובתלבוז מתפארות זו להתפארות עליון שהוא דיוקנו של לביו מתפארת ישראל . חיש'
 וינס וינלך החולס . ר"ל שגם מתפארות בהשמימות ובתלבוז לננס החולס חוץ לעו"ל (להבדק
 בהתפארת עליון . חיש' לאלה וראש בנות א"ן . פירוש לאלה הנשמימות אלא תראה תמיד בפנימיות
 בדבר ולא בגשמיות . זה בנות א"ן במלך שלמה וכו' ר"ל לשלם יופי של אשה שהוא הופי קדוש
 בנות א"ן כלומר שהוא רק א"ן והימן ליופי של מעלה ששורה עליה גילוף של יופי מעולה להתפארת
 בגילוף וא"ן אדם רשאי לבק ביופי זה התחנן אלא אם בל' עננו ופאסוס יש לו לבק ע"י יופי זה
 ליופי של מעלה . חיש' במלך שלמה ר"ל ציופי' של אשה הוא רק א"ן ויפמן שמתלך שלמה הוא הקב"ה
 וכו' (ע"י פנים דף ג') . (ט) עיקר האדם הוא הלא דמות אדם שבו וסתמם עבירות שנוטה
 בהתלבוז ממנו דמות אדם ועדמה כבהמה וא"ן אדם עובר עבירה אלא"כ נכנס בו רוח נשום .
 השאר"ל איתו שוטה במחבה . מה ר"ל לנס אדם גימטריא ע"ה שנותנים לו משלמות עליונים .
 (כס) . (ט) כל נבדל מהחכמה כ"ה ה' בחכמה יסד ארץ . וממילא כשאני רואה להעלות לריך
 אני ג"כ להעלות בחכמה וראשית חכמה יראה ה' . וכתבא ללמד מהשכח חוץ לריך להביא א"ש
 למדס יראה שהוא בוסה שיבוס מפי' כש"ה לאמור הלא כש"ה בכהן ואני מהשכח דברי שבות .
 ובכניה למדת יראה מהשכח עלמו וא"ן הוא הוא חכמה ובחכמה כלבו לחבריו וזהו המכסה שמים
 היינו

דרך יראה ועבודת ה' חסידים דג

סינינו את השכל בעצם בדבר נשמיות המכין לארץ מער כמו המער מרטיב את הארץ ללציון בדרך
 תבואה כך השכנים כביכול בזה למדריגות התחנות כדי שיעלו דמאן דאכיל דלאו דיליו בזה
 לאסתכלי וכביכול יש בזה למדריגות התחנות לעלות וע"כ השכנים בזה בתוכם כדי שיעלו וכו'
 עיין פנים (סס) : (י) האדם הוא רק חלי לורס כי הוא רק בחי' דלת מ"ס כצבואר בפנים .
 וכשמחזקת ה"ס שהוא אלוף של עולם נעשה אדם והקב"ה עשה כחם למלומים דרך כזה עולמות
 כדי שיהי' אחרות עם האדם שגא הים יכול לסבול בהירותו והאדם לרין לפי"ס ח"ע מכל
 הנשמיות כ"כ עד שיעלה דרך כל העולמות ויהי' אחרות עם הקב"ה עד שיבטל מעליהו ולא
 יקרא אדם וחי"ס ועל הכסף וכו' עיין פנים דמות כתרואה אדם ר"ל כפי שתבואר בהאדם כך
 תבואר למעלה אלו ית' אם תעבירך בהלך אהבה תבואר בכל העולמות אהבה וכו' בכל המדות
 וכו' כשמביא ח"ע בהדרכות גדול למעלה מכל העולמות ויהי' אחרות עמו ית' כיון שהוא ית' אינו
 חושב רק את האדם . שכל מה שחושב אינו אלא בשביל להטיב עם האדם ע"י כל העולם לא
 נברא אלא וכו' וכל העולמות עליונים וכל המדות הם ברשותו והוא בזה כאלך נבדוד כ"ס דהעצם
 ותמיד ירגנו ואיתא בזה הלא לייך ירגנו אלא כיון שהלך רואה כך רואה הקב"ה וא"י מעשה
 בשמיות של הלך הוא תורס שלימה כיון שגאיו אלא האבות שכתוב בתורה ויבא גם אל רחל ויאסב
 את רחל וכו' ואלו נחש' את אחת מזה היה ה"ס פסולה כי עמו הכל בדביקות הש"ס והים
 לקב"ה תענוג בזה ונעשה מזה תורס ואורייתא וקוב"ה כולל חד ואצ"י שהוא נשמיות גדול
 תענוג הקב"ה בזה וחי"ס עשה לך שני תולדות כסף שהאדם הוא חלי לורס שהוא רק דם כ"ל
 והקב"ה נק' אלוף של עולם וכו' אמנם כשמחזקת יחד נעשה לורס שלימה כסף לשון תורס שהא
 תמיד מתאזר להקב"ה . והקב"ה הוהב אותך (דף דלת ובאור תורס פי' בהעלות מבור ביותר) :
 (יא) אם בזה לאדם בתחבתו התפארות הוא בצולם התפארת ואם בזה בתפארתו חכמה הוא
 בעולם האהבה וכן בשאר המדות של שבע יצי' רבני' וא"י הוא חכם להפשיט עצמו מהנשמיות או
 הוא מדבק עצמו במדת אהבה העל וזה בצדית הבורא ית' אצ"י שהאהבה היא מכשיר במחבתו
 הוא מענייני עו"ה יכול להפשיט עצמו מאלף הנשמיות ולדבק עצמו בבורס אהבה העליונה (סס)
 (ליקוטי אמרים דף ד') (יב) בזה שגאיו העולמות בזה היה חלקים כך כאשר מוכיר
 האדם דברי קדושה לרין להיות בדחילו ורשמו שהם היה חלקים (סס) (יג) אברהם אבינו
 ע"ה גרם שנתגלה מדת עולם האהבה של הבורא ית' כי מתחלה היה בהגלה והוא ה"ס מצורר
 אותה מסוד הש"ס שהיא התחלוקת המיחין וכן ילך ויעקב כ"ל לפי מדתו וכן גם עכשיו כשהאדם
 עושה חסד למעשה הוא מצורר מדת אהבה וגדל מאלך וכו' וכשהוא מבטא ומפאר לבורס נתגלה
 ונתגדל עולם התפארת שהוא מדת הבורא ית' (סס) (יד) בזה לרין לשפא בדחילו יד"ה
 ובישיבה ובסקין דילים לשכינתא . פירוש שכל דבר שצושה יעשה הכל לנינון השכנים שכתובו ויעשה
 הכל עבור השכנים ולא לעצמו (סס דף ה) : (טו) אברהם נתפארה עינו וראה בשכלו עולם
 האהבה של הבורא ית' וכן ילך ויעקב כ"ל כפי מדתו ראה בשכלו מדת הבורא ית' כשנשחש
 השכל של האדם ואינו יכול להשיג מדת הבורא ית' בשכלו . ואח"כ רואה אותו בשכלו או יש לו
 תענוג יותר והתלכבות שהתמידות אינו תענוג כל כך : (סס ע"ב) : (טז) ואנכי תרגלתי לאפריס
 קחם על זרועותי ע"ד משל לאב שאין בנו הקטן יכול לעלות על ידיו מגביה אותו ואח"כ כשחזיק
 אותו מתחשע איך בוקר? של אביו כך האדם אינו יכול לדבק ח"ע בהש"ס והס"י מכניס אהבה
 ויראה בלבו של האדם שהם נקראים ידים שהם דמיון ידים שבו שפדים נותן אדם לתבדור כך
 ע"י מה שגודרים באהבה ויראה וכו' מביאין שפע בכל העולמות וכשמחזקת האדם לקוב"ה
 באהבה ויראה אזי הוא כביכול ממשיך מדותיו ית' רחום וחנון וכו' והמדות נק' דיקנא ושערות
 לשון שיעורין כי הם מותרות כי העלמות אינו לרין כי הוא אל חף בלא מדות . רק העולמות לרין
 שיהיה הוא ית' רחום וחנון שאלמלא בן לא היה קיום להם לפיכך הם רק לורס העולמות לפיכך
 נקראים מותרות (סס דף ו ע"ב) . (יז) יש ג' מיני אהבה כ"ס לא זו מחבבה עד שקראה בחי'
 לא זו מחבבה עד שקראה אהותי לא זו מחבבה עד שקראה אמי ויש עוד אהבה שאינה מושגת
 לאדם וכו' עיין פנים וזה בחי' דלת בגדי לבן מלבושי אהבה והם רעווים בלוטיות סוי' ובאמר
 דלות אהבה אית יראה ממילא לרין להיות ג"כ ד' מיני יראה והם בחי' בגדי זהב מלבושי יראה
 ורעווים ב' אהותיות שהם ארני (סס) : (יח) לפעמים שהלך מדבר דברים בעל"ס . וזה כחשן בן
 המלך שחל בן בני הספרים לחשש אור שיש בן כפר הנס הים לרין להלביש עצמו כמו הנן
 כפר כדי שלא יכירו אותו שהוא בן המלך ומגלן לו כל סודותיו סימן הוא האור . כך הלך מדבר

וכי'

דרך יראה ועבודת ה' חסידים

וכו' והוא מקושר להש"ת ומקשר את הדיבורים להקב"ה וזהו נק' שהולך בשליחות הקב"ה למלא שם המדות (וכן) למשל מי שאינו יכול להתפלל ומדבר דברי שחוק ומעורר בעלמנו חסדו' ואח"כ מומר בלבו אם יש תענוג מזה שהוא דברי שניות כמה יש לי להתענוג מהקב"ה שהוא תענוג לכל חסידים וע"ז הוא מתפלל באהבה ויראה וזהו הן גור יגור כשהוא בגירות ומדבר דברים בטלים לפס' מלאותי דיש בני אדם סוברין שהקב"ה אינו מלוכס בכלן והוא מחמת הבהירות עד מאלד כמשל אור גדול שמכה את הראות ואין יכול לראות שנתגלה הבהירות עד שאין השכל משיג ובאמת הש"ס הוא בכלל רק התלששותו אינו נראה כמו חורבן הבית שהיה חסד גדול כ"ש האלשיך ז"ל נטע קו ויאלץ חיל ותומה וכו' נטע קו על בנין המעמד פירוש שלא היה יכול להתגלות הבהירות הגדול שיתגלה כשיבא משיח לפיכך נחרב הבית וזהו לפס' מלאותי שאין שום דבר שאין אני שם (דף זיין) (יע) גיירני ע"מ שאלמוד כל התורה על רגל אחד ר"ל שאהיה חסיד במדריגה טובה ואמר לי מה דעך מני להצדק לא תעביר רמז לו כשהיית אהיה במדריגה רעה הולך אדם עובד ליפ' כדי שיעלה אותך לכך תמטרך גם אהיה ליפול ולפעמים האדם הוא חושב מחשבות של הכל וה' לדיק יבחן שבוחרן ואין ומשליך אותו לעולמות רעים כדי שיעלה אותו להש"ת ותשוב הוא אלל הקב"ה מאלד והאדם אעפ"י שצא לדבר רע יקבל הכל בטוב כמו ר' עקיבא שכבחה נרו ואכל ארי את חמורו ואמר על הכל גם זו לעובדה ובאמת הביא לתוכו טובה וכו' (עין פנים שם) : (כ) ארז"ל שמשביעין את האדם ואומרים לו היי לדיק ואל תהי רשע ר"ל דהתחלת הויית הנשמה לבדוה מקשרין אותו בעולם השבועה שהיה הכניסה כדי שיהי מקושרת שם וכל הדיבורים שמדברים בעוה"ז נחלז מהדיבור ההוא והדיבור הזה הוא ממוצע דיבור אחרון שלמעלה והדיבור ראשון שלמעלה וכל הדיבורים שמדברים ביום מזה וכל מה שמדבר מעורר זה הדיבור והוא לא תשא את שם ה' חלקיק לשוא כי המדבר דברים בטלים מגבים את הדיבור בחנם והוא מותרת ועומד בזה בהקשרות בזה הדיבור וכשהוא רואה ח"ו לנטות מן הדרך הטוב מתרחק בזה הדיבור ומי שזוכה יודע ושושנה את הקול וזה נפש כי תחטא אורייתא מקתמה איה אפשר שתחטא ושמעט קול אלה היה לו לשמוע קול של כשבעה או ראה שרוא' מעשים של אחד וזוכר במעשיו דכל מה שאדם רואה ישים אל לבו נמה הראה לי הקב"ה את זה הלא הכל בהשגחה פרעית לאלף את רואה דבר עבירה יחשוב מהתמא גם אני עשיתי שמך מנהו אעפ"י שלא עשה כזה ממש למשל אם הוא רואה את אחד שצא על אשת איש והוליד ממזר ומוליד ז"ל ע"י מחשבה זרה חמור כמו מוליד ממזר וזהו או ראה שרואה דבר עבירה מאלד אחר ומזכיר בו דבר שעשה או ידע ע"ד בושנו במעשיו ונכלמנו להרים פנינו אליך ע"ד משל חותם המעונק אם משימין אותו על השערה אזי נהמקף גם השערה כך כשהאדם מולכלן בעבירה ומדבק א"ע בהקב"ה כביכול נעשה הליכולך למעלה כשנעשה אחדות עם הש"ת בעת תפלתו שמדבר דיבורים ושורה בו הקב"ה וזה בושנו במעשיו נקבץ העצירות ונכלמנו להרים פנינו אליך פירוש פנינו ומינו אליך שיכיה אני מדובק כך בשביל הליכולך וזהו המדה של נושא עיון שסובל העיון והוא או ידע בשביל התקשרות מושך ילמנו מעצירות וז"ש קול קורא היינו קול אלה קורא במדבר פירוש בהדיבור פנו דרך ה' שיכיה הקב"ה שורה בו ישרו בערבה שאם נופלת מחשבה זרה לאדם בתפלתו שצא בהיכל מלך ונתקפו אותו וכאשר ישים אל לבו שדחפו אותו ישוב אל הקב"ה באימה גדולה ובבושה רבה והקב"ה הבטיח אותו אל חירא כי תחך אני בכל מקום שאני שם מביאים את הש"ת וזה ישרו בערבה בזה שהמחשבה מעורב בקליפות מסילה נק' דרך שאינו כבושה לאלקינו (שם) : (כא) לשון חלקים הוא הכה שבעולמות והבהירות שלמעלה מהעולמות נק' נזרומי שפורש עלמנו מתאווה עוה"ז הוא למעלה מהעולמות וז"ש נזר אליקיו על ראשו שהוא למעלה מהכח שבעולמות שזה בחי' אור הגנוז שרבה שאין העולם גדלי לטובלו היינו שאין בהם כלי שהוא בחי' די שיכיה יכולים לקבל אור כזה ועמד וגבו וכו' או יאמר כי ישראל הם אלוהיות לי ראש למשל אחד שיש לו תענוג נק' זה יש לו ראש מיחמת הרחבת הדעת וכן לפיפן אין לו דעת מחמת לער וזהו פירוש הקב"ה מניח תפילין כביכול נהדרשו לו ית' מוחין כשישראל עושין רצונו של מקום וז"ש מר חלקיו כביכול להקב"ה יש מר נחמתי ראשו ושכלו של האדם שפירש א"ע מתאווה עוה"ז כדי לעשות רצונו ית' (שם) : (כב) הנה היום צומן הגלות בקל להשיג רוח הקודש יותר מצומן הבית כמשל המלך כשהוא בבית מלכותו איף להתקרב אליו כ"כ כמו כשהוא בדרך שאו יוכל להתקרב אליו כל מי שיראה אפי' בן כפר שאינו הנון לבא לפי המלך בבית מלכותו ובדרך כפומקם שלו יכל לבא לפניו ולדבר עמו כ"י היום בגלות כשהאדם מחשב בדביקות הש"ת אי מיד שורה נעזר וסובן אללו בכן ראוי לאדם שיתרחק מלגו מן התאוות ומחשבות זרות בכדי שלא יתרחק ממנו ית' רק יעשה כל מעשיו לשמו ית' וזה

ברחק

דרך יראה ועבודת ה' חסידים דר

הרחק משכן ר"ל ממי שזוכן אלץ הרחק ממנו הרע (דף ח) : (כג) נשאל ומה באמונה פירוש
 שלריך לישא וליתן ר"ל שיהיו כל המעשים והמחשבות באמונה ר"ל באהדות בצורה ית' ואם תאמר
 יש יראה לא האר קבעת מתים לתורה ע"ד צדקתי יראה צדקתי תורה תבלין והנה י"ל הלא
 התבלין הם הממתיקים את התבשיל והתבשיל הוא העיקר ובכאן הלא התורה הוא העיקר אך הענין
 הוא ע"ד מה שארז"ל אי מסר בידיו יראה דעבירה אפי' ביעותא בזה יומא לא אשתכח דהנה
 יש שתי מיני תפלות בזהלכות א' שהאדם עושה לעצמו הכנה והשני מה שמתפלל בלי שום הכנה
 רק הזמן הוא גורם כמו בשבתות וימים טובים שלא הוא השפלה הקדוש בעולם והוא אפי' ביעותא
 בזה יומא ר"ל תפלה שהזמן גורם לא אשתכח כי יראה נק' כח התפלה והיא החשק וכמו שהאדם
 רוצה כך מהפך החשק אם לעצמו הוא מתפלל בחשק ובזהלכות וצאצא ויראה ואז שורה הקב"ה
 עליו בצחי' סולו לרוכב בערבות בזה שמו ר"ל הקב"ה נק' רוכב בערבות בזה שמעורב אללו אלהים
 ויראה יחד הוא שורה עליו וזה בזה שמו כי ידוע ששם י"ה מורה אהב' וירא' וכל זה אם הוא מתפלל
 בזהלכות מה שאין כן אם אינו מתפלל בזהלכות אינו שורה עליו כי אם היה
 מקדוש ברוך הוא שורה עליו היה הרוח הפזר הפזרים רוח נק' מדת תפלה שהוא מדת יעקב
 שבו היו כל המדות אלה ויראה וכו' (שם ע"ב) : (כד) נודע בשערים בעולם כל אחד כפוס
 שיעורא דיליה ע"י המדות אלה ויראה הקב"ה מקשר א"ע כביכול עם האדם (שם) : (כה) הליך
 נק' יהודה שהוא דבוק להש"י כמו אלויות יהודה שהוא אלויות הוי' דלת שהמדרג' התחתונ' שנק'
 דלת נדבקה בצחי' ית' זה נק' יהודה. וז"ש חזיה דקא בזה טובא אמר תפילין קא מניחא כי תפילין
 נק' דביקות בהש"י שמת אהב' שורה בו וזהו וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ר"ל
 שהוא ית' שורה כך ויראו ממך שחבי' אתה צחי' הירא' זה ויהודה עוד רד צחי' מלכות צחי' יראה
 עם אל עם חסד ואהב' ועם קדושים נאמן נאמן הוה יהודי' לקבל מלכותא ושאר סיהרא לאכרח
 ר"ל כאשר האדם מאמין שהש"י מלא כח"כ וחושב במחשבות בוראו ית' נופל עליו ירא' גדול' שהוא
 צחי' מלכות ושאר סיהרא לאכרח הירא' נק' סיהרא כמו הלכ' שמקבלת אורה מאור השמש
 ומנן ה' אלוקים (דף ע"ו) : (כו) כשישראל עושין רצונו של מקום יש תענוג גדול להש"י כי הוא
 ית' מתאווה שנהיה דבוקים בו כמו צחי' האב אל הבן ברא כרעא דלכניה וזהו ואם מך רוא
 מערכך שאל הו' ית' כביכול מך שהוא בדת מערכך ר"ל מכחך הוא בזה וזהו מאת ה'
 הית' זאת כביכול נעש' צחי' טובא אבל כשארע עוש' רצונו של מקום עושה מדת שלום לו
 שהוא מדת ההתקשרות שמקשר ומייחד כל המדות וז"ש או יחזיק במעווי יעשה שלום לי וכו' ע"ד
 ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים וכו' (שם) (כז) ההתקשרות בו ית' רוא צחי' אות ברית .
 ושארז"ל מרעיבו שבע משביעו רעב . ר"ל כשאומר בלבו שאינו מקושר כלל הוא שבע אזי הוא
 מקושר כי הוא משתוקק תמיד להתקשר בו ית' ביושר משביעו ר"ל שאומר בלבו שהוא מקושר לו
 הוא רעב (שם) (כח) בכל דבר ודבר יש מדותיו של הש"י וכו' רק האדם לריך ליהרר בכל
 מחשב' ומחשב' שיעל' אותה הן למדת אהב' אם הוא דבר של אהב' או למדת יראה וכו'. אבל לא
 שיכב בהם בקביעות בלי דביקות כי זהו שטות גדול' למשל אדם שנשבע לעיר אחרת לסחורה וישב
 שם בעל ועזב את בני ביתו יש שטות גדול' מהם כך הקב"ה שלח את האדם והמחשבה שיעלה את
 כל הנילוות ואם ישב בזה ואל יעלה אות' ולא ישוב להקב"ה יש שטות גדול' מה . וזהו ארץ, אולכלת
 יושביה ארצות אולכלת ומכלה את היושב בה בקביעות אמנם ככז אמר עלה נעלה כי הלא המדות
 הללו הם אחרות עמו ית' וע"י עלייתם נעלה ג"כ וכו' (שם ע"ג) . (כט) ארז"ל שהקב"ה ברא
 העולמות בשביל שיתגלו המדות כי כל המדות שיתגלו כמו אהב' ויראה וכו' הם כלולים תחת
 במחשבה כי אלו רואים כשאל לפני דבר צנו הציב מחשורת בו אהב' ומקודם הו' לו ג"כ מדת
 אהב' רק שלא נתגל עד כעת וצאצא ג"כ כלולים כל המדות כי אלו רואים שמחמת אהבת אדם
 שונא את שונאיו וכל המדות כידוע ומחמת אהבה מדבר דיבורים של אהב' ואפי' דיבורים אחרים
 מדברים לפעמים מחמת אהב' כמו שמלינו גבי שאול המלך שדברו דברים יתרים עשו כדי להסתכל
 בפינו יהנה סוף מעש' במחשב' תהל' למשל אם אנו רוא' אדם מוליך עליה מיער אנו מבין שרואה
 לבנות בית וחושב במחשבתו איך לבנות ואהב' שיהא הבית כך והחדרים כך ושונא שיהיו חדרים
 אחרים שכך מפואר אללו הבית הזה ומדבר לעבדיו שיבנו הבית הזה נמלא כלולים כל המדות בזה.
 וכל המדות באלים מכה הרעון שרוא לבנות הבית ובהרעון אינו ניכר התחלקות המדות ואפי' העטם
 לא נתגלה ברעון כי כשרוא לבנות הבית אינו יודע מאיזה עטם רק אח"כ מיישב א"ע מפני מה
 אבנה בית כדי שאדור בתוכו וכן ג"כ ברא הקב"ה ואלמלא א"ע כביכול בהמדות הכל בשביל עולם
 המעשה

דרך יראה ועבודת ה' חסידים

המעש' ישראל עלה במחשב' תהלי' ר"ל ההתפארות עלה לפניו במחשב' כדי שיתגל' ההתפארות לפני אדם וכשארס עובד לקב"ה ים להעלמות עליונים גדולה וכו' וזשאר"ל הדרכים מבקשים תפארים והדרכים רואים שילכו בם עולי רגלים כמשל בן חביב שמוס' מעשי נערוס ים לבניו תענוג כמו שר' עוש' דבר שכל ואם לא ה' עוש' כלום לא ה' לאב תענוג כלום כך הוא ית' מתענג מכה עליהם לרגל . נמלא התענוג הוא מכה הדרך וכו' (שם) : (ל) הנה תכלית הכל הוא הירא' כי אם אין ירא' אין חכמה ספוג' ותשוב' כלל ותכלית חכמה הוא יראת' הנה שרירך לעבוד הסי' ית' באהב' וזכיר' אין לך לך לפס' רק יראת' וצמילת' תשרים עליו אהבת' הבורא ית' כי לרבו של איש לחזור וכו' וזו הבחי' יבחין האדם איש איש ים לו יראת' בשלימות ובזיון זה משל אם אחד מן השרים עומד לפני המלך ויעבירו לפניו דבר שהוא הגדול' שבתאוות שאם לא היה עומד לפני המלך היה מתא' לתאו' שהוא עכ"ל בצמדו לפני המלך נחרק תאוות הדבר היותו דבר זה הוא מפני שכ"כ גדלה עליו הבז' והאומ' מפני המלך עד שאינו רואה איש במדי'ו וכולם בטלו ממציאות נגד יראת' המלך כשאר"ל למע' לך דומ' לפני הקב"ה כנר לפני האבוקה כמו שרגל בעיהרה לא מהני ואינו עושה פעולתו כלל כן מדותיהם אינם עושים שום פעולה בתאוות העולם כי תמיד הם בטלים ממציאותם מיראת' הקב"ה והנה יראת' הוא מדריג' תחתונה של המלך שהמלך עצמו אין לו ירא' אך מן המלך מתנוגז הירא' וחלה ענ' עבדיו אי"כ בנודלי הירא' הוא מדריגה תחתונה של המלך והוא המחבר בין המלך והעם הירא' הדבוקה בו הוא חלה על העבדים שהם עמו וה' איש' שר גדול שיש לו כל עובד בצינו אפס"כ כאשר בל לפני המלך הוא בטל ממציאות כנ"ל זה יראו את ה' קדישו כי אין מחסור ליראו' פירוש אפס"כ שאין מחסור להם לאפס"כ הם בטלים ממציאות עם כל אשר להם מפני יראת' הש"ת וה' עיקר המלכות הוא הירא' דעיקר התענוג למלך במלכותו הוא מה שמתיירא' ממנו ועי"ל ייתים אותו וז"ל והאלקים עשה שיראו מלפניו ועיקר בריאת' העולמות ה' בשביל תענוג זה וכו' (שם דף יא ע"ב) . (ל) ים מין בעל חי ששעבר את נקבתו ברא' והסתכלות בלבד ומוס' ילא' לנו מופש גדול שכל דבר או מקום שהאדם מחשב' שרי כל חיותו מנומלס בואו דבר או בואו מקום בלבד ואינו רק שם כי ההסתכלות הוא כלי להתחשב' ויש על זה כמה מופתים ממילא אם חיותו מנומלס שם הרי כל מדותיו וגופו שם כי שרי גופו בתר עיקרו וה' ישראל כשעלו במחשב' קדומה התענוג והשיעשועים שהיה לקבל מישראל לפניו ית' הנה המבין יבין שזה בעצמו עלם הלימלס שכיון שהתחיל לחשוב התענוג שיקבל מישראל שהם עתה עונגלים שיש להם גבול וכל מקום שהמחשב' שם החיות מנומלס ג"כ . וע"ד זה ג"כ כאן כשעל' במחשב' הוא ית' למלס עצמו כביכול ועי"ל כן נעשו ישראל שאלוללס הלימלס לא ה' יכולין להיות סעו'מות האלו ולחיות בתוכם ישראל שהם עתה אך כשה' הלימלס אז ה' העולמות יכולין לסבול ונעש' הכל והנם שלכאורי' נרא' שמה שישראל עלו במחשב' זו הוא מדת אהב' וחסד ותענוג שהם הם ומחמת אהבתם ברא את העולמות והלימלס בחי' דין . וכו' באמת וכו' הפירוש אהב' דוחקת את הבשר שמחמת אהב' לדבר מלמלס איש רק לאותו דבר . ובאמת אמר ה' עש' ז'ל והכנים הליים שכל שפע הוא בשפי' בחיות דהיינו אהב' שמחמת' משפיע לעולם התחתון וכו' למלס לעולם הוא השפע בעלמ' שיר' מהעולם העליון לשרות בעולם התחתון וכן למלס הראשון ה' בחי' אהב' ובחי' למלס הכל בפעם אחת בלתי פירוד כלל שאהב' שאהב את ישראל הוא בעצמו הלימלס וכו' ועי"ל נהוו כל העולמות וכו' . וה' במלכים נתגל' חלקותו ית' כמו בחידוש העולם כנודע וכו' וכיון שפי' לך להסגלות חלקותו ית' ה' לך ג"כ להיות עי"ל אהב' ולימלס כדי שיוכלו לסבול אותו כמו בחידוש העולם וה' אפס"כ ששם ה' אהב' ולימלס הכל ברגע אחד כנ"ל אפס"כ בעולם העש' לך לזה שני כלים כי כן דרך העולמות שמה שבעולם העליון הוא אחדות ששם בעולם התחתון נרא' בהסתלקות קלת' והוא מלך הכלים . אבל מלך החיות מה שהוא בעולם העליון הוא גם כן אחדות ששם כמו המחשב' שהוא בלבד בלבד ואח"כ כשאר"ל לגלות עי"ל קול ודיבור ים לה כמה כלים נפרדים ה' כפי' ריאה והעצמא' והקני' אח"כ מדיבור לעש' נראה הפירוד עוד יותר . ובאמת איש הנלכז אינו עושה פירוד גם בעולם התחתון . כיון שרוא' שכל קיומו וחיותו של עולם התחתון הוא פהעליון שאלמלא עולם העליון ה' עולם התחתון אפס' מוחלט אי"כ הוא דבוק לעולם העליון וכמו ששם הכל אחדות פשוט בנודלי' ג"כ כאן ואמר משנית על הכלים הגרועים נפרדים כי הוא בחי' מקבילים . אבל הפירוד בעצמו לא דוחק פשוט וזה מיוחד עולם התחתון לעליון ויכול להעלות ממדריג' למדריג' עד ראש כולם ששם הכל אחדות פשוט וכו'

דרך יראה ועבודת ה' חסידים לה

וכו' וע"ש שבשציל זה סירב משה לילך להוליל ב"י ממזרים מחמת שהוא לא היה מבחין האמלס רק מבחין האסב' והתענוג לצד זכאן הי' לריך להפגלות חלקותו ית ע"י בחי' אסב' ולאמלס כנ"ל ע"כ אמר לו הש"ת הלא אחרן אחיך הלוי דהיינו בחי' למלס ואסל יהי' לך לפס וכו'. (ע"ן פנים שס דף יב')

(לב) תכנית בריאת אדם הוא בכדי שיעלה העולמות לשרשן דהיינו שמהירס לאין כמקורס ע"י תור' ותפל' ומעטע"ט ומדבקן להש"ת אך באופן שיחזיק עצמו במדריגת אין ומה וזהו מדת מה מתקן כל השבירות דהיינו נפילת העולמות נעשו מתוקנים ועולים ע"י האדם שהוא במדריגת מה. והנה כשהוא בן הגם שאנו רואין כגוף של האדם אין לו עלי' והוא עומד במקומו כאשר בתחל' רק מעט' המלות וכו' נקשרת בו ע"י עשייתם בזהות הוא הפועל שלהם והוא מכניס בהם שני הבחינות תכלית ומורה וכו'. ע"ן פנים ומעלי' אותן אח"כ להדיבור של המלוי' כי לא כשעוסי' המלוי' שור' הדיבור על המלוי' והבן. ולא פנימיות העולם יש לו עלי' דהיינו הדיבור מה שאדם לומד ומתפלל ומבדך על המלוי' והדיבור הוא פנימיות וע"כ בקל יש לו עליה להש"ת בזכותו של הפועל וזהו כשראדם במדריגת אין לא הדיבור יש לו עלי' לעולם הדיבור כי בדבר ד' שמים נעשר אצל חילוניית העולמות יתקנו א"ה בביאת הגואל שהש"ת יעלם בעצמו ולא ניתנה לאדם להעלות אותם וכו' (דף יג) (נג) לריך כל אדם לראות שלא יהי' בחי' נוקבא לשום דבר דהיינו שלא יהי' נקוט אחר תלות ולא יהי' מקבל מעטג מהם שאז הוא בנחית נוקבא להתאוות רק יהי' בחי' נוקבא לעבודת הש"ת ויוסף ע"י שלא הי' נוקבא להתלוי' לך וזה למדריגת חכמה ועט' כבוד וזכור נק' חכמ' וכו' ומי שהוא כבוד בנחמ' ממילא אינו דבוק בשום תלואה וכו' (ע"ן פנים דף יד ע"ב) :

(לד) בהסתכלות הוא מדת תחתיו של חכמ' ומי שהוא עוב ע"ן דהיינו חכמ' טוב' כשהוא מסתכל בדבר מצוי ברכ', בלואותו דבר כי כשמסתכל בדבר יודע שהדבר ההוא הוא כלי' נגדו ית' דהיינו שהוא בלמות אפס ואין בלתי חלקותו ית' השרוי בתוכו דהיינו כח הפועל בנפעל חולתו הוא אפס ע"ד ונחנו מה ע"י ההסתכלות כזה ממשיך חיות יותר ללואות דבר מאלקותו ית' וזהו טוב הוא הוט יבורך ללואות דבר וכן להיפוך מי שהוא רע ע"ן כשהוא מסתכל על הדבר ההוא ומתמי' עליו דהיינו מה נאה דבר זה ועוסי' אותו דבר לדבר בפני עצמו והוא נרנן מפריד אלו שע"י בהסתכלותו נפסק לואות דבר מהשרש ומהחיות דהיינו חלקות כידוע שההסתכלות עוסי' כלי' וע"י' בל ע"ן הרע ר"ל (דף עו ע"ב) - (לס) עיקר השביר' הי' מחמת זה שכל' אמר אנה אלוך פירוש מדת מלכות נקרא בכל דבר ובכל מדת שהיא בפני עצמה וזהו נק' מלוכה של הדבר וגמרה וכן כל מלך הוא נ"כ ע"ש כך שהוא מלוכה בפני עצמה ואין לריך לשום דבר וכן בכל דבר מדת מלוכ' של אותו דבר הוא שהי' דבר בפני עצמו ושיהי' נק' דבר דרך משל מדת חסד כשנקרא אותו מדת מדת חסד הוא נקרא גמרה של הדבר ומלכות' ובאמת לא שייך זה כ"א בחלקותו ית' ולא על שום דבר כי כולם לריכין לייק מהשורש חלקותו ובלעדו כולם לאפס ותכו נחשבו ומתחל' כשהיו נמשכין המדות מעט משורש חלקותו עדיין הי' מוטבע בהן מדת אנה אלוך כמו שהוא בשורש שייך מדת זו במבואר וס' היו נעלמי' בתחל' בהשורש וע"כ גם חס"כ הי' להם בצבע מדת אנה אלוך. ובאמת נכשיו כשכבר נמשכו לאי' מדת אנה ע"ד נפסקו מהשורש דהיינו שנפסק וילא בחיות שלהם ואח"כ צמת התקין הי' התקין ע"י שם מ"ה ע"ד ונחנו מה ופעולת השביר' היתה נורך העולם כי אם הי' כל דבר וכל מדת דבוק' בהשורש והי' כלי' בפני עצמו' לא הי' קיום לכל העולמות דרך משל עולם הפסי' אלו הי' דבוק' להבורא' תמיד בלי שום שכל' היו בעלים ממליחותם והיו מתדבקין א"ע להשורש לאין וכן לא הי' עושין שום דבר כי היו נמשכין א"ע לאין וגם מחמת גדול הירא' והבוס' מהשורש היו כולם בעלים ממליחותם והיו מתדבקין עצמן להשורש לאין וכן בכל העולמות ע"כ הוכחה להיות השביר' כי ע"י' נעט' שכל' מהשורש ויכול כ"א להרי' ידו לעשות מעט' ואח"כ בחור' ותפל' מתדבקין עצמן להשורש לאין ע"ד ונחנו מה וזהו מעלין כילואות של עולם הפסי' וכן בכל עולם עד רוס המעלות וגורמין תענוג להש"ת כי אינו דומה תענוג תמידית לתענוג זה ע"ד אב שלא ראש' את בנו זה זמן רב ואח"כ בא אללו גורס להאב תענוג גדול יותר מאס' שהי' אללו תמיד וגם הכן שלא ראש' את האב זמן רב יש לו יותר חשק ומתאוו יותר לראות עצמו עם אביו (שם ע"ב) : (לו) לריך כל אדם להיות תמיד דבוק בתענוג רוחני הנותן כשיודמן לו תענוג מתענוגי הזמן כמו בשבת וי"ע הי' בתענוג רוחני כשדבר ההוא שהוא הנותן של הדבר ולא לחמירות הדבר שע"י שהוא דבוק בתענוג רוחני מוכר אלל הש"ת שגם הוא ית' דבוק בתענוג רוחני שאין אנו יכולין להשיגו אבל כשהוא דבוק לחמירות הדבר וכו' אדרבא בזה הוא מרוחק מהש"ת

דרך יראה ועבודת ה' חסידים

מסעי' וי"ט ב'אור עיני זה דרך משל לכן מלך שנשכ' ביד פוחז אחד והוכרח לשתות ולהשתכר עמו. אך אפי"ס שניסס עוסקין בשכרות ובשמח' חבל אין כונתם שיה' כי הן מלך עיקר מחשבתו הוא ממחמת זה י"א לירי תענוג ושמח' והתקשר מחשבתו עם מחשבת אביו המלך ויזכר חלל אביו כי אם ה' כוונתו לחמירות המס' בזה לא התקשר מחשבתו במחשבת אביו כי אין דרך המלך למשוך ביון וכו' חלל הפוחז הנ"ל צליכתו אל בית היין הוא רק בצביל חומריית השמח' והיין וכו' (שם) : (לו) כל דבר לרד ליהיות לו שורש למעל' וכו' וכן הפעמי' נפש היו שורש' וכלליות מכל ישראל ולאנו השבעי' יש ג"כ שורש ומקור והם שבע' רועי' וכו' והנה זה לעומת זה וכו' ובחילוניות יש ג"כ עין אומות וכללות' הם זיין עממין שבא"י ולכן ליהוה הש"י לא תחי' כל נשמי' כי בזהנעם תחם הקדוש' נכנעי' כולם כי הם שורש כולם. ונודע שכל דבר שבעול כשמצי"א אותו לשרשו יכולין לעשות בו השתנות ממנה שהי' מקורם למשל החטא כשרואי' לשנות' לעשות ממנה כמה חטים מצדיאין אותה לשורש' שהוא כח הולמה שבקרקע וכו' וגם שם לא תלמח עד שתספד לזרת' ותבא לבחי' אין שהוא חומר הידולי שהוא בחי' חכמי' כנודע והוא שורש הכל כ"ס כולם בחכמי' עשית' ואז יוכל נבא בה כח הלימה וילמח ממנה כמה חטים וכן העדס כשיציא עולמו לשרשו דהיינו לבחי' אין שמקטין א"ע כמו החכמי' שמקטנת א"ע ולא יחי' בו השתנות המדות האבסי' והירא' וכיוצא בו הכל להש"י לבד כי כשהמדות דבוקי' לדברי' נשמייס הם ענפי' מפורדי' כי מה שאובס אין מתירא ממנו ומה שמתיירא ממנו אינו אוהבו וכאשר הם דבוקי' להש"י הם הכל בלחמות כנודע שחכמי' אין הוא המייראם הכל וא"ל בלא למדריגת חכמי' עד שהוא בבחי' ירא' כי אם אין ירא' אין חכמי' כי כאשר יחי' לו יראת' הבורא בשלמות ממילא מניח עולו האבסי' כי דרכו של איש הוא אבסי' נחזור אחר אשה הוא אשה יראת' ה' וכו' (עיי' פנים דף עז ע"ב) : (לז) ארז"ל ישראל מפרנסין לאביהם שבשמי' וירדך לכל אדם להיות לו אמו' גדול' בזה שמזה שהוא עוש' למע' נתמזרר תענוג גדול לעילא ולא יאמר היך אפשר שאני עוש' תענוג כביכול לעילא רק בכל עשיית המלות יתשוב שיהי' תענוג גדול שיציא כל הדברי' לעולם התענוג דשם לא הי' שדיר' ע"ד החכמי' תחי' בעלי' ומחי' אותו אך פן יאמר בלבו שהוא לדין גדול ויבא לנצלות ע"ז אמר שדים נכונו שארז"ל לא זו מחצבי' עד שקרא' אמי פירוש שהם מפרנסין' כנ"ל ואפי"כ זאת ערוס ופרי' כי מי נתן לך את הכה הזה הלא אני הוא וכלל גדול הוא שגריך מלמע' בהתלבות גדול' מהתענוג שלו כדי שיציא לעולם התענוג (דף ק') : (לט) הנה העולם לא נברא רק בצביל שימשוע הקפיה ותענוגו כביכול בממש' המלות שאמר ונעש' ראונו ועיקר התענוג הוא מה שהשד' מושק ומתלכב נעשות נחת רוח לפניו ולמלאות ראונו כי העבדות עולמו אין עיקר כ"כ כי לפגמי' אדם לומד מפני עבדו שיש לו חשק ללמוד וג"כ אדם עוסק בזה ר' שיש לו חשק לזה רק עיקר התענוג מממש' המלות היא ההתלבות כ"ס אשכ' רוח ניהוח לה' וארז"ל שאמרתי ונעש' ראוני. אך ההתלבות לבד לא היא לו כלם בזה להתלכב וצריך להתלכב בעובדא. וקנה האדם האנו' הכל רק כדי למלאות ראונו ית' ולעשות נחת רוח לפניו ית' הגא' טעניק. במעשיו ומשד' גדא' אלקות כי הפס נקדש כי מה שמל' ברגלן הקדמון לברוא' העולמות הכל הוא בצביל התענוג שיקבל ממעשיו בני אדם בהתלבותם לעשות ראונו ומתקב' זו כוונ' עיקרית ושרש' דכל עלמין והיא מקור הכל וממנה נחלפה הכל (וסמסס גד' שיוכל האדם במעשיו ובמחשבתו להעלות העולמות כיוון ששרשם וחיות' והייתם היא מקב' זו התענוג שמקבל הש"י כביכול מממש' בהתפוזר' וכו') ונודע מחכמי' המחקר שכל דבר יוכל לעלות לשרש' כמו מעין סגובע מבר יוכל להבני' המים עד סגובע גובה הסר שיטלא' ממש' לכן גם אם האדם עושה המלות בהתלבותם שנקרס ושרשם הוא רצון הקדמון שרש' פד' שיהי' תענוג בהתלבות בני אדם למלות ראונו לכן אם האדם סגובע כך יש למעשה ומחשבתו עליה עד שרשם שהוא רצון הקדמון בגיל' זכו' והנה ע"י דבר זה שיש לו עלי' עד רצון הקדמון יש לו סגובע' נפלא' והוא שיוכל לעשות בו השתנות ולתקן מים ליבש' וכו' בי שם הכל אחרות פשיע וכו' וי"ט רחב"ד מי שאמר לשמן וידליק יאמר לחומץ וידליק פורגס שיהי' לו התקדשות פמיד בעולם המחשב' שנק' מי ויכול להבני' החומץ לשם וידליק ג"כ וכו' (דף כב) : (ס) אורייתא וקוביא כילא חד. והנה הוא ית' א"ס לא שייך בו חלקים כך אין להספור' חלקים וכל חק מזה כלול מתריין וכו' עיין פנים. והנה כשאדם עושה המלות בהתלבות והשק ורצון שלו לקיים רצון הקב"ה ית' להם שליח עד רצון הקדמון ושה כל הפרי"ג מלות וכל אותיות הסוד אחרות פשיע וכו' (שם) : (מא) וכל בנין לימודי ד' ר"ל שמלמדין את ד' איך לעשות כ"ס בזהר זכור לגברקס דאחיד ליה בדרושים ובגוסי' וכו' ר"ל כמו שאדם אוחז סידרו בידו ואינו מניחו לעשות ראונו כך משרע"ה אוחז אותו באכנס

דרך יראה ועבודת ה' חסידים 17

באֵהב' וירא' ושינה ללוגו כביכול (דף כ"ד ע"ב) : (מנ) הֵבן מעלה באֵהב' התפארות וכל המדות
 אֵהב' וירא' וכן למעלה כשאלו עושין מעש"ט שיהי' להקב"ה חתנוגו אלו מגדלין להקב"ה כביכול
 (שס) - (מנ) אלקיכם כהן הוא ר"ל שגובר א"ע כי מחמת כח היתן במחשב' מעולם המחשב'
 ודיבור מעולם הדיבור האדם מחשב ומדבר (שס) : (מד) כמשל הליפור המדבר לפני המלך
 וכו' יש למלך יותר חתנוג מכל מליכות השרי' המסוררי' כך האדם החומרי כשמעל' במחשבתו
 עולמות עליוני' נופל עליה' חיל ורעדה מיראתו של הקב"ה וכו' ואזי נולד התפארות גדול' בהקב"ה
 (דף כה) (מה) אֵהב' ריה יחוח ואם יתגסס לב האדם לפעמי' תקנתו להתקשר בתור' ובזה נוצח את ילדו וז"ש
 נק' אֵהב' ריה יחוח ואם יתגסס לב האדם לפעמי' תקנתו להתקשר בתור' ובזה נוצח את ילדו וז"ש
 זאת חזקת העול' היא העול' על מוקד' על המזבח כל הליל' וכו' (שס) - (מו) ישראל מפרנסין
 לאֵהב' שבשמי' היינו כשהם טובי' וראויים ויכולי' לקבל השפעתו ית' הם משפיעי' חתנוג לו ית'
 משא"כ להיפך ח"ו אזי הוא מוכרח ללמס' השפעתו וחתנוגו ממנו כביכול (דף כה ע"ב) -
 (מו) באורייא ברא קוב"ה עממ' היינו שכל העולמות נבראו ע"י אותיות התור'. והנה התור'
 הוא כמעל' מהומן והוא אחדות פשוט ולא שייך בה חלקי' ובהכרח שכל חלק מהתור' כלול בה כל
 התור' וכל העולמות וז"ש רחבה מלואך מלך שכל מלוא רחבה מלך וכלול בה הכל וז"ש גל עיני
 ואביטת נפלות מתורתך ר"ל אותם העולמות המופלאי' והמכוסי' שבתורתך וכו' כי התור' היא
 מחלבתת בכל העולמות בכל עולם ועולם כפי מה שהוא והיא בעממ' אינה משתנית וכו' והלדיק'
 המופשטים ממשמיות יכולים להשיגה כ"א ואחד לפי בחינתו ע"ד משל אם מופשט מעוסי' לבד יכול
 להשיג' כפי מה שהיא בעולם יותר עליון וכן עד אין קץ כל מה שמדבק לעמו אל עולם יותר עליון
 נתפשט בשתו ואינו מלומס' כ"א וכל מה שיתרחק יותר משדשו שם התור' יותר מלומס' עד
 שכתמט שתיך לך מלוא שתיך בה מדות ושיעורין וזהו שהקב"ה מלמס' א"ע ושורה בעוסי' ע"י
 התור' והמלות שבה כאלו בלימלות ושיעורין וז"ש נודע בשערי' בעלה בשיעורין דיליה ומי שזוכה
 ורואה עולמות עליוני' בעת טשוחו המלות דהיינו שמופשט מהבשמיות כ"א לפי מדריגתו יש לו יותר
 חתנוג לפי שכל מה שהוא יותר עליון הוא יותר רחב ואינו בלמס' כמו כאלו וזהו שבר מלוא מלוא
 ר"ל שבכר המלוא טעוסי' בעוסי' השכר הוא באותה מלוא עממה בעולם עליון ושם יש לו חתנוג
 לפי שאינה בלמס' ובלבדש כמו כאלו וכו' וע"כ לריך כל אדם לבחון בעת עשיית המלוא דיבור
 ובמעש' ובמחשב' כי בזה מעלה את המלוא ומפשט אותה ממשמיות ומקרב אותה אל שורשה
 ויסודה לעולמות עליוני' והעיקר היא החתנוג בעת עשייתה. ונראה זה בזה כי החתנוג הוא
 המחבר שני דברי' למשל דבר ונוקבא המחבר' הוא החתנוג ע"כ כל איש שיעשה מלוא דיבור
 ובמעש' ובמחשב' ועליון על הכל היא החתנוג הוא המחבר' ובזה הוא מקשר כל העולמות להקב"ה
 וכו' (דף לד) : (מה) יפה שעה אחת בשבוע ומעש"ט וכו' הנה העוסי' מהלך ח"ק שנה אבל
 במחשבה הוא ברגע אחת שיהא מעלה מהומן ובהתנוג שם יב"כ למעלה מהומן מה שבשמשיות
 אלכ"י שנה שב ברגע אחת (שס ע"ב) : (מט) מי שיש לו מדת היראה אינו חסר מכל עוב בבחי'
 כי אין מחסור ליראיו ובעטם כי היראה וכו' הוא בחי' אֵהב' חיל יראת ה' והמדה זאת נק' אולר
 בית ה' כ"ש יראת ד' היא אולר' ובאולר גונזין כל עוב ולכן אין מחסור ליראיו (דף לו) :
 (נ) זהו כלל גדול כשיצא לאדם איזה מלוא במחשבה אל ימנע מלעשותה מהם וירא או משום
 איזה פניה כי בודאי מתוך שלא לשמה בא לשמה כי גם במעשה טובה פעל למעלה כלי עוב
 ובמחשבה נעשה למעלה פנימיות הכלי ראשית דבר לריך להיות הבחירה טובה ואחר הבחירה לריך
 להיות פיו ולבו שוין להאמין באמונה שלימה בלי שום פניה כי מלא כה"כ ובכל דבר יש חיותו ית'
 לפיכך כל אֵהב' וירא' וכל שאר המדות היא ממנו ית' אפי' בדברי' רעים שבעולם ולכן אין
 רשאי לאהוב או לירא או להתפאר וכן לנחש וכן שאר כל המדות חוץ ממנו ית' כי ראוי לחשוב
 באותה שעה שהוא מתאיר או אהב' דבר אחד ראוי לחשוב מהיכן בא כאלו האֵהב' או היראה או
 שאר דברים הלא הכל ממנו ית' שנתן הירא' אפי' בדברי' רעים למשל חיות רעות כי מכל
 המדות נפלו בעת השביר' לפיכך אין הירא' כ"א ממנו ית' ולמה לי לירא מניין אחד שבחיה רעה
 וטוב לי לַקשר עממי בירא' הגדול' וכן באֵהב' זכך בכל המדות ולהוילא משם גם אותו הנילץ
 ולהעלותו אל דרשו כי זה מנמח נפשינו להעלות נפילת השבירה אל שרשם וכן כשהוא מדבר אל
 יתשוב שהוא המדבר אלא החיות שבו שהוא מהבורא ית' הוא המדבר בו והוא המעלה הדיבור אל
 שרשו. ובזה נכלל ג"כ ההסתחות כי כה הדיבור ג"כ אלל חבירו כמו אללו הכל מאתו ית' וכן
 באכילתו ית' מחשבתו להוילא הסיות שבו להעלותו למעלה בעבודת ד' וכן בכל שאר דברים הכל
 יהי'

דרך יראה ועבורת ה' חסידים

יהי מתחבטו לעשות כדי לקשר א"ע למעל' (דף לו ע"ב) : (נא) למה מאשור וממזרים תבשו ר"ל הוא מוסר לאדם למשל מי שמחבטו משבת לשבת ובסוף יום האחרון נפלה לו פניה משבת בני אדם נמלא שאבד כל הטוב האפון לו מחבטותיו ולריוק יגיעו. והנה אז מתגרין עמו היל"ט והיל"ט סיל"ט אומר לו הלא טפס גדול אתה שאבדת כל טוב הגנוח לך בשביל פניה שפילה כו' והיל"ט מתגרה בו ראה טפס שאבדת גופך בשמינית כבד כזה ברכה בלא דבר וזהו למה ממזרים ר"ל היל"ט הכ' מזרים ומאשור הוא היל"ט המאשרו בדרך משניהם תבשו כי שניהם משחקים ממך ומתגרים בך (דף ל"ז ע"ב) עיין ש"ע אורח סי' תקס"ה סי' ע' ואלו בענין המחבטו ומפריסם לאחרים בכדי להשתבח וכו') : (נב) דע מה למעלה ממך פירוש דע שכל מה שלמעל' הכל הוא ממך (שם) : (נג) פירוש הפסוק וסרתם ועבדתם ר"ל כאשר האדם סר מן הדביקות ח"ו יבא לידי ועבדתם אלילים לאחרים (שם) : (נד) חמירה לגבוק במסירתו להדיוט ר"ל כשארם אומר שום דיבור לגבוק יהי' במסירתו להדיוט ר"ל שיהי' במסירת נפש (שם) : (נה) אר"ל על כל נשימה ונשימה תלל י"ק וכו' עיין פנים החיות יורד בעולמות נטי ולא מעי' כי הנוף אומר יכול להכיל את החיות ביותר וכן החיות אינו יכול להכיל שיהיה בגוף לפיכך הולך החיות בגוף ומיד חוזר למעל' וזהו ההכל והכל נרשם בחיות הן מה שחושב או מדבר ועושה נרשם זאת אל ההכל וכשעולה החיות למעלה נגלה כל זאת למעל' וכמעל' לורף שזומן כסף וזהב בשיפשיף אכן כך כל זה נגלה למעל' בשיפשוף החיות בלב וזהו לרגעים תבחנו ולכן האדם ראו' ליבוש לחשוב או לעשות איזה דבר שעות וכיוצא כי בכליות ההכל הולך זאת המחשב' או המעש' למעל' דרך כל העולמות (שם) : (נו) לר"ך לכל אדם להיות לו אמונה גדולה בזה שכל מה שהיה עושה איזה מלוא או לימוד תורה או תפלה יתעורר תענוג למעל' ואל יאמר בלבו איך אפשר שאני עשה כביכול תענוגים למעלה ע"ז נאמר ונרנן מפרד אלוף כי כ"י נק' אמונה אמונה אומן ובכל המלות יחשוב שהיה תענוג גדול לעולם שיביא כל הדברים לעולם התענוג ששם לא היה שצירה ע"ד והחכמה תחי' את בעליה וכו' ומחי' הוזהר . אך ח"כ יאמר אדם בלבו שהוא גדול מאד ויבא לידי גילאות וגלות לזה אמר רבבה כלמח וכו' ומרבי ותגדלו וכו' ואת ערום ועריה כי מי נתן לך הכח הזה אני הני הוא זה הכלל שצריך להתעורר למעלה ההתאכזות דהיינו התענוג שלו ר"ל שיהי' לו תענוג ממנו שמה שעותה ראו' הבורא ית' כדי שיבא לעולם התענוג (דף ל"ח ע"ב) הוצא לעיל משין זה) : (נז) כלל הדברים שכל מה שרואה ושומע וכל התקצרות שיקרה להאדם הכל הם בלתי להתעורר אותו הן דבר אהבה הן דבר יראה והתפארות ויגלות ויודים והתקצרות ומתחבטו ומה שיהיה ומה שיהיה ומה שיהיה ומה שיהיה רעים ששם כבר בלתי כנגדו במחשבו' שלו כדי לתקנם ולהעלותם וזהו כמעל' מי שיראה במראה שרואה כנגדו שרואה כך בל' לו במחשבה המעשים שלו או שבאים לאותיות מהשצירה וזה לר"ך להשיג את הם לאותיות מהשצירה ויראה או כיוצא משאר מדות זה בתפלה וגם בכל עת לפעמים מתפחד אדם מדבר מה או מאיזה דבר הכל בל' לו כדי להעלותה ולפעמים רואה דבר אהבה ויראה ע"ד משל אדם שהורג בלינות מראין לו ליגותא דעין דהיינו את רואה פתאום ע"ז יבין שלא בחכם ראה זאת או את שומע ליגותא הכל כדי לתקן הליגות וימתיק בשרשו שיעלה לשורש אהבה ולכן כל מה שאקור ית' כנגדו היתר והכן זה הכלל שכל מעשיו יהיו בדביקות להשיג' וישנות על הכל על כל אשר יראה וישמע וכשיכ' שיעל' הוא שנאמר על שלמה המע"ה וידבר על העלים ועל האבנים וכו' שכל כל מה שראה אמר על כולם עשמים שמגיעים למבדותו ית' ושיטתו שכל מה שבבית הכל צריך לעבודת השמים הן טבור הן עמא וכל הדברים והכל הוא בעלמו שהנחנו מלונם שם דרך משל האדם ולאחריהם הם גוף אחד ובניו הם המקבלים נקראו בניו נוקבא נגדס אף שהאשה הוא נוקבא אבל לעולם שם מקבלים הבנים נק' נוקבא ונגד הבנים הבית הוא נוקבא והשאר"ל ביתו או אשתו ונגד הבית כל כלי המשמש וכל הדברים שבבית מקצת ועד גדול הכל נק' נוקבא וזהו לר"ך הבחנה גדול' שכל מה שרואה בבית הדברים משאויים מה שצאים לפעמים הכל הוא בעלמו דהיינו שצריך להפרישו וזהו יודע לו כל הצריך לעניינו ולעבודתו ובהכל מלונם השתתפו ית' וד"ל וכו' עיין פנים ומשיל משל לאיש חיל שכל אל האדם לקרוא אותו אל המלך וזה כמעל' גדול ובפחד ומלונם בנדי אימה ופחד והאדם מתירא ממנו ובאמת אינו כלום כי אין לי לאדם לירא ממנו כלל רק מפני שיראה המלכות מלונם בו שבגדיו הוא סימן שחזקת המלכות בו אבל בעלמו אינו כלום ואם האדם הוא חכם אינו חס לדבר עמו ואינו מתירא ממנו ומפחדו ומאיתו רק סיפק הוא ממסר לילך אל המלך עמו או לפעמים בל' אים מהמלך בתנועות מאהבה ומי שהוא טפס הוא מתענג ומשתמשט עם השליח מחמת שזומע ממנו דברי אהבה אבל מי שהוא סבס יודע שצריך הוא ראו' המלך ואהבתו

דָּרָךְ יִרְאָה וְעִבּוּדַת ה' חֲסִידִים לִז

ואהבתו ואומר מה לי לדבר ולהתענג עם השליח הזה אלך לעיקר התענוג ואהבה וסוף אל המלך ואינו משגיח על השליח כך כל הדברים שבאין סן אהבה הן יראה ילך למלך הוא הקב"ה וימלא הכל למעל' הן אם בא לו איזה דבר יראה חיוניית או היוצ' חיו או שגורמ' לו איזה שמחה ותענוג הכל יעל' למעל' למלך עליון ולא יעש' כמו השוע' שהוא מתענג ומשתמשע ואוכל ושותה ושותה עם השליח השליח לו מאת המלך ומחמת זה הסיק דעתו ושכח ששלה המלך לקרוא לו וחקף אם בא יבא לפני המלך יחרף המלך בו מאד ושמתחו נהפך לו לחני' ולא כן החכם אשר עיניו בראשו לאמור מה לי להרבות דברי' עם השליח טוב לי לילך להמלך לעשות רעונו לכן לרר' האדם להתייבש מאד בעבודת הסי' על כל דבר ודבר ואם נפשו לומר ח' יכל' האדם להעלות. במחשבתו כל דבר להיות ממוחק בשרשו. אך הנה כתיב תמים תהי' עם ד' אלוקיך ותיו דתמים רבתי לנכאורא תתיו רחוק מאלף דלת מאות מדריגות ואיך יכול להאיר בזה האלף אך באתה אמיר' לנבי' כמסיר' להדיע דמי ר"ל דרך משל אם אדם רול' לעלות כשהוא עומד במדריג' תחתיו' אינו יכול להגיע ולהשיג למעל' העליונ' רק כשהוא הולך ממעל' למעל' אבל אם הוא עומד עם למעל' יכול להעלות מלמט' ברגע אחת וזהו אמיר' לנבזה כמסיר' להדיע דרך משל קטן לרר' ילך יותר מגדול והמחשב' ג"כ גדול ממעט' הרבה ולכן אין לרר' רק שיחשוב במחשבתו ומעל' תיכף לשרשו ולכך תתיו משתוקק לאנף ויש בו כל הדי' מאות אלפין ולכך תתיו גדול' שזה מאותיות המחשב' (שם ובדף טז) :

(גח) ישראל עלו במחשב' פירוש שזה תמיד נחקקים במחשב' הצניוני' כמו שהבן נחקק במחשבת אביו. והנה כשהבן מתכשר במעשיו וטוב צעירי אביו המעשים שלו כך הוא חקוק במחשבת אביו וכשהוא להיפוך החקיק' ג"כ כך וו"ש אם רחוק ד' את נראת בנות ליון כביכול שסי' רחוק א"ע מנאות בנות ליון לפי שהיו חקוקים במחשבתו כביכול ולענין' נאמר ישא ד' פניו אליך ר"ל אותו הפנים שהם החקוקים במחשבתו וכו' (עיין פנים שם ע"ב) : (נע) משל למלך שזיוה לעבדיו לסבב' הר' אחד גדול מאד מה שאינו יכול להיות והי' עלם בין עבדיו לחפור החר ונשברו ולפרקו לחתיכות קטנים וכל' אביו מעט לפי כחו וזוהי עשי' מאמר המלך כך המלך מלבי המנכים הקב"ה ליון לנו להבני' ניליות קדוש' כי זה תכלית העבוד' לגרום תענוג גדול להביא מדריגות תחתונים למעל' וכמבואר במ"א ולכך הי' הסביר' כדי שכל' יוכל להעלות לפי מדריגתו ותבין היטב משל זה ולזה אמר מי אתה הר' הגדול לפני זרובבל למיסור וכו' (עיין פנים דף מא). (ס) ערום יעש' ברעת פירוש מי שהוא חכם חף שהוא עושה' לרבי עלמו הוא טוש' ברעת כעומד בדביקות הסי' ודעת הוא לשון התקשרות ודביקות כמו וידע אדם וכן נאמר דע את אלוקי אביך ר"ל התקשר והתדבק עם אלוקי אביך בתמידות בכל מעשיך וכסיל יפרוש אולם כלומר חף שיהיה פרום מן המולם ולומר תור' תמיד רק שהוא נומד ומתפלל בלי דביקות הבורא ית' רק להתיישר ולקריות רבי אולם הוא לו (דף מג) : (סא) כל מה שאדם רוא' וטומע אינו במקרי' רק בכל מקום יש ניליות בק' ואותיות קדושים וחושקים ומתארים תמיד לשרשם כ"א רול' וחוסיק להלדבק מעין כיולא בו כמו אהב' לזהב' והתפארות מתפארת וכיוולא בזה ואם האדם מעב' אות' או שברו גדול כי עת לכל חפץ וכו' ע"ד משל אחד שרא' מלחמ' וסיפר לאדם לדיק ולדיק זה העל' אות' במחשבתו להסי' נמלא זאת המחשב' הית בין עמקי הקליפות כדמיון הראשון שרא' המלחמ' בין הגוים וכאשר סיפר לחבירו נעש' מעש' דיבור ואח"כ באה לידי מחשב' (סב) (סג) ולך ד' החסד כי אתה תשלים לאים כמעשיהו ויבן עפ"י משל אומן העוש' מלאכ' אלל בעל הבית אין נותן לו כ"א שבר פירחתו ולא כל שוויה של המלאכ' או למשל שרי המדרי' הממליכים את העלך והמלך מעיב עמכם ומשלו שבר פעיל' טוב' שלם כ"א כפי ערכו אבל זה א"א שיפן נאחד מהם כתר מלכות כמו שפסלו אתו אבל הקב"ה הוא משלם מדה כנגד מדה מי שממליך אותו ית' הוא ית' ממליך אותו על כל העולמות הקב"ה גיור והוא מנעל לדיק מוש' יראה אלקים ולדיקים בוראים עולמות וכל העול' שלו הכל אתה נותן לו בשכרו וזהו חסד גדול (שם ע"ב ובאור תור' ברמזי תהלים) : (סד) מי שמוציא מפיו ח"ו ד"ת או תפל' בלא רחילו ורחימו שהוא מחשב' זכר וטעור' וצינת הלב הוא בחייו קרוי מה שאין לו חלק בשם י"ק שהוא חכמ' וביני בידוע וכתיב לא המפיש יללנו י"ק וזה שביקש דהמע"ה לא תמות כי אחי' פירוש כל זמן שאני בחיים לא אחי' ח"ו חשוב כמת אלא אחי' מן אותם המעשרים מחשבותם ורעיונם ומדברים מעמקי הלב ואז ואספר מעשי י"ק לשון ספיר' ובסירות ואהריר מעשי י"ק שזה חכמ' וביני שמעם באים כל ההשפעות והמס' ואספר ואסיר כל העולמות וכו' (דף מד ע"ב) . (סד) העיקר מעבוד' שכלל שהוא התפלי' וכן מלימוד התור' שיהא בדחילו ורחימו בכדי להעלות כל הדיבורים והאותיות אל שרשם כמו שניתנו מעילא לתחת בשעת בריאת העולמות ויירק קאדם שהכל

דרך ראה ועבודת ה' חסידים

שהכל נוצרו וגבראו ע"י ליור אותיות ואח"כ לירופי אותיות שהם דיבורים כמאור"ל יודע היה
 כללאל לנרף אותיות כי כשארם מתפלל או לומד חור' הכל הם לירופי אותיות כי התפלות תקנום
 אנשי כה"ג ע"ד האמת הנה הלירופים שלמט' מעוררים ומתחברים עם הלירופים העליונים אשר
 כולם הם לאורות עליונים מאלד עד אין קץ ותכלית וכולם נהוו ע"י שם הוי' ז"ל ובתוכם נחלבה
 שם הוי' עיין פנים ודבורי' אם האדם מתפלל או לומד חור' בדחילו ורחימו שהם ב' אותיו ראשונות
 משם הוי' ויק' וקול ודיבור הם אותיות ו"ק מהוי' וכוונתו לשם שמים להעלותם אל שרשם להקדוש
 עליו' בודלי' הדיבורים שלו הם מתחברים לעילא ומה גם כי ידוע שבכל דיבור ודיבור וכל חית
 ואות נכללו כל ששים רבוא אותיות החור' שהם ששים רבוא נשמותיהם של ישראל וכוונתי רמזה
 לעילא לעילא לשמות יחודים וזוונים ובשם כל ישראל שם שורש הששים רבוא וזה רחשית הבריא
 בראשית בשביל ישראל הנק' ראשית ובאורייתא ברא קי"ב עמלא ונמלא אדם הלומד כוונתי להכל
 אף שאינו לומד כל החור' כאלה אפסי"כ יכול הוא לעירר ולקשר כל העולמות ומשם יוכל נברוא
 עולמות כמבואר בזו"ק כי כל ששים רבוא אותיות החור' נכללין זה בזה איך במה שהוא נוצר
 בין מעט בין רב' נכלל כל החור' וכן שמות ב"י וכו' והעיקר שהי' כוונתו בשם כל ישראל ובו
 הוא מנעם ומנשא ומעיל אותן לעילא אותיות אל אותיות ולירופים אל לירופים ודיבורי' מתחברים
 יחד ונעשו כל הדברים הייחלבים מפיו קדושה גמורה ח"ק אנקי מתעל כל דבר חור' ה' הרי
 ויכול האדם נבנות ולחדש עולמות כלי' ולכן נקראים ת"ח בונים ונאמר בחכמה יבנה בית וכו'
 (דף מז ע"ב) (סג) מלה גוררת מלו' פירוש בעשותי המלו' גוררת וגורמת נויסא והתברר
 והתברר להשית' ונעצרה גוררת עצמי כי עביר' לשון פירוש בבורא ית' ח"ו ואי"ו ר"ל הקצ"ה
 לזכות את ישראל לפיכך רב' נכס חור' ומלות ר"ל בעשייתן לשם שמים מזהבכים הם מהם שהם
 ויכולים להתדבק בקדוש' וז"ש לפיכך רב' להם וכו' ר"ל כי המלות בעצם הם תרי"ג אבל כשאר
 מקיים האדם בכל דרכיך דעוהו יכול לקיים הרב פעמים תרי"ג עד אין קץ כי כן מעשיו הם נש"ם
 נמלא מקיים בכל עת ורגע מלות בורא ית' כמו שאמר הלל הוקן על אכילתו אנחיל חס' עם
 האורה וכו' : (דף נן ע"ב) (סו) יש שני מיני יס"ר המשתלשלין את האדם ח"ו אחד המצטני
 מלקיים מצוות עשה והוא דמיון המים שעצם קר ולא קר הוא נותן בלדס קריית' וחלישוי' דת
 הנוק' ועולות שיהי' נמנע מלקיים מלות בוראו והי"ר השני הוא המהמם ומנחיש את האדם רי"ג
 דמיון האם לעבור על ל"ת וע"י ששיית המלו' בשלימות בדחילו ורחימו נעשה כלי' ולל לקבל בתוכה
 אור העליון ונמשך עליו קדושה שהוא בבחי' וסוכה תהי' לל יומם למחש' וימספור מצורב מרס
 וממטר היינו להגלל משני מיני יס"ר הנ"ל שהם בחי' חורב ומטר בחי' אש ומים כלי' (סג) :
 (סו) אותם בספרים כשארם לומד או מתפלל יחשוב בעצמו כאלו הוא בן עדן אשר אין שם
 קנאה וזה תלמוד ולא גיאות וזוהי הוא גילול מן הפניות אך לרד להבין כי איך יחס ב זאת והיא ירע
 בעצמו שהוא בזה העולם בין אנשים ידועים אך הענין הוא כשארם לומד או מתפלל בדחילו ורחימו
 ומדבק ומקשר מחשבתו בבורא ית"ש ומחשב שאלה כה"כ וליה אתר פנוי מכלל מנח מחיות
 הבורא ית' . נמלא כל מה שרואה הוא רואה רק חיות הבורא ית' כהמשך מני דרך משל אם רואה
 בני חסד ושומע קולם ודיבורם וחכמתם הכל הוא חיות הבורא הנמשך בהם וכן כל דבר שרוא' ושומע
 ובכל דבר יש תכנית ותועלת למה שהוא מסוגל או מראה או רית וזה הכל חיות הבורא ית' נמלא
 כשארם לומד או מתפלל בדו"ר בודלי' הוא זרי' ומזכר בזה מאלד מתחת שהוא מקושר עאל
 במחשבתו בבורא ב"ה אינו רוא' ואינו שומע כ"ל חיות הבורא ית' שבכל דבר וכו' ואיך אפשר שיבא
 על מחשבתו שום פנים לתאוות העולם כשאני רואה לפני רק חיות הבורא ותענוג רוחני שבכל
 דבר ואפשר לזה רמזו רז"ל עוה"ב אין בו לא אכילה ולא שתייה רק לריקים יושבין ועשרותיהם
 בראשיתם ונהנין מזיו השכינה ר"ל כשהושבין בבורא ית' שהוא משבב כל עלמין וזהו ועשרותיהם
 בראשיתם אז הם נהנין מזיו השכינה ר"ל שהם מתענינים מן הסענוג רוחני חיות הבורא השוכן בכל
 מקום והוא ע"ד שאר"ל עולמך תראה בחיך כי גם בזה העולם יש להשיג תענוג ג"ע וכו' (דף נב)
 (סח) כשארם עושה חיות פנויה או סוכ' או מדבר וכיוצא הוא מלמלם כל חיותו בהדבר שהוא
 והדבר הוא מגביל אותו ומשבב אותו וכו' ולכן מכל תנועה ומכל עשים נעשה חקיקה בפנימיותו
 ועלמיותו של האדם וזהו וזהו מוונות חקוקה על עלמותם ולכן ארז"ל מלפפתו והולכת אחריו ר"ל
 מאחר שמכים כל חיותו בחלוה שהוא ובדמות אשה זאת ולכן מלפפתו והולכת אחריו כי הוא
 מסע"ל והניחך הק' שבתוך האדם פונה ממנו ורוא' לרדק בקדושה חסר הרשעים מלחם חרפות
 אמנש אם עושה עשה או תנוע או הילוך של מלה הוא מוגבל ומסובב במלו' שהוא וסמל' שהוא

מדובק

דרך יראה ועבודת ה' חסידים לח

מדובר בסעי' כי הוא דיבורו של הסי' ומלכותו נמלא הוא מקושר לסעי' דרך מלואו זו .
 (ס' ע"ב): (ס' ע) בכל אים הישראלי יש זו אברהם יצחק ויעקב כי ארז'ל שם ב' שנים רחמנים
 גומלי חסידים שם מדות אברהם יצחק ויעקב וזו אפסר לימר שרמנו רז'ל לעולם יאמר אדם
 מתי יניעו מעשי למעש' אברהם יצחק ויעקב ולא אמרו שובק' ויאמר מתי יה' מדותי שוים
 למדות אברהם וכו' כי המדות המע' עקריים וזולתם א"ל לעבוד בעבודת ה' ולשעור מלכותו וללמוד
 תורתו כידוע שדרך הסי' בדחילו ורחימו וע"י ה"ל יובן כי ב' צמח כל ב' מדות אלו כבר ישנם
 באדם שהוא עולם קטן כי זולתם לא ה' לו קיום רק יחכה וינפ' ויבקש לאמור מתי יניע מעשי
 וכו' . כלומר שיפעל במדותיו אשר הם בו יפעל בהם עבודת הבורא ויעל' מדותיו לקדוש' כשארז'ל
 אחיו חסיד המתחסד עם קינו וצדקה יראתי על פניו וישיגדל ויתגבר מ"י מעשיו קדוש' הפליטה
 וכיוצא בזה ולא ירא בו שורש פורה ח' איה מצב' זרה ח' פניה בעבודתו ולכן אמרו מתי
 יניעו מעשי כי המדות המע' מוכנים כבר (אור תורה פרש' בראשית) (ע) במעש' בראשית כתיב
 כמה פעמים כי טוב . ובינמר הבריא' בכלי כתוב ג"כ וה' טוב מאד ובמנ' תור' כתיב ראה
 נתתי לפניך את החיים ואת הטוב וכו' ואת הרע מהיכן בא הרע אך ב' צמח הרע הוא ג"כ טוב רק
 שהוא מדריג' תחתיו מהטוב וע"י נק' רע ע"ד מלעיל ומלרע וזהו כשצוילים טוב אז הרע ג"כ
 נעשה טוב אבל כשצוילים ח'י' אז נעשה רע מעש' למשל המכבד שמכבדן בו את הבית שנעש' לפנות
 הבית הוא טוב קלם אבל הוא במדריג' תחתיו ועב"פ טיב הוא וכשנרדף להכות בו את התינוק
 כשהוא חוטא אז המכבד נעש' רע גמור וזכין בו את התינוק (ס' ב' ה"ל) (f1) כי דבר
 נריכין להעלות ביראה וכו' למשל כשים לאדם אהבה רעה וכשנרדף אל לבו יראה מהסי' או אין
 לו תלואו עוד ו"ס רק אין יראה אלקים בתקום זה וכו' שא"י ה' לה' יראה היו יכולין להעלות
 את האהב' רע כי בצוא לאדם מעש' רעה נרדף לירא ולשים אל לבו כי המצב' אל אדם הוא
 מרכב' להסי' וכו' והוא שליט להעלות המצב' כידוע לדרך הסי' ליר נאמן לשל ח'י' ונפס
 ארוניו יסוב כביכול את ה' הוא מטיב (פרש' תולדות) (עב) יראה הוא מה שתפול עליו יראה
 ולא מה שמגורר א"ע לירא כי זהו רק הבלאת מ"כ רק הירא' העקריים שתפול עליו חיל ורעדה
 ומתחת פחד אמו יודע היכן ה' והמיוזן נרדפו ויורדן דמעה אבל כשאינו כך אש"פ שגרה לו
 שהוא טוב ואובד את הסי' בנודף' אמו כלום כי זה השער לה' יראה הוא שער להאבה ואם
 אינו כשער זה הנק' יראה א"ך אפשר לבא לאהבה ע"ד נודע בשערים בגלגל כשהאדם עם השכינ'
 פירש עם הירא' מחבר אלו הקב"ה אים לירא' א"ך אש' הקב"ה מחזר אחר מי
 שיש בו ירא' אשה ואז נק' עם ד' כי חלק ד' עשו אבל מי שעובד ואינו אב' עבד ומכל שכן
 שאינו במדריג' זו שתפול עליו הירא' ואין עובד את ד' רק מזות אהבים מלומד' והוא
 סובר שהוא אובד את ד' ואין זה רק מצד' היללות ע"כ ישוב אל ד' ויעבוד אותו בחשק גדול יותר
 וכו' (פ' ויחי) .

(עב) ישרא' מפרנסין לאביהם שבבנים כי כאשר בא אל האדם איה חצונם שיש לו נחת מתנו הוא
 שכן ואינו תלך לאכול א"כ רואים אז ברום שחצונם משני כך כביכול הגדקים גורמין שמה
 וחצונם לעילא ונקרא זה כביכול אל הסי' כגון פרנסה וכו' (ס' ע) : (עד) עיקר הירא' שירגיש
 האדם יראת הבורא ית' והזו ע"כ בהשפעת הבורא יצא ממצת אהבה שיש להסי' אל האדם ומשפיע
 לו השפ' רוח טהרה והבחינות שירגיש האדם קדושתו ורמתו ית' נמלא כי הירא' מקבלת מאהבה
 ונודף' בלשם הוא נהיפך כי מתחלה מקבל הירא' כי ב' צמח יצא אל הקודש ואז"כ הוא בא למדריגת
 אהבה אבל בהסי' הוא לייפך כג"ל (פ' יתרו) : (עה) ג' שורשים יש ב' צמח אב ואם והקב"ה
 וע"כ האדם יש לו תלות אשה נפי שיש בו חלק האם שהיא נוקבא ח"ס ובחטא ותמתי אמי ואשה יש
 לה תלות אים לפי שיש לה חלק הרב שהיא דבר ולפי שיש ב' צמח ג' שורשין ה"ל ולכן בשני הנערות
 יש לאדם תלות רבה מאד חלק האם שיש בו ובשני חצי' אים כי תחת כ"כ לפי שגבר כלה חלק
 האם שבו וע"כ יש לו עוד תלות יתד חלק האב שבו אבל בימי הזקנה אין לו תלות כלל לפי שהוא
 חלק הקב"ה נמלא כי מה האדם פירוש מתלות בימי הזקנה אין זה רבותא אבל אם אדם פרום מתלות
 בימי הזקנה בזמן שיש בו מדיין חלק אב ואם זו היא מעלה גדולה ח"ס ראשית זיכור' ארמון תבוא
 בית ה' חלקך לא תשגל גרי' בחלב אמו וכו' עיין פנים (פ' משפטים) (עו) מובאר בזה"ק מלה
 דלא נפיק בדחילו ורחימו לא פרשת לעילא פ' כי דיבור וקול הם כבד' וז"ל שם ו"ה של שם הוי' ב"ה
 ואם יאזן בלא דחילו ורחימו שם אב ואמה י"ק של השם הוא עשה פירוד בפרש שכל פונתו תפול'
 ובלימוד הוא כדי להעלות רדיבורים אל שרשם מתחל לגילא כי כמו שחלת בריאת העולמות הים
 מ"י כ"ב אוחיות החור' יבי' ומזה היה הספגה וקיום הגולמות וכל הנבראים מעילא לתחת כן לדרך
 האדם

דרך יראה ועבודת ה' חסידים

האדם להפלות הדיבורים מתחיל אל שרשם דהיינו כשארם מדרך ומחבר דיבור עם דיבור וקול עם קול והכל עם הכל ומחשבה עם מחשבה שהם ר' אוחיות הוי' ואם האדם עושה כן כל דיבוריו פורחין לעילא אל שרשם וזה הוא גורם שהדיבורים צאים לפניו יתב' ומתחלל בהם וזהו הוא נעשה בחפלותו כי ההסתכלות הוא כעין השפעה מעילא לחסא כי כאשר השי"ת משפיע הוא קיום העולמות כולם כי למעל' אין שם שעות וזמן כי ברגע אחת צאה ההשפעה מהמעין העליון הנובע חמיר ודרכו להטיב ולהשפיע לברייתיו רק כשיהי' המקבל רחוי' לקבל וחס הוא מתפלל או לומר חורה בעינין הזה הוא נעשה לנימור אל המעין העליון הממשיך ומשפיע שפע טובה לו ולכל העולם כולו וכו' ושמעתי מפי הרב המופלא מוה' גרשון מלוינסקי בעינין מאדו"ל במה שאדם מודר מודרין לו וגם חרזו"ל הדבק במדותיו מה הוא רחום וכו' משל למעין הנובע במקום גבוה ורחוק שמדותיו של אדם והנה הרואה להשקות שדותיו מן המעין ההוא צריך להקיף צינור רחב שיצברו המים בתוכו בהשפעה ופשיטא שאריך להשגים ובעינין שכל יוה"י צינור אינם סדק או נקב או איזה דבר שהוא מונע מרצות המים כי אם יתעצל וכל ימים עיניו חמיר על זה בהשגחה פרטיית יהי' כל יגיעו לריק כי לא יגיעו המים לשדותיו ככל ולא עוד אפשר שיגרום חסרין ופגם גדול אל המעין להריק מימיו הזכים והצלולים מים חיים וכו' אם מקומות מחוסים ובוזיים וכו' והנה עוד צריך האדם להזהר מאד בהנחת הצינור שיקרב וידבק הצינור אל המעין בהתדבקות וסירוב גמור וכו' ולא יפסק הצינור מן המעין אפי' כזוט השפעה כי אם לא יעשה כן יהיו לחור וריק עמלו ויגיעו וכו' והנה הנמשל מובן מאילו כי הנה מדותיו של הקב"ה הם י"ג תיקוני דיקנא שהם המעין הנובע המשכיב שפע רחמים לכל העולמות והנה החדש המתדבק במדותיו ית' צריך להזהר מאד ראשית דבר בהצינור שהוא האדם בעצמו שהוא נעשה צינור להשפיע על ידו לכל העולמות לכן יראה לבדוק עצמו בחסרין ובסדקין שלא יהי' ח"ו מעורב במדה היות בעשותה שום מחשב' וזה ולא שום פניה בשולם שא"ס ח"ו לא יהי' נזהר בזה לא די שזינו עושה שום פעולה והשפעה בעולמות עליונים ולא בחסותיהם אלא אף גם קרוב הוא לפגום ח"ו במדות העליונים שישיפיעו במקום אחר ויתן כח להסמ"א צערונו רע בנפשו אשר הוא מערב במעש' הטוב ופשיטא שאריך להזהר מאד שירבק מחשבתו בעשיית המצוה במחשבות קדושות בלי הפסק כדמיון הצינור חס' הוא קרוב ומדובר להמעיין ובוראי אם יהי' נזהר בכל זה יהי' הוא בעצמו צינור ויגרום השפעה מתחיל לעילא ויוסיף כח בפעולתו של מעלה ויעורר הרחמים והרצון העליון ויושפע על ידו כל טוב וכל ההשפעות לכל העולמות וכו' (פ' כי חסא) : (עו) דע כי עיקר השגת הכוונה שהיא משגת רוחניות העליון הוא בחי' החשק שיש בדבר העשי' וכל חשק היא עיקר מכה הטעם וכל פעם הוא בלתי מושג וכל דבר שהוא בלתי מושג הוא חלק ממנו מהקב"ה וכו' וז"ש כי כי חשק ר"ל עיקר העבוד' של בני אדם הוא החשק שהוא בחי' החלק שיש בו ממנו וכו' עיין פנים ורוח הקודש בילה לנו אם יהי' זמן זה שיהי' חשק גדול לבני אדם לידע את ה' ולדבק בו אז יראה החשק הזה כעולה וככל הכוונות ואז יהי' הגבולי' בצי"א וז"ש כי כי חשק ואפלטתו וכו' עמו אנכי בצרה אע"פ שלא ידעו שום כוונה רק שיהי' בהם צער על זה להיות להם השגה ויעבוד בחשק אז אחללנו מנגלות המר וארצתו ביושעתי שיהי' להם השגה ומלאה הארץ דעה את ה' והכל בשביל החשק וזהו כי בשמח' חלאו (שם צ"כ כי חסא הכ"ל) : (עו) עיקר עבודת הבורא ית' הוא הדביקות והתלהבות בעבודתו יתב' ובלתימור חורמו שיהי' ברחילו ורמימו ומחמת זה יכול הוא לדבק בהשי"ת כביכול מפני שהכל הדיבורים מתדבק בהכל העליון והקול צקול העליון והדיבור דיבור העליון וכן המהשכ' וכמאדו"ל שכינה מדברת מחוץ גרונו שכ משה מחמת גודל קדושתו ודביקותו בהשי"ת היה ממנו מתחבר עם שרשו וכו' וע"כ כן נודרך חומריהם ונעשה איש האלקים וכו' וזה אפשר רמז המשנה חומר בקודש כלומר אם חרלה לוכך חומרך שיהי' בקודש עניין שהוא המהשכ' עניינה ח"א אם לא במחומה פ' שצריך שחרס חמיר עניין ולכך וחסרה מהשבותיך ורעיוניך במחשבת השי"ת ודביקות גמור והתלהבות וזה ידוע שבמקום שהאדם מחשב שם הוא נ"כ במקום ההוא וא"כ כשתחמיר ורציגיל עבודתך בכך ביראי תרום ותעלה במקום המהשכ' העליונה אל שרשה ואז גם חומר שגך יודרך בקודש העליון וז"ש שמטבנין כלים בתוך כלים וכו' כי כאשר צאה מחשבה וזה צריך להתעורר מאד ולהעלותה בקודש עם אותן מחשבות קדושות שמכיון ומישרד וזם הדיבורים שהוא יתברר וז"ש שמטבילין כלים בתוך כלים כלומר כלים הם האוחיות של מחשבות אורות וקציל ויטיר בתוך כלים שיהי' אוחיות הקדושים ועי"כ יתחבר הכל לקודש העליון וכו' כ"ל (פ' בחקותי) : (עו) יראה סתם בני אדם הוא יראה השגשג וכו' אבל יראה השי"ת על האדם הוא יראה החסא שהקב"ה יראה חמיר כביכול פן יחסא האדם מרוב רחמנותו עליו כמו האב על הבן שיראה האב חמיר על בנו שלא יצא תחצות רעה ח"ו או שלא יחלם כך יראה הקב"ה על האדם בביטול מגדול רחמנותו וז"ש מה ה' א' שאל מעמך כי אם ליראה את ד' אלקיך שתהא יראה שגך

דרך יראה ועבודת ה' חסידים לט

ב"כ מיראת הסתח כתי יראת ר' אלקיד סיחא שיה לו ע"ש שמבאר זה בדרך משל (פ' עקב) :
 (פ) כשנותר לו מתפלל יאל ממנו התיבה בכל כמו כתי שפת הארע שיואל מכל אבריו ואז כמו מלוכש
 בהטפה סתו בן בתיבה יחי' מלוכש כל כמו ע"ר ב' אחת וכל ביתך אל התיבה כי אורייחא
 וקוב"ה חר הוא אלל שהקב"ה מלוכש בחר' ואם מויל' התיבה בכל כמו אז גם כמו מלוכש בהתיבה
 שהיא אורייחא וכמו היא הגשמי' המתפשטת בכל הגוף והנשי' הוא סלק אלוה ממשל וזוהו הוא דביקות
 במור הסלק לשרשו כג' גשמיית הדריקוס הם אברי השכינ' כביכוד וזהו יתור קוב"ה ושריכתי' וכו'
 (טס) : (פה) אהבה שהוא למעל' ממדריגת יראה זה נותנים לו לאדם מן השמים אך מה ה' א'
 שואל ממנו דייקא כ"ל ליראה שמעמך תהיה הירא' דהיינו יראת הרוממות וכו' (טס) : (פכ) יש
 יראה כנימית ויראה חילוניית הסינונית ממדת גדלו נופל יראה על היראים אותו וכו' ויראה זו איה
 נק' בזה כיון שאינו מכיר ערכו ופנימיותו אינו מתבטא נכניו שאומר אפשר בפנימיותו הוא גדול
 הערך ממנו ויראה פנימית פי' שגביר פנימיותו וחסידותו ומכיר ב"כ שהוא כליו נגדו וכו' לכן
 מתבטא לפניו וזה נק' ירא' בשני יראות אלו הם כנגד חכמה עילאה וסכמה תחתיה וכו' והנה
 כדי להיות ירא' בשני צדד' להכיר ולהשיג אלקותו ית' וזה א"ל אלל ע"י צמאום שמצאנ' א"ע כביכוד
 עד שיכולים להשיגו וזה הצמאום ב"כ א"ל אלל ע"י שיקטין האדם א"ע כי כמים הפנים לפנים וכו'
 ולכן גבי משה שהיה עניו יראה מלפא וסודתא הוא וכו' והנה צמאום הנזכר א"ל אלל ע"י אהבה
 ולכן זה הירא' בשני פנימית מתאחד ולמעלה מבנה בחכמ' עילאה וכו' והצדק צריך להיות בו שני
 מיני סכמות הנ"ל ושני יראות הנ"ל שזה בחי' עיני ה' אל צדיקים וכו' (טס) :

(פג) אור"ל ובי אפשר לרוב בשכינה וכו' אלל הדבק במדותיו וכו' פי' כי לעבוד חת ד' בזהלכות
 ודביקות במור בו ית' זה א"ל להיות חמיר רק עמי ולא עמי בדרך תנועת האש וכו' עיין פ"ס כי תענוב
 סמירי אינו תענוב ותרלו הדבק במדותיו פי' בלבושו ובאותיותיו ר"ל כי זה אפשר תמיד להיות במסכתו
 להטוב בזהותיות הסוד' והסודות הוא לבשו ית' ואפי' כשמדבר עם ב"ל לא יסבוב רק בזהותיות הדבר' והם
 והם ב"כ מכ"ב בזהותיות הסוד' וי"ש מה הוא רחום וכו' עיין פ"ס שם וי' יאמר הדבק במדותיו ר"ל
 מה הקב"ה משפיע אף אחת תהי' משפיע בסי' זכר דהיינו ע"מ טלל לקבל כרם דהיינו כבוד וכיואל כי
 חס עובד ע"מ לקבל פרס הוא כמו בחי' נקבה שמקבלת וכו' (טס) : [פר] עיקר העבוד' שהיה'
 בשמס' ובטוב לב ובהלכות גדול וזאת נק' שמס' של מזהו כי העיבור מתאחד' שם תמיד בעבודתו
 וכו' (פ' תצא) : (פה) תחלת עבודת האדם צריך להמשיך על עצמו יראת הסוד' א"ל שואל יראת
 הרוממות וכו' רק שואל היראה האמתית אינה בזה א"ל האדם כ"ל אחר טורח גדול והסתאמנות
 והתקשורת גדול בחמירות במסכתו אל הסוד' ית' בלי הפסק רגע וזוהו יזכה להכנס בשער הראשון
 שהוא הירא' כ"ס זה השער לה' ונאמר בזה ית' אהרן וידוע שהוא ערס יראה ונק' ראשית כ"ס
 ראשית סכמה יראת ר' וגם נק' מפתחות הסינוניות כידוע אבל כאשר כבר השיג האדם יראת הרוממות
 בנקל יוכל להשיג מרת אהבה שהוא נק' מפתחות הפנימיות וזה מובן עמום מעיני עוסי' הרול' לזה
 אל המלך פנימה משכבר עבר בשער החצר הסינו' בנקל יוכל לכוון אל שפירס הפנימיים בזהות
 ארואים השופרים וסומרי הפנימיות שכבר הכירו אותו לכוון שיערי שער הסינונים ועוד מבואר הטעם
 במ"ל כי דרכו של איש למור אחר אשה וכו' ועוד כי הצא לקרא מפייעין לו וכו' (פ' האזינו) :
 (פו) שיתי ד' לנגדי תמיד שויתי לשון השתוות בכל דבר הלארע הכל שוה אצלו בין בעיני שמסכתין
 אותו בני אדם או תצוין אותו וכן בכל שארי דברים וכן בכל האצילות בין שאוכל עמדים ובין שאוכל
 שאר דברים הכל שוה בעיניו שהסוד' הירא' ממנו מכל וכל וכל דבר המאורע אומר הלא זה מלאו
 ית' ואם בעיניו הגין וכו' וכל כוונתו לשם שמים אבל מצד עצמו אין חילוק וזהו מדריג' גדול' מאד
 וכן האדם צריך לעבוד להשיג כלל כמו שהכל הוא צורך בזהו שהשיג' רואה שיעבדו אותו בכל
 האופנים והכוונה כי לפעמים אדם הולך ומדבר עם בני אדם ואז אינו יכול ללמוד וארץ ללהיות
 רבוק בהשיג' וליישר יסודים וכן כשארס הולך בדרך ואינו יכול להתפלל וללמוד כדרכו וארץ לעבוד
 ית' בזהו פירס אל יאמר עצמו בזה כי השיג' צריך שיעבדו בכל האופנים פעמים באופן זה
 ופעמים באופן זה לכך הודענ' לפניו לילך בדרך או לדבר עם בני אדם כדרי לעבוד אותו ית' באופן
 השני כלל גדול גול על ד' מעשיך וייכחו מתשבותיך שכל דבר שודענ' יסבוב שהוא מלאו ית' וגם
 שיכנס מהשיג' שידענ' לו תמיד עם שהשיג' ידוע שהוא לטובתו ולא עם שנתנה לאדם טובה עפי'
 שכלו כי אפשר מה שבעיניו הוא טוב אדם רע לו רק ישלך הכל על פניו וארכיו עליו ית' כ"ס השלך
 על ד' יסבד וכו' (שם רמזי שהלס) (פו) אפרו עליו רע לו רק ישלך הכל על פניו וארכיו עליו ית' כ"ס השלך
 הכל מתחת המאורעות פה' תמיד בצינויות ומקוואות ית' בחמירות טוב יותר מתענית כי התענית
 משלים הגוף מעבודת פה' ועוד יותר טוב שהכנס שהוא מניח בשענית יסן הכנס שהוא בלימוד תורה
 ובתפלה

דרך יראה ועבודת ה' חסידים

ובחפלה שיחפלה בכל כמו וכוונתו וזוה יבא למדריג' (סס) • (פס) פעמים האדם כשיכור מממת שממת התורה שבער בלבו חשבה גדול' וכו' (סס) : (פס) ירחת הרוממות שהוא הירא' והבוסה מפני גדולת המלך וכו' זה גורם חשבה והתחברות והתקשרות אל מלכו של עולם ית' משא"כ ירחת העונם וכו' (פיין פנים סס) : (נ) יש רשע גמור ח"ו שיועד רבונו ומתכוין למרוד בו ויש שהיה"ר סגר עיניו ומרמה לו בעיניו שהוא לדיק גמור וגם בעיני הדברות נרא' שהוא לדיק גמור וזכאמת הק' שהוא לומר בתמידות ומחפלה ומסגף ח"ע נרוק יגיעו כי אין לו דביקות בצורה ית' ואמונה שלימה כראוי להיות דבוק בכל עת בו ית' ואין יודע איך עיקר העבוד' כמו שראוי ללמוד ובהחפלה ולעשות מצוה לשמנה וההילוך שבימים הוא זה כי הרשע גמור אפשר שחפ' לו חטאה למכתו כשיבא לו התעוררות החשיב' וכך אל ד' בכל לבו ויבטח מהש"ת שיוכרו דרך יסכון אור חבל השני אין בו שום תקנה כי טע עיניו מרחות את הצורה ית' וגדולתו ועבודתו ולדיק הוא בעיני עצמו ואיך ישוה בתשובה ועזה יטעם כשהיה"ר מפחה את דרסו לעציר' עפ"י רוב מראה לו כלנו עשה מצוה כדי שלא ישוה לעולם וז"ש דברי פיו און ומרמה שהיה"ר מרמה את האדם בעציר' שמרמה לו ששעה מצוה וכמה חבל להשיג לרטיב שיחידול מלשוב לעולם וגדוק מצו און יחשוב נכ משכור ר"כ ששור גם כזה מרמה אותו כשהאדם נופל למשכב הוא מתפנה להש"ת שירפאהו מחוביו בזכות חורו ומצותיו ששעה וסינו יודע שמוכיר עונותיו שהכל הוא פיתוי יהי"ר כנ"ל (סס) : (נא) כתיב שנה אורך וחמך המה יחזוני כי כיון שהשכיב' שמנה כל הארץ כבודו מוכיחם במשכנתו מחסל לעילא ובכח הגדול ההוא ילך במשכנתו ויבטחו הרקיעים במשכנתו כלנו הם פתוחות לפניו ויכניס לעולם היצירה ואח"כ נעולם הדבריה' ואח"כ נעולם החיות ויהי יורד במשכנתו למטה ואח"כ יענה למעל' ויהיה עונה ויורד במשכנתו כמה פעמים כי הירירה היא לורך העניה כי מכה הירירה שירד אח"כ כשיענה יענה במקום גבוה יותר מלד כמו הרס ברינה לזרוק אבן וכשיעל' במשכנתו נעולם עשיה הו יצירה יכוון שמדבר שם בזהו עולם וידידיו יולא מפיו בזהו עולם ויכוון שיש בזה העולם הש"ת נגדו צעיר ספירות שהוא ח"ס לגדולתו ית' וכל מקום סיך נמעל' יכוון שהוא עולה ומתקרב להש"ת במקום גבוה כ"ס בזהו אינו דומה רבני דמנכה כריכה דמנכא וגם כל היום חפ' שנה בשנת הרפ"י יענה עניו במשכנתו למעלה ולריך כח גדוק כזה שיוכל לדבק במשכנתו נמעל' ויחזיק עצמו בכל כמו וכוונתו וזכאמת' אעפ"י שיוכל נענוה מהד עכ"ז נח יעלה במהירות רק בהדרג' תחל' הל עולם רעשים ואח"כ לבדירה' ואח"כ לאריות (כ) (נא) משל נמך שחד רוחם שבו וחותם של המנך הוא הפסד גדול כי מי שיתאז אחרו יוכל להחוס מעצבות וגם ציון הוא שחותם המנך מונח בעפר והמנך מלעטר שאחד חותמו ושרי מלוכה מלעטרין כי נהבד חותם מלכירם ובני המנך מלעטרים עכ חותם אביהם והנכו להפסד אחריו ומחמת גודל זריזותם עברו עליו ונח מלאו אותו ודלך בן כפר אחד ומלא אותו והבן כפר אינו יודע ששירות החותם ומעלה יש נכולם ששמה המנך ושריו ובניו וגם הבן כפר שמה שנתאז חותם המנך אעפ"י שאינו יודע הרשיבה וטעמו של החותם אעפ"י יש בו שמה והנמשל ארוכה מאלך מדה (סס) :

(נא) הירא' הוא בזה מכה חכב' כי כשכוח ית' שור בחדס אזי הוא בוש נפשו וכו' ואח"כ בלא ירא' הוי ענפים מתפרדים אחי' חכב' ד' ונרגן מפריד חלוק שאל כוח מאמין שהוא ית' שורה הללו ה' ראוי ליבוש לפניו כי הוא טבעיית שראוי ליבוש לפניו בגדול בפרט לפני גדול כזה והירא' הוא נולד מחמת התחברות העבד עכ רבו נולד הירא' חלל העבד כך השכיב' הוא חללינו רק החגלות' הוא ע"י השראת הקב"ה ואח"כ בנה ירא' הוא (בחי') הולאת זרע לבטל' והוא מה שנפל מהשכיר' ואח"י אלו הכופלים לאח"כ רעה בלוק וכוונת נכ כי' להס ירא' הו יכולים לעלות חל ד' שהי' להם צושה לעשות דברים כלנו (סס) • (נא) משל לכן המלך ששמו' מעש' נעורות יש להבא חסנו ונוסף אתו ואם יעש' העבד מעש' נעורות אזי נח ית' אכזה למלך כלל כך יעבוד אדם את הקב"ה שלא ע"מ לקבל פרס שבו היא בנחי' בן ויש לו חסנו ממעשיו שאל יעבוד ע"מ לקבל פרס יבא עצמו לבחי' עבד וכל מה שאלס עוש' מינו נחשב לעבוד' חילו ית' כי כולל קמיה כלל חסנו (סס) : (נא) הלוך ילך ובכ' נושא משך הורע וכו' ריל אדם הסוך ממדריג' למדריג' ועוד חפץ להשיג יותר הוא ממש כמו אים שאין לו צוה כך זה האדם יש בו מדה להשיג הורע המושפע כביכול מאדם אבל זה האים האומר יש לי ד"צ שני יכול ללמוד זה אינו מעשי רק פס ותכן שסם הקליפות וז"ש הלוך ילך ובכ' ר"ל שרול' לילך ממדריג' למדריג' וכל מה שהוא משיג כבר אינו שוה לו זה נושא משך הורע מאים המשפיע עליו אבל מי שאומר בא יבא לכל המעלות והוא ברנה תמיד לאמור שלום עליך נפשי כי למדתי תור' הרב' ואיני לריך יוסר זה נישא אלומותיו דסינו קס ותכן (סס) : (נא) יש במלות ג' . בחינות מעש' דיבור ומחשכ' למשל מלות לילית וספילין הפרשה

דרך יראה ועבורת ה' חסידים מ

הפרש' שלםם צבור' הוא דיבור והכוונ' הוא המהשכ' וג' המלוה הוא המהשכ' וע"כ ארז"ל הקירא ק"ש בנא תפיטין וכו' כי על מה ישרה המהשכ' והדיבור אם לא על המעש' אבל כשקורא ק"ש בתפילין נעש' הדיבור מלבוש' להמהשכ' והמעש' מלבוש' להדיבור וע"כ תקנו רז"ל קריאת פרשות המועדות כולם ע"י כוונ' הנזכר ודיבור ומעש' הם בזמן אבל המהשכ' אינה בזמן אעפ"י שגם היא בזמן מכל מקום עולם העליון נגד עולם התחתון אינו בזמן למשל כשארס הוא בעל השג' יכול להבין דבר ברנע אחת וכשרוא' לומר לר"ך לומר כמה שעות וזשארז"ל יפה שעה אחת קודם רוח בעוה"ב מכל חיי ע"ה כי בהמת מה שיכול להיות בעוה"ב בשעה אחת לר"ך להיות בעוה"ב כמה אלפים שנה כמו שרש"י רוא' בחלום ברנע אחת מה ששם ב' רוא' לעשות זה ה' לר"ך שנה ויותר וכו' עיין פנים וזה מנוהר ג"כ מענין התשוב' וכו' (שם) : (ג') הנה כאשר האדם חפץ לעשות להיות מלך' כמו קיימת חלום ליל' וכיוצא הלאה' אינו מניח לעשות כי מכבדו עליו איבריו ומפיל שני' על עיניו. אך אם האדם ערומ בירא' לו הוא מהשכ' לעשות חסדי' וברכו' ולא מניח לו הינה"ר לקום בזריזות ממטתו וכיוצא בזה וז"ל תפנית דרכי פירוש כשראיתי לעשות מלך' חשבתיו מקודם לעשות דרכי בכדי שלא יהי' לי מניע' מילא"ר ואח"כ ואשיב' רגלי אל עדותיך (שם) . (ד') יש שני מיני אהב' ה' אח ואחות והב' אהבת איש ואשתו ויש חילוק ביניהם כי אהבת אח ואחות הוא בגילוי נשקים זה את זה ואינם נושאים אבל אהבת איש ואשתו הוא בסתר אבל איך אהב' גדול' בודאי אהבת איש ואשתו שיש בה הולד' משא"כ באהבת אח ואחות גם יכול להיות שאלה עמי ואחד עשיר כן יש בעבודת ד' יש מלך' שהוא בגילוי אהב' גלוי ויש שהם בסתר כ"ש בזהר שיוצא שמרות מהפ"ן גם ביו"כ שני שמירם כדי שגא' יהי' יכרת כמ"ס שכל שגא' בסתר יש בה הולד' נמלא אחד שמוש' מעש' ללר"ך עולם ונולד בזה עבודת הש"ת עוסק ביו"מ ואוכל ושות' וביא עובד בזה להס"ת זו נק' אהב' שיש בה הולד' וז"ל אהב' בסתר רעם (שם) : (ה') יש דרך בבוש' בעבודת ד' שהם ילך תמיד בזה הדרך בודאי לא יתעב מתוך' דהיינו אדם שפירש ענינו מכל הענינים ואינו עובד רק בצבור' ויחם וילי' ואינו מדבר רק דברים הבכרחיים ונה יותר ויש ג"כ דרך שמי' בבוש' ונק' אורה דהיינו אדם שמדבר לפעמים עם בני אדם אך הדיבורים הם לשם שמים דהיינו שמדבר אלה הדברים שיבא מהם אית' מוסר או אהבת ד' או יראה ד' וכיוצא הו' אדם שיועד להטעות דיבורים למעל בקדוש' כידוע ממכ' בני אדם נמלא כי בודאי מותר לדבר דיבורים אלו. אך ככל' יש בדברים אלו כי אולי יתעב מדרך הטיב ויתחיל לדבר דברים בעלים ג"כ בדרך ההמון וע"ז לר"ך האדם להחפול ולבקש מאהו ית' ש'סייע אותו כשרי' ליתן בזה אורה וכו' שלא יבא ידיו מבטול עביר' ח"ו וז"ל הורני ד' דרכך היינו שאלה דרך הכבוש' ואהי' יכול ליתן בה בעניני ונחמי באורה מיסור פירוש בזה הדרך שנק' אורה שאוכל לעשות בו בקשתי שתנחמי בעזר וסגד וסיוע מאתך שחלך במיסור ולא בטקלחון כי זולת העזר שך אורח לעשות ח"ו וז"ל ג"כ בכל דרכיך דעהו פירוש בכל דרכים הכבושים לר"ך האדם בעלמו נידע הטיב ח"ך ליתן ויתנהג בזהם ובהם פירוש הוא ית' ישר אורחותך אפי' אותן הדרכים שזיכס' בבוש' ייכר לפניך ויהי' נך לסייע ולעזר שלא תתע' (שם) (ק) ד' לך וכו' כי הלא כל ברור אור השמש ואם אין השמש אורחת ליכא לנ כן מסמך רוב בהירות התענוג כל אור מקיף ולפי התעוררות לתתא כן השם ררות לעילא וסוי כמו הכל כי הכל מתענוג כמו תנועת האדם וכל התעוררות דלע לא ע"י אהב' לבנים וז"ל על יד ימיך וכוה ע"ד אברהם אברהם (שם) : (קא) הללו עבדי ד' העומדים בבית ד' בתלרות וכו' כי יש אנשים שלומדים מעט והם חסידים גדולים אלא עממן וגדמ' להם שהשי"ת נתכבד מהם אבל הננועים המשפילים עממן כעפר הם אלא עממן כאין ואללם אדרבא זכיה גדול לרם במה שזכו לעמוד בתלרות ד' (שם) (קב) ברוך הגבר אשר יצט' בה' ל' כי אין לננוה בה' על אכיל' ודברים בשמיים כי דילמא לא יתן לו ד' אבל רשאי לננוה בעבודתו שבדולאי יתן לו ה' כה לעשות המלוה ואין לננוה שכתו יהי' ע"י אכיל' אלא סתם בודאי יתן לו ה' כה לעבודתו ית' ואין מעטור לה' להוסיע דווקא ע"י אכיל' וזהו ויהי' ד' מבטחו ולא ע"י אכיל' (שם) . (קג) וכיראתך עברתך ר"ל שחסי' הירא' מהשי"ת תמיד ית' בשע' שבא לאדם איך לרם ולא יש לו ירא' גדול' כן חסי' לו הירא' תמיד וכן הפירוש להיפך שכתבתי לרם ח"ו לא יהי' רק ירא' שראוי להיות לאדם תמיד מהשי"ת (שם) (קד) ידוע שהאדם הוא מעורר טוב ורע ולבד זה כי רגין הוא מעטרא דמסאבא הולקא דל"ה"ר כ"ס ונחשא יתחתי אמי ונחשמי' הוא חלק אלקי ממעל ובהם החלק הטוב והנשמי' הוא העובד עבודת הש"ת וכביכול החלק אלוך בענינו עובד לאלוהי בבחי' עבד המשמש את הרב דהיינו עם הרב שרוב עממו עושה ועובד העבוד' המועלת על העבד לעשות' נמלא שאין העבד עושה'

דרך יראה ועבודת ה' חסידים

כלום ועיכ"פ אך יתכן שיעלי' בדעת העבד לקבל שכר על עבוד' כוונת' ועיכ' בלמח' ארזיל אל תסיו כעבדים המשמשים את ה' (כיוון שהם משמשים עם ה' כעבדים עבדוהם כו"ל) ע"מ לקבל פרס כי זה בודאי פתוח גדולי' להעלות כוונת' על הדעת אך לעיכ"פ וד' ה' החסד כי אתה תשלם לאדם כמעשיהו היינו אעפ"י שאין האדם עושה כלום מפאת עצמו כו"ל אעפ"י משל' לו ה' י"ח כמעשהו כמו שהי' העבד עשה בעצמו וזה בודאי חסד גדול מאדו ית' וגם כי ידוע מאדו"ל בכל יום ילדו של אדם מתגבר עליו ולאנמח' הקב"ה עוזרו וכו' וז"ש כי אתה תשלם לאדם היינו לזה שמתגבר על ילדו כשה' א' אדם כמעשהו כללו ה' מתגבר מעצמו בלתי עוזקו וזהו חסד גדול וכו' (שם) :

(קס) בעצב ה' ראו להיות שכ"ה מישראל יעש' רגון הבורא ית' כמו האצירים שעוזין רגון הסכל כן הוא ית' הסכל שלנו השלם ואנחנו האצירים שלו ית' כביכול וראוי לנו לעשות רגוןו אך התומר הוא מעבב את האדם מן העבוד' הנס שהתומר ג"כ ממנו ית' אך שהוא גשם גדול ולא ראה אור מימיו וסובר שאין שום אור אך כשיבא משיח לרקינו אפי' הנוף יבא למדריג' גדול' שלא יעבב את העבוד' הדרבנ' יעבוד את ד' יותר כמשל בן המלך כשלא לו בורס אל לביו וכשלא לו מאד בורח יותר כך הניף הוא בהשכות גדול וכסירה' מאורות אלו ירוץ מאד וכו' (שם בליקוטים) . (ק) בהתבדקות האדם עם המלך מלכי המלכים הקב"ה יתבטלו מדות שלו שלא יש ידל' ואהב רק אותו ית' ולא יפאר רק אותו ית' וזהו למע' הלידקים דומין לפני השכינ' כנר לפני האבוק' הלידק נק' מי שמקושר תמיד בהקב"ה נמלא כשעומד תמיד לפניו אינו מחשב עצמו לכלום כמשל גר לפני האבוק' וכשאינו מקושר אלו ית' לו תאוות (שם) : (ק) כשמש אינה מקבלת משום דבר וכירה מקבלת כלור מן השמש אך בזה יש לה יותר תענוג כי השמש אין לה תענוג כי תענוג תמיד אינו תענוג אבל הירח יש לה תענוג בטיע' לה האור והתענוג הוא מדריגה גדלה לו תענוג על ה' כמשל עני אחד שמתכבד מאד וכו' יש לו יותר תענוג מהמלך והאדם לרדך ללחוח בטיעיהם כמו משרע"ה שהי' במדריגת שמש שלא הי' מקבל וכו' אותו א"ע שהוא מקבל וז"ש ועיניו מאירות כשמש וכירה וכשכל לאדם התלהבות לרדך לאחי' במדת הירמ' (שם) :

(קס) יש חסד שהולך תמיד בדרך ה' ואינו מביע אלו ית' מפני שגשג' מעש"ס בלז' דמור חבל כשעשה בדר' אז הוא נעשה אחדות עמו יתב' ע"ד הדבק בעדויותיו וזו היא כביכול משיח רגונו יתב' שמה שהוא רוגה הקב"ה רוגה וז"ש לרק מישל יראת חלקים כמו תחית' שאור שמתמין כל העינים כך הוא משה רגונו כי הוא אחדות עמו יתב' וז"ש כי לא תעשבותי מעשבותיכם מפני מה לא תעשבותי מעשבותיכם כי לא רכיתם דרכי כי אין אחס' מתבטלים בדרבי (שם) :

(קס) שרפים עומדים ממעל לו פי' הם העובדים את הש"ת בהתלהבות ממה הם עומדים במדריגה היותר גבה' שם סודות חסיד ממעל . הכלמה שגשג' ממעל לו ר"ל כמו שמתבטל בו כך מתבטל למעל' ע"ד רע מה למעלה ממך אם נתעורר הלידק בזהב' נחשור כביכול הקב"ה בזהב' ואם ביראה וכו' והש"ת ברא את האדם בלצמו ותעורר בכל מעשיו את השכינ' ולפיכך לרדך שיעשה הכל לשם שמים כרי' שלא לעורר אותה לנשלה ח"ו (שם) : (ק) שם כפי"ס לאחר נשגה מדריגות עובדים בהקב"ה בשמים יבסא פניו כי עיקר עבדות ה' בזהב' ויראה וכו' ויש שעובדים בהקב"ה בזהב' וירא' פנימיות שמצדדים שהקב"ה רב ושלם ויראה אותו ומעבדה זאת נעשה מלכות לפנימיות של הכל וזהו בשמים דהיינו אהבה ויראה יבסא יעשה כסוי ומלכות פניו פי' לפנימיות ויש שעובדים מלך אמונה כי מאמינים שהקב"ה מלא כה"כ וזהו עושה מלכות לעולם האציר' שהוא בתי' רגליו כי כמו שהרגלים מעמידים כל הניף כך האמונ' מעמיד כל העבוד' וכן כי האמונה היא סיוע כל דבר וזה ובשמים יבסא רגליו לעולם האמונה ובשמים יעופקו בזהב' ויראה יעופק ממדריגה למדריגה שם ופי' לקמן עובד ביותר שיש מדריגה אחרת וכו' שאין האצמיה בזהב' כל בדרה' רק משתוקק בזהב' ואלא פי' בשמים יעופק : או יאמר ממעל לו ע"ד אז תענוג על ה' בזהב' ואלא כביכול למעל' תשיג' (שם) (קיא) בכל דבר לרדך לעבוד את הקב"ה אם יש לאדם תענוג מדרג' יזכור בזהב' הקב"ה ואם ביראה יזכור ביראה הבורא ית' ועבודה ה' הוא תמידית ולכן נתן לו הקב"ה שיהי' הדבר הזה אצלו למשל אדם שיש לו בן ואהב אותו מזכיר עממה זה א"ע בזהב' הבורא יתב' ונתן לו הקב"ה את הכן תמיד כרי' שזכור בזהב' יתב' וז"ש אנכי תרגנתי לאפרים פי' גרנתי אותו קחם על זרועותי וזרועות נקראים אהבה וירא' ולא ידעו כי רפאים אך לרדך שלא ית' דעמו כשיב' רפואות שלא יהיו' לאדם פניה כשנכיל כך יקח אהבה וירא' מן הילד כרי' שיגדל התינוק כי לרדך שלא ית' דעמו כשיביל רפואות [שם] . (קיב) החכם עיניו בראשו פי' כל מה שהוא רואה בעיניו הוא מסתכל בראשו פי' בשרשו כי כל דבר מה שיש בעולם הכל יש להם שורש בעולם העליון כמורה מאלף ית' והתפכחות

דרך יראה ועבודת ה' חסידים מא

ההסתכלות עליהם הוא מקשר ונעמיד הכבוד יח' עליו יהיה צדקת יח' להורות כי מלא כה"כ רב וטלים שרש רכל עלמין וזהו ראשית חכמה יראה ה' יראה מבח בוסה להעלות מכל המדות והתנועות כנ"ל בנין דליהו רב וטלים ואם לאו ח"ו הוא נרנן מפיד אליק אלוהי של עולם וגם כל התנועות דרך שיטת אוחס יראה ובוסה כי הוא עושה ממש בכהו יח' מתכנה מעילס המהשכ' הדיבור מעילס הדיבור כי בלסם אלקים נעשה לכן דרך שיהי' לו יראה ובוסה שהוא מעורר את העולם עליון ממש כנ"ל (סס) : (קין) עד מיני ענל משכב ר"ל שם כיה בני אדם שיחכים וטוים כל היום מבוספים בטלים ותפילין אך הוא רק מצות אנשים מלומדה וזה כמעט גרוע מבטל עבירה כי בטל עביר' פחאוס וזה האדם לא יכול ללל לשלם לירי מדריג' גדולה וטובה כי הוא מושב שצבורה הית בשלימות ובאמת היא דמוק מחמו יח' ומעבודתו כדמוק מורם ממעבד (סס) : (קין) לשחק מזהה זרה פי' הקליפה נק' אשה זרה כי הם מצפים לינק מזהם שיטת עביר' ויהי' להם חיות ממנו לכך נק' אשה זרה שהיא מקבלת חיות ממנו וכשי' אשה יראה ה' שהוא הקדוש' שמעפה ג"ל להאדם כביכול שתקבל ממנו חיות מן המצות שיטת והחילוק שבין זו לזו כי בקדושה יש דבר ונוקבה כי הקדוש' נותן לו כח לעשות מצות ומעלה לקבל הארה ממנו אבל הקליפה הוא מקבלת חיות וזאת (סס) : (קין) שוכ' מחנות יח' פי' כי הנה הכשיות בזהו לצד"ו כדי שלא יתכלו להמא דכשיפז במחנה והנה כשזרם כשה"ז אורח מחנות אז יכול למות וליקח גם שם במחנה אבל מי שהוא שוג' מחנות יח' (סס) : [קטן] דע את אלקי אביך שהוא מקושר אליו בהתפשטות הבשיות ומתחלה נופנת עליו יראה שירה כעצמו שיצות מיר ואם יקבל על עצמו אף מיתה אזי יתפול עליו יראה העקריות וזהו כבוד נאכל כי העבודה הפשוטה היא כבוד גדול כי ממנה שורש כל הבריות שבוטלס ומצומת זה מביר כבודו יח' ועוד מוחו כי מבח גדולה העבר כיבד גדול רבו והוא נק' עבד להש"ת שמוכד אורח מחנות עבדיו אבל כשכיל כבוד נאכל יבא למדריגת בן כמו הכן שאורב את אביו אש"פ שלא עשה לו שום טובה ונאכל הוא לשון הפרשה שפרש ממנו השגת ידיעת הש"ת כלל וכן מה שיש יתר הענינה העיר' יותר חסיד אללו ובשכיל זה אורח אוחו (סס) (קין) אנשים כהן הוא פי' שחין עובדין להש"ת אבא בכה שחן ומחשבה ודיבור הוא עולם המהשכ' והדיבור נמלא כי מחממו עובדין אוחו וזהו הקב"ה כהן שמוכד כביכול אש"פ כי קביר למשה משה נק' השכל ולפעמים אין האדם יכול לעבוד את הש"ת מחשבה שמתחלק השכל במאי טביל כלומר מאי חקקה יש לו אמר ליה צדק' פי' בהתלהבות שגופל על האדם התלהבות גדולה שחסי' אדם פשוט יכול למדריג' זו עי"ז כי המדריג' אחת אין משגת עובדת יכולין ללל ליה וצריך לאחוז אש"פ לאין בשהוא מושב אש"פ לים אז אין הקב"ה מחלשכ בן יח' שהוא יח' אש"פ ואין כלי יכולה לסיבול אבל כשהוא מושב שהוא אין וטובת וחיותו מתקם על עצמו כלום רק על השכ"י שחסי' הוא מנקש על עצמו הוא דבוק בנשיות ובנשיות אבל כששוכה בעצמו וחיותו דבוק כלל בחיותו עה"ז אז הוא יכול ללל למעל' מומניות דהיינו לעולם המהשכ' ששם הכל שיה חייסומות יש ויבסה וז"ש בזוכר מה תצק אלי בעתקא חליא כי היו צריכין להפקיר עצמן ולשכות בחרם כדי שיצאו לעולם המהשכ' ושם הכל פה והיו יכולים ליהך אפי' בים אבל אם אדם דבוק בחיות עה"ז אינו יכול להפשים עצמו מנשיות שבהוא מחזיק לחיה דבר נמלא הוא בהתחלקות טוב ורע וזהו בויין ימי הבנין אריך יכול ללל למעל' מומניות ששם הכל שיה אחרות פשם דהיינו בינה וזהו שלהבת יח' חכמה וזכיה ואז כשים וזהו אהבה ויראה נולד תמונה בצדדים צידים שאהבה ויר' עליונים דהיינו חסד וזכיה ותגליס צידים ששם חסד וצדורה ולפעמים נולד השתנות בקול (סס) ברמזים על אהדות רי"ז (קין) יהי רצון שיהי' עירא שמים תליס כמורא ב"ו אמרו לו עד איך וכו' שיה ייראלי אדם כי יש שני מיני יראות א' שמחידא בפני המלך שלא ימנוס אוחו וכו' שים לו בוסה לעשות דבר בפני המלך והם סברו שצריך אוחס כמורא בשר ודם יראה העונש לכך אמרו ומו לא אמר להם וכו' הלאה שלא ייראלי אדם שהוא מחמת טוה (סס) . (קין) חומר בקדוש מבהרומה כמשל מי שים לו בן חשוב אש"פ שרמוק ממנו מוריר מחשבתו בתמולתו אש"פ שהמחשבה הוא רומיות נחזה בשמונת גוף כך הוא יח' אפי' הנופים שלנו הם חמיר בעמשתו וזהו חומר בקדוש אריך בא הסומיות בן יתבדק מבהרומה מבח המדריגה התחתית וכמה יש לו לרסם עליו יח' שכל מה שאני מנשם את עצמי מביא כביכול כך למעלה וכשהוא מוליד את המלך ומוליד אוחו למקום מלכות אזי הוא מורד במלכות ח"ו (סס) : (קין) תפילין דמארי נמלא מ' כתיב בזה ומי כעין ישראל בוי אשר דאיתא בכתבהר"ל תפילין בקדושים מומין פי' מומין נק' תפנוג והתלהבות ממה שאנו דבוקים אליו יח' וראו כל פני האדן כי שם ה' נקרא תליך כביכול אשה נק' בשם הויה יתבדק שחמה נעשה אחרות עמו יח' והתפנוג הוא נק' תפילין

דרך יראה ועבודת ה' חסידים

חפזין שלכו והענינו שלו ית' שמתענג מתחת שאלו דבוקים לו ית' נק' חפזין שלו צי כעמך ישראל בוי אחד בארץ כשהם דבוקים לו ית' נעשים אחדות ואזים למעלה מהתעשר והתעשר הוא בידם כחאמר רז"ל אימתי ר"ה אחר הקב"ה אני ואחס נלך לב"ד של מפי' כשהם עושים רצונו של מקום הוצין הוא בידם לעשות כמו שרואים שם למעלה מהצין והוא ית' דבוק בנו רק התענינה טורא מכחתי ע"ד ש בו אלי ואחשוב אליכם שהוא ית' שרה בהמשכה וכשאר חושב בדברי שנות ח"ו כאלו דוחף אותו ית' כביכול ולא יכול משה לבא אל אהל מועד השכל אינו יכול לשחות באדם כי שכן עליו העין כי התשבות שורה בו (סס) : (קכא) הדיק שיעור את הקב"ה מאהבה מביא את הקב"ה כבי וזל בעולם הזהבה ובעולם הזהב' ית' חלק אלפים ורבי רבנות עולמות וכולם מתעוררים ועיניים את השי"ת וכו' אך כשהוא מדובק בקליפה ואין בו אלו התעוררות ולכן יאחז במדת יראה כדי לפרד מן הקליפ' ואז יעבור את השי"ת בשנימות (סס) : (קכב) סיג לחכמה שחיה כי כשהוא בשתיקה יכול לרדק ח"ע בעולם המהפכ' שהוא חכמה ועיקר הדיקיות יכול להשיג כשיחסוק ח"ע חמיר בעלות לע ליות עניונוס ויפריש מהשכחו מאלו השפלים ואם ראה שיש מחיות מבדילות יסבך ח"ע אבל העיקר הוא המהפכ' יחזק חמיר בעלות למעלה' וארז"ל איר אלו מעשיהם של צדיקים וכו' פי' כי תדם החכם יכול כאכול דברים טובים ושאר תענוגים וכל מקום יכול הוא לנשק ח"ע בהם וכן לראות בכל מקום שורה ולא יסתכל סוף לר' חמות לראות חמיר בהם בן דלת שיש באות דבר כבוד שיחיה ד' לנגדי חמיר ובתחור"ל אל מסתכל בעקנין אלא במה שיש בו כי עיקר כל דבר שבעולם הוא הרוממות שבו הנה מהשי"ת שנתן בו טעם ומקיימו וכן בדבוק (סס) : (קכג) ומי צעד אחי' קרי ביה תורה כי בכל דבר יראה שיכוין להמיות הנילוות שהם נמוזין בחוק הקליפת שגפלו סס וזה נצמד גדול סס תראה להמיות ולהוליתם ולהעלותם (סס) : (קכד) החור' מסה על מעונם של ישראל כי זה כלל גדול שכל מה שאדם לובם או אוכל או משתמש בכ"י הוא כהנה מהמיות שיש באותו דבר כי לילא אותו היותיות לא היה שם קיום לאותו דבר ויש שם נילואות קדושים השייכים נשורם נשמוז [שגמתי כי זה הטוב שיש אדם שאובד דבר זה ויש אדם ששיג דבר זה ואובד דבר אחר] וכשהוא משתמש באותו כלי זה אוכל מאכל אפי' לגורך גופו הוא מתקן הנילוזין כי אח"כ עובר בזה הוא שבו לגופו מרצו מלכס או מכלל חו שאר דברים וכו' הכח עובר להשי"ת ומלאו מתוקנים ולכן פעמים שיאבד הדבר האדם ממנו שכבר כלה לתקן כל הנילוזין שהיו באותו הדבר' השייכין לשירם נשמוז או לוקח מניו השי"ת או חבלי ונותן לאחר ששייכין הנילוזין שיש באותו הכני לשירם אחר ואמר ריב"ס ז"לה שאובלין בני אדם יושבין על בני אדם ומשתמשין בבני אדם היינו בניו צין שיש באותו הרברים ולכן צריך האדם לשום על כליו ועל כל דבר שיש לו דהיינו מזה הנילוזין שיש שם כדי לחס על נילואות הק' (סס) (קכה) יש שני מיני צדיקים א' שזינו מניס חת יצרו לקרב חליו כלל וקודם בואו מדחיקו מגניו ויש צדיק ב' שצנים אותו לבא אך כובשו שלא להסיתו לעבירה למשל כשהיה צ"ר מסיחו למערה אומר להצלה"ר אני אעשה כדברך שאלך אחר חמדה אך אחר חמדה של מזה והואך ונמיר חורה כחשק גדול ובחמדה גדולה וכן כגן דבר שממיתו למדה רעה הוא לוקח אותה מדה לעבודה השי"ת וזה הלקח הוא ייחר משובח מן ההלשן ע"ש בדרך משל ח"ע חזרו נבדו הכובש את יצרו הכובש דייקח (סס) (קכו) אשרי המצד יתקלסין אותו בבחיובך פי' צריך לשים מיות באותיות עד שיפסס מהנשציו' וישתח ענימו מכל נכל רק כחמחשבותיו יהי' להשי"ת ולא יזכור כלל כמה הוא מתפלל בנחונה והכל בדבג חסת כי הוא למעלה מנחיות והוא רק כמו צדק בעלמא וזהו ביותו כך ר"ל בביותו של הסב"ה ואין לבנים שגלו מעל שנתן אביהם כי ייכילין לעבוד להקב"ה בכל דבר אפי' באבילה שהוא אוכל ויש לו שציוצ ביצי התענגי' נשי"ת וכו' וגם כשהיה נכחלקו ממוזין וכלל למעלה ואח"כ מתגבר מזה ואפי' כשצוה לרכיו יאיו נש"ל להפריד רע יתסוב והכל נק' אבילה כמו אכלה ומחיה פיה וזהו חיו לבנים שגלו מעל שלחן אביהם וגם כשצוה דברים בטלים יבחין מאיות מדה הם אם מאהבה או מיראה וכן כיוצא בזה אצנס לא יצן אל כבו שהוא עובר הדבה וח"ש יהא חלקי עם מכניסי שכן היינו שמו של הקב"ה בצדיק אפי' בדברים בטלים ושפלים הנק' פצדיק (שישבת בעמק) עושים הכל לשם שמים וממילא שכן ציפורי היינו אפי' בדברים נבזים כמו ציפורי (שישבת בהר) צין מחזיקין ח"ע שצודים השי"ת (סס) : (קכז) אם חני כאן היינו חס אני הטפל בא לכאן נשמת בית השואבה לשאוב רוח הקודש הכללרואיים כהיות כאן כי כולם חשיבים מתנו ואם אין אני כאן שחיי רלוי כזה מי כאן כי כולם כאן נבדו ית' (רק שהכח מרוב חסדו עלינו) (סס) (קכח) ארבעה אבות צדיקין השור לשון הכנסה כמו אשורנו ולא קרוב כי השכלות והרפה מניק לבני אדם והביר לשון שדה נור והוא שאינו לומר תורה אלא הולך בטל והמצבה הוא שן ר"ל האבירה נסה וההנבדו של הכנסה שהוא הרחבת השל (סס) : (קכט) יש צדיק ורע בו היינו שצריך בעירה ב"ה לשבר רוע מדותיו ויש צדיק וטוב לו היינו שאינו צריך עבודה גדולה וח"ש צדיק כן צדיק כי יש להבין כמה

חצנים

דרך יראה ועבודת ה' חסידים מב

שכנים שזה אל האב (שס): (קל) הלאו שיהיה מורא שמים מליכס כמורא צ"ל למשל כשיטן האדם וכו' רבו והקיץ אותו בירו מעט הוא כרתע ומדענע לפניו ומכשי"כ כשהשי"ת מקיפו משיכוו שהוא בנאות הלילה כידוע (שס): (קלה) הנה האדם המרויח בממונו במעידות ו' מרגיש מסורו בעת שאינו מרויח כי הורגל חמיר להרויח משא"כ אדם שאינו מרויח אלא לזמן קצוב מזין לזמן זה אינו מרגיש כ"כ בחסריו אע"פ שהמעות בטלות חלנו והמשל אדם שהוא דבוק חמיר במחשבתו בעבודת ה' בלי הפסק רגע וגם עבודתו בלי שום פמיה בעולם רק לעשות נחת רוח ליוצרו וכל מצותו ועידורו ותענוגו לעסוק בחורת ה' ובעבודתו ולהסתכל בפנימיות כל דבר שבקדושה בלי הפסק ובשבת השי"ת ובחולותיו ובזרואי זה האדם יעשה יחידים גדולים והעלאת עוליות עד א"ש וקדושתו ית' כביכול מתעלה ומחרומם עד א"ש ואין קץ מחמת הנחת הגדול שגושה האדם הצדיק ועולה מעולם לעולם ומייחדם ויכול לראות ממש בחוש עיני השכל כל האורות עליונים ופשיט' שהעובד כזה מגיע לו ב"ח תענוג גדול בכל רגע ורגע בלי הפסק כי שורש נשמתו דבוק למעלה נמצא כי זה האדם מרגיש בחסדו אס יפסיק אפי"ר נגע חמת ומפני שהוא מרגיש לכך אינו מפירר אע"פ אפי"ר רגע חמת מעבודתו ית' וכו' וזה נק' עובד ה' בחמת עיניו שלא לקבל פרס עיני פנים [שס]: (קכב) וזה נוטל חלקו וחלק חבירו בנ"ע וכו' כי מבואר בזה"ל כי הרשע אס מרבה לטעם מציא גם אס הצדיק לירי האהור עבירה וכו' וכשהצדיק מהרהר בעבירי נעשה בשעה זו חבירו של הרשע אפי"ר כשהצדיק חוזר לחומו ומחזיק בדרך אס הרשע נוטל חלקו של הצדיק שהיה לו צניגסם בשביל שהרהר בעבירי ובחמת ההרהור היה ע"י מעשיו של הרשע וז"ל לא וזה נוטל חלק חבירו בניהם וכן הצדיק במעשיו הטובים ובעבודתו יכול להעלות אס נפש הרשע וגם אס נשמתו בחטא מציא עכ"פ לירי הרהר תשובה וכבר חרז"ל המקדש אס האשה ע"פ שאני צדיק וכו' שיצ' הרהר בתשובה ימצא אע"פ שהוא רשע בתור נעשה צדיק גמור ע"י האהור תשובה (כמשתמע פסוק של דברי רז"ל היל"ל) נמצא אס הוא חבירו של הצדיק ויש לו חלק בנ"ע ואחר כך כשהרשע חוזר נסורו אס הצדיק נוטל חלקו בנ"ע כי הוא המציא לירי הרהור תשובה ומשלו וחסר לו כח"ל (שס). (קג) האדם המוכרח לבטל מניירותיו וליצא בשווקים וברחובות להמציא טרק לביתו אס טרם אחרו לשוק יתפלל ויתחנן לפניו ית' יקשר נשמתו במחשבה קדושה בכדי שלא ילכד בציגורת הילח"ר בצאתו כמשל מי שרוצה לירד לצור עיגון מצד ומחירא שלא יוכל לחזור ולעלות מן הצור לכן מקשר עצמו מלמעלה בחבל ארוך ודרך החבל יכול לחזור ולעלות כמו כן גם זה מקשר נשמתו בשרשה הג' מחשבה בצי' צניגה ויכול לעלות חך כל זה יתי שידע לו שכבר זכה לבחי' נשמה אכל פסם בני אדם שאפשר שלא זכו רק לבחי' רוח או רק לבחי' נפש ואין להם ערויין בחי' נשמה ממילא א"א להם לסתור על קישור מחשבתם מפני שלא השיגו ערויין מריגה מחשבה ואולי לא יתי הקשר חמין וסוק ויפלו בעצקי הצור ע"כ הם צריכין לקשר עצמן לקול וריצור של דברי חורא שזה מריגה שרשם וזה יצין עליהם שלא ילכדו ח"ו וזה מדומה בדד"ל הצניס יולחים בקשרים ובני מלכים בצוגין וכל אדם אלא שדרור מכניס בזה (שס): (קלד) אברהם דוקת אס דבשר ר"ל אהבה ה' דוקת ומזככת אס הבשר שהוא הגוף (וגם כי ידוע שבשר צא מסטרא דריוח ואהבה דוקת וממחקה אס הרין שהוא בחי' בשר כח"ל) (שס): (קלה) חרז"ל יכול כל אדם להיות כמסס היינו שכל אדם יכול לבא למדריגה של משרע"ה בהורככות ולא כמשה ממש אלא כמדריגה משה כי משה עלה אל ה' למעלה בצלילות אלא ר"ל למשל אס נשמתו מעשיה דעשיה וממלכות דעשיה דעשיה שהוא מדריגה תחתונה יכול לזכות עד שיוכל לבא למדריגה משה לאצילות דעשיה וכן אס נשמתו מעולם אחר לפעמים אדם משתמם עצמו שמרגיש בעצמו שחגי איה מדריגה ויש להשפיל דעתו שחשוב שאפשר שלא השיג רק לעשיה דעשיה או אפי"ר לאצילות דעשיה ויש כמה צדיקים שהשיגו לצריחה ולאצילות (ליקוטי יקרים דף א')

(קלו) כשהוא מוסר מחשבותיו להבורא ית' שהוא ית' ישלם לו במחשבתו מה שהוא צריך לעשות כ"ס השלך על ה' יהבך והוא רואה יסווק ומציאה לאיה דבר חסידות מסתמא הוא צריך לאחור דבר והסס ית' שלם לו אותה המחשבה ריב"ש אחר כשהוא דבוק בצורא ית' וטופל לו מחשבה מתיאה דבר מסתמא הוא כך כמו שגפל במחשבתו וחסר ריה"ק מעט גם אחר מכת החורה שלמד היום ואח"כ מורמן לו בחומו יוס דבר לבטות ואינו יודע אס לעשות אס לאו יוכל להצין מכס אותו הענין שלמד איך יעשה ובלבד שיהיה חמיר דבוק בהשי"ת אס יומין לו השי"ת חמיר שידע מכת החור' אכל אדם שהולך בקרי עם השי"ת הולך עמו ג"כ בצקראי וגם אינו מוצין לו מלבושים ואכילות שיש בהם נילאות השי"תם לשורש נשמתו שחנקס (שס): (קלו) צריך לעשות מלבוש בהסתר שלפי בני אדם יהיה נראה שאינו עושה מסירות רק קורס שיצ' אל התדריגה גדולה צריך לעשות מעשיו בכליו שיש לא כן שלא יעשה בכליו כמו שגוין העולם רק יראה בפנימיות להיות חסיד אפשר שיהיה נמשך אחר העולם ומחך לשמה יצא שלא לשמה (שס): (קלה) פתים אין אדם עובד אלא בקטנות דהיינו שאין נכנס בעולמות עליונים

דרך יראה ועבודת ה' חסידים

עליונים כלל רק שמחשב שהוא מכה"כ והוא קרוב אללי והוא באותו שעה כמו קטן שאין שכלו גדול רק מעט ומכל עקים אף שהוא עובד בקטנות עובד בדביקות גדול [סג] : (קלט) לפעמים מטעה ה'ה"ר לאדם ואומר לו שעבד עבירי גדולה אע"פ שאינה אלא חומרא בעלמא או שאינה עבירה כלל וכיוצא כד' שיהיה האדם בעצמות מכה זה ויבטלו בעצבותו מעבודת הבורא ית' וצריך האדם להבין הרמאות הזה ושלל להשיג עליו וכו' (סס ע"ב עיין התחזקות אות יג) :

(קמ) בדורותינו שאנו ממעט השכל מאלו לר"ך להחזק ביראתו ית' ולהחזיר במחשבתו חמיר ביראה ובחימה ואפי' בעת הכיבוד טוב לנו ככל פעם מלימודו ולהחזיר במחשבתו ואף שמחמת זה יחזקל קצת מלימודו כי לא המדרש עיקר אלא המעשה וכ"ש בגמרא דירות הראשונים שמצאו נפסם על קידוש השם מגדול דביקות נעשה להם נסים ונדרות האחרונים אעפ"י שלמדו תורה יותר הרבה מהראשונים לא זכו כי"ל לנסים וקל וסומר בן זנו של ק"י אהנו בדורות הללו שנתמפטו הלכות מכל וכל ואם הראשונים וכו' כאנשים פשיטא שהכרח לנו להחזק ביראתו והאבות ית' בדביקות גדול (סס) : (קמא) כשאדם רואה להענות אלו צריך לומר שלל לנפשו מאותו הדבר שהוא רואה אעפ"י שידוע שטוב יותר לעבוד ה' שלי יסופים כי הם גורמים עצבות אבל מסתמא ידע אינו בנפשיה שצריך להענות שעדיין לא תיקן נפשו כראוי וכן יש כמה וכמה דברים שזה צריך לדקדק מאלו נשמתו ולהחמיר על עצמו וזה א"ל לדקדק כי"ל (סס) : (קמב) ידבק מחשבתו למעלה ולא יאכל ולא ישתה יותר מדאי ולא יסתכל בכל צעירי עושי' ולא יחשוב בהם כלל כדי להפריד עלמו מהשמיים כי בהסתכלותו בעושי' מנפשו עלמו ואר"ל ראה מציאה לירי זכירה ולירי תאווה ועשיה וכתיב בפס' הדעת נחמד למראה ועוב למאכל שמחמת הראיה הוא נחמד ויחשוב שהוא מצוי עולם העליון ולא יאה חשוב צעיריו כל בני אדם הדברים צעירי"ז כי כל העושי' הוא כגרביי חרדל נגד העולם העליון ויהיה שזה צעיריו אם יאחזיקו או אם ישאלוהו כי אהבתם ושנאתם אינו כלום וכן לא ישיגם כלל על תאות גופו הסמוך שהוא נרעת משכא דחיות (סס) (קמג) איתא בזהר דיעבד רעוא במסכא ויחשוב שהוא עני וידבר חמיר בדברים רבים וחמנוים כמו עני ויחזיר חמיר מחשבתו עם השכינה שלא יחשוב רק באהבתו אותה שהוא חרדק בו ויאמר חמיר במחשבתו מתי אהיה שישכון עמי אור השכינה ואם יבא לו הרפור תאות עושי' ירחק ממחשבתו ויבזה התאווה עד שיהיה שואי ומאוס אליו וירגז יצ"ע על יאשי' ותאווה וצנה יכניעו ולא יאה לו עצבון כלל כשלא ית' לו תאות עושי' אלא חרדא ישתמח מאלו במה שהוא זוכה להכניע חלואו לשם כבוד הבורא ית' כשאר"ל ושמתים יסורין וצנה כאשר לא יומשך אחר תאותיו אפי' במחשבה ויבזה חושים יכניע מאלו הקליפות כ"ש בזהר ובר לבב דלא אמשיך רעותיה ולבזה בחר סט"א (סס) כי לא במוחו יקח הכל פירוש אדם שיש לו מזה אלק ועדיין מתאווה לאסוף ממנו ואם גבור עליו שיהי' לו שני מאות אלפים וחיבק ימות בורא לא יראה בסך הממון ולא המות וז"ל כי לא במוחו יקח הכל ר"ל עביר מיחמו לא יראה ליקח אפי' כל מה שבעולם (סס) : (קמד) יש מי שמחפץ בעצבות מחמת מרה שחורה הבורת עליו וסובר שיתחפץ ביראה גדולה וכן יש מי שסבר שהחפץ מגדול אהבת הבורא ית' והוא מרה חדומה. אמנם כשהוא באהבת ה' ומחמת זה טפל עליו צוה ורואה לפאר את ה' וללכת את ה'ה"ר כשצילו וכו' אז הוא טוב כי אדם לא נקי עובד ה' כ"א בדמיון ורמיזתו ויראה הוא כשתפול עליו יראה ולא תהי' שהוא מעורר עלמו ליראה כי זהו סגולת מ"כ אבל היראה האמתית כשתפול עליו חיל ורעדה ומחמת פחד אינו יודע היכן הוא והמחשבה נודכתו ויורדים דמעות מאלוהים אבל כשאנו כך אעפ"י שגורא לו שאובח את הבורא ית' בודאי אינו כלום כי זה השער לה' יראה הוא השער לאהבה ואם אינו בהשער שהוא יראה ח"ך אפשר לו להיות באהבה חזק מי שהוא כנ"ל אינו אפי' עבר ומכש"כ שאינו אפי' במדרגה שהוא מחפץ עליו יראה וכו' ואינו עובד ה' רק מאת אנשים מלומדה והוא מדמה בעצמו שהוא עובד את ה' ועובדו בשמחה ואין זו רק שמחה והוללות ע"כ ישוב אל ה' בכל לבו ובכל נפשו (סס דף ב') ועיין לעיל אות עב) : [קמה] כהאדם עובד רמיר את הבורא ית' בכל רצון אין לו פגמי בהתבוננות ולאובח את הגאווה ושאר מדות רעות שיש עלמו כמו שאינו כמאר"ל על הפסוק והשבעה מאין חמלא והכונה שיחשוב כמו שאינו צעירי"ז ומה חובלת שאינה חשוב צעירי בני אדם אם חושק להיות מזה יראה ויחזקל לעשותה ואל יבטל אותו ה'ה"ר לומר שהוא דבר שיוכל לבא ליד ישרא אעפ"י לא יבטלו. אך יתר מאלו אף שיבא לו הסתפחות באמצע המעשה ידחוק עליו בחזק ובנהלתו ויורא' שלבסוף יעשה לשמה ממש בלא שום הסתפחות שמשלל לשמה יבא לשמה וירבה במלכות כל מה שיוכל והקב"ה יעזור לו שיהיה שלי פנים הך יחזק עלמו בכל וכלאו (סס ע"ב) :

החלוק

דרך ראה ועבורת ה' חסידים מג

הסליין ביד וכן מלות הסליין בראש כגון חפלין ויראה ואהבה וכאשר עושה אותן מעורר למעלה בראש המלכות וכן כולם כי באמצעותם לכתחלה אמצעות רעילא (סס) : (קמ) מה שאנו אומרים לשם יחוד קוצה"ו עיין מלות וכו' אות גימל : (קמ) טעם לתת אהבה ויראה מפני שאם לא היה לאדם כ"א אהבה הסי"ת היה האדם רגיל תמיד עם הסי"ת וגם היה נסבב בראש האהבה ונעשה לו טעם. אך מכאן היראה בעתה הוא ירא לבגש ור"ל להבין מה הוא קטנות ומה הוא גדלות למשל כאשר יושב ולומר חורה שלא בזהב או הוא בקטנות שאין שכלו שלם אבל כשהוא יומד בזהב ובהתלוצות או הוא בידריגת גדלות שנקשר במדריגות העליונים וכן בחפלה ובכל מנהיג שגושה האדם יש קטנות וגדלות גם יחשוב כשישב ללמוד או אפי' בדברי חילין אוי יחשב בציוה ענין הוא מדבר אם באהבה או ביראה או בניהו או באדים או בזהביות או בציוה מעלה ויתקשר א"ל בצורה האה (דק גימל) : (קמ) כל מה שבעולם הוא בזהביות יח' ויכולם בא היראה לאדם ר"ל שיוכר בהסי"ת מחמת כל דבר ודבר נמצא שם הסכנה בא מהסי"ת לאדם כי אם שם דבר מכלתו יחיש וליך שמהסכנה ג"כ יבא יראה לאדם אך הגורם שישם בא רשעה זהו המדריגה פחותה מאד וז"ש אם שמה חשבת (סס) : (קו) מפני שיבה תקום איתא שריך שחזא הקימה קודם התקנה דהיינו שיראה שלא יאבד אף יום אחד ח"ו רעולם שיה' וגשם מקושרים זה בזה וכשיש פגם ח"ו בשנה ואינה שלימה ח"ו נפגם גם עולם ופגם וכו' וז"ש מפי שיבה תקום שיהיה לך תקומה שלא יפול ח"ו רק יעלה ספיד למדריגה ויודת פני זקן כמו לפני זקן וז"ש ראשית זיכורי ארמתי תביא בית ה' א' לא תשכל גדי תכלב אמו היינו אפי' תאות חשמים יהיה לשם שמים וכו' (דק ד) : (קא) בלימוד חורה ובעבודה שכלל נריך האדם להתדבק מאד מאד בדר' ובהתלוצות כדבאר כבר במ"א ואין דרך לומר שריך האדם לשמור פ' ולשמו מכל דיבור ואפי' דברי הרשות הסמיו ר"ל קודם החפלה כמו שאלת שום אף זה פוגם קודם החפלה כידוע שהעולם נברא ע"י מעשה דיבור ומעשה וראשית הכל היא המעשה והדיבור הוא ענף המעשה והענף הוא ענף הדיבור וכונו כן האדם בקומו משינו טעמה צריה חרש חרשים לבקרים אם ידבר תחלה דבריו דברי הרשות ופשיטא דברים אשר כל אף אם יתפלל ויעסוק בתורה אש"כ הכל מתעצב ונמשך אחר דיבור הראשון כי כמו שהדיבור הוא ענף המעשה וטפל אליו כן הדיבור השני אל הא' וכו' עיין פנים ולכן יאמר האדם שיקדם ויטהר דיבורו הראשון ויזכר מחשבתו הראשונה שחזא בדוקה בקדושה כדי שמשך אליה כל שארי דיבורים ותאחרים ואש"כ כשיעמוד בצלה מתוך שמהם של מלות כמו שיקדם דיבורו ומשכחו כג"ל בודאי יענה בחפלותו ומה גם אם חפלתו תהיה זבה וברורה בודאי מההכל הק' שיוצא מפיו יתדבק ויחזר עם ההכל העליון הרבוק אליו ויכנס אליו בתמידות תיאר"ל כל הכשעם תחלל י"ק על כל נשימה ונשימה שאדם נושם ויוצא ההכל ממנו מתחלה ליעילת וסודות אליו מעילא לתת ובודאי בנקל יוכל להתסדר סלק האלקות אשר בתוך האדם אל שטרו וכו' (דק טית ע"ב) : (קכ) המשפיע הוא מאד הסדר והמקבל הוא מעד הדיון וכו' וחסד נק' ימין ובורה ודיון נק' שמאל אך בתפסים ים ג"כ דר שמאל דהיינו שמשפיע למקום שאינו ראוי שמונה בעריות ר"ל או שמשפיע ממנו שלו לצדיקים וזהו שמאל של הסדר ולדיון האדם לרשות השמאל ולקרב הימין של הסדר וכן מאל הדיון ים ג"כ ימין יתו מיתח ב"ד שממיתין את הרועם שב"ד שבעה נהן הנבורות בכח הקליפות שהקליפה היתה מתגברת ח"ו וכשעמיתין לזה הרועם עי"ז נכנס הקליפה נמצא זהו דר ימין של הדיון וז"ש יר טיטוק ואשה תהא שמאל דושה ויעין מקרבת היינו שדרס' השמאל מג' דברים אלו ותקרב הימין שבה דהיינו ביה"ר ים יעין ושמאל למשל אכילה הוא ימין של יחסי' ואכילת אסורות או אפי' אכילת המותרות למילוי הכרם זה בסי' שמאל שלו חרסה אוחס וכן בחינוך ואשה ח"ו ותמללן ספרים טובים דייקא כי גם בחסד ים דר שמאל (דק יב) . (קג) האדם שריך ללמוד בזהב ולא יתגלה כעם ולא יכעוס וכן כל המדות כי האדם שריך להיות שלם בכל המדות שיש להבורא יח' ולהבורא יח' ים דין ורחמים (דק יג) : (קד) אל יאמר אדם אלק ואמתן בני אדם וכשיכבדו יהיה זה כבוד תפורה ואמתן האדם בני אדם כי חרבה אפשר מכאן זה הוא יתקבל וזהו כמשל אדם שצמד בשמש להבין פשתן ורששתן מלבין וזהו נעשה שומר מהשמש ובוד שילום זו עין הרע כשהיה מפורסם בחסידות בין העולם והלוחות הראשונים מפני שה' בפרסום שלשה בהם עין הרע ומוטב לו לאדם שישב בביתו ויעבוד להסי"ת ואם יבא אדם לביתו יתקנו וכל שיטתו הוא לבני אדם לתקנם וכו' (סס) * (קה) כשמענה אדם אפי' משבת לשבת ויהיה לו פניה אפי' קטנה שאומר בלבו שהוא עושה דבר גדול עשירה א"ע כ"כ הרבה ויזדקק מאד בזה זהו הענינה בא לשמ"א ח"ו רק יחשוב בלבו מה מעשי נחשבים נגד עבודת המלאכים שבגדרם בחסידות להסי"ת ואני טפה טרופה וסופו לעבור (סס) : (קי) יהיה זהיר מאד נקום תמיד בשלום ואם אינו קם שלא מחמת חונם הוא בידיו למעלה ח"ו ויספק הלילות לימים וישן ביום כמה שצות כרי יספיק לו מעט שינה בלילה (סס)

דרך יראה ועבודת ה' חסידים

(קנו) ארז"ל אור אלו מעשיהם של לדיקים וכו' פירוש כי אדם החכם יכול לאכול דברים טובים ותארי טעמונים ומכל מקום יכול הוא לסגף עצמו וכן לראות בכל מקום שיראה ולא להסתכל חוץ לדי אמות היינו לראות תמיד בשם בן דלת שיש באתו דבר בשר שויתי ה' לנגדי תמיד בסוד אל הסתכל בקנקן אלא במה שיש בו כי עיקר כל דבר שנעול הוא הרוממות שבו הכל מהשי"ת הנותן בו טעם ומקיימו וכן דבר כי יכול לדבר אפי' דברים בטלים בלתי פעם להיות דבוק בהשי"ת וכן בתפלה יכול לעבוד עבודה התפלה להשי"ת ולא יהי' עבודה נראית בפני בני אדם כלל שלא יעשה שום תנועה בלזכרים רק בפנימיות נשמתו יהיה בוער בלבו וילקט בלשם מחמת ההתלהבות בענין שמהל עבודתו בפנים יותר גדולה משתכל עבודתו נראית בלזכרים (שם) - (קנה) לוואם מריב"ש ע"ה להיות תמים בעבודתו ית' עבודה חמה ועיקר שלא לזכות בדברים שלימוד בכל יום שיפור מוסר הן רב או מעט ולראות תמיד לדבק עצמו במדת טובות וינהגות ישראל ושלא גכניה שום יום מעשיית מלוא בו בין קלה בין חמורה וסימנך הוי זכיר צמאה קלה כבחמור' פירוש זכירה מלשון והמשכ לים יהירו ר"ל הנשמה תאיר ותזכיר ממלוא קלה כבחמורה כי רחמנא ליבא בעי וזכו פירוש שומר מלוא לו ידע דבר רע שומר משון ואביו שמר את הדבר היינו מלפס כן נריך להיות ממתיין ומלפס מבוקר עד ערב אולי יודמן לו אי' מלוא וסימניך חסד אל כל היום (ועיין מלוא וכו') אות ה' ב' לדידך בק"ש בכל תיבה ותיבה והוא דבר גדול-הגם שאל' לו להתפלל בלי מחשבה זרה וסימניך כל הקורה ק"ש מייקין בדילין ממנו הן היוק הנוף הן היוק הנפש ג לעשות טבילה כל מה שיוכל ובפרט בעת רלוך ד' נשומר שבת כהלכתו בכל דהקיו ופרטיו וסימנך חשב אלוש עד דכל חשב חותיות שבת וארז"ל הפי' עט"ז כדור אלוש מוהלין לו (שם ע"ב) : (קנט) מריב"ש ע"ה כאשר גופו של אדם הולך גם נשמתו נהלשה והינו יכול להתפלל כראוי הע"פ שהות נקי מעבירות לכך נריך החדש לשמור ביראת גופו מאל' (שם דף יד) : (קס) זהו מדריגה גדולה לאדם שיראה תמיד בעין שכלו את השי"ת כמו שמסתכל על אדם אחד בגש הכורה יתב' מסתכל עיניו כמו אדם אחר שמסתכל עליו כל יום יהיה תמיד במחשבתו במחשבה זכה וזכירה וללוא (שם)

(קסא) פעמים יכול לעבוד השי"ת בנשמה לבד דהיינו במחשבתו והנוף יהיה עימד במקומו כדי שנה יסלה כשישתמש בו הרבה ולפעמים יכול אדם לומר להתפלל בלש"ב וירא' והתלהבות גדול בלי שום תנועה ויהי' נראה לאדם אחר שהוא לומר אותו הדברים בפשוט בלי שום דביקות וזה יכול אדם לעשות כשהוא דבוק מאל' להשי"ת אז יכול לעבוד אותו בנשמה לבד בלש"ב רבה וגדולה וזה העבודה הוא יותר טוב והולכת במהירות יותר ומדבקה יותר להשי"ת מהתפלה שרר' בחוץ על האזניים ואי' להקליסם אח"כ בזה התפלה שכולו הוא בפנימיות (שם) :

(קסב) אחד מדרכי קנין החור' הוא במיעוט טענוג ולא אמרו במעט טענוג כי זה אינן נריך לומר שדואלי לריכין למעט בטענוגי הזמן ולהסתפק רק בהכרחיות לבד רק שר"ל שאל' בעת המוכרח לזה עכ"ל מחמת ההתלהבות לבו בחורה ועבודה ה' בלש"ב ובחשק גדול עי"ז ממילא יתמטטו אללו כל טענוגי הזמן ולא יהי' נחשבים בעיניו כלל כמו אם האדם שמה במשאל ומתן שהרייתו הן רב אינו מרגיש כלל ביענוג קטן של אכילה וכיוצא כמו כן ירבה טענוג וחשקות דביקות אלוקים בלבו עי" החור' עד שיבטי לו עי"ז כל טענוגי הזמן כשרגל נתיבא ואם יהי' לו מעט טענוג אזי יהיה עי"ד שרר"ל הלאה הלאה לאדם בעל כרחו והעיקר שיהי' לא אפשר ולא מכויין ואפי' אפשר שרי רק העיקר לא מכויין כידוע הדין וזה הכל בענין המותר לו כגון אכילה ושתייה וזווג המיכרת בעת ההכרח וכו' (דף יו) (קסג) מבואר לעיל כמה פעמים שמאלב' רעה שגאה לאדם יכול לאחוז בלשבת הכורה בחשבו אם ראונו לאבוב שעות זה שהוא כס לה שפול בשבירה קל וחמר לאבוב את הכורה ית' שממנו נוקח זאת האבוב וכן ביראה רעה וכן בהתפלות וכן בנינות וכו' ויש שחושבים שדבר פשוט הוא ללמוד ק"ו זה כמו שלומדים ק"ו בגמרא אבל בלשמה אל' ללמוד ק"ו זה אם לא יהיה מופשט מנשמות דהיינו נמאסים בעיניו כל תלות עה"ז והפ' ההכרח יהיה עי"ד לא אפשר ולא מכויין ככ"ל כי אם הוא דבוק בנשמות ובהיות ומקבל טענוג מהם לראונו אזי בודאי אינו יודע כלל מאהבת הכורה ומיראתו ותפלתו וכו' וזו ח"ו יפול בשוה עמוקס אם לא ישמור ח"ע מאל' ונריך להרחיק ח"ע בכל ההתרחקות הנמאסים בספרי מוסר רק מי שהוא מופשט מנשמות ואפס"כ נתעורר בלבו לפזמים אלה רעה או יראה רעה כי עדיין לא נברר ונפשט כל לרכו והפסולת רואה לאחוז בו ולהדפו אוי' הטלה שלו שיוכל יקר מזולל וילמוד ק"ו ויתעורר עי"ז בלשבת הכורה ויראתו יותר (דף יט) : (קסד) אהבה רעה ויראה רעה והתפלות רע שבה נמשכים לחומרי בלתי להתקשר להשי"ת הם פשולת המאנין תצדיין וכו' ועיקר הכירור של השבירה אל' להיות

דרך יראה ועבודת ה' חסידים מר

לכיות אם הוא דבוק ומתאזר ומתענג בתענוג החומרי ח"ו כי איך יברר אם הוא חושק לפסולת ברצונו אבל הכירור הוא אם הוא דבוק בנשי"ת בדחילו ורחימו וסיראם מביאו לזין ואין הוא חכמה היינו שמבין בזהרם גדולה ועלמה שפאנוג זה הוא נמאם והבן בעיניו וברצונו לא הים עושה זה הפאנוג הנשמי כמו אכילה וספי' חווג רק שהוא מוכרח מאת הסי' מתמם שיש בזה נילוף מאהבם הבורא ותענוגיו שנתגשם וגשם פסולת וחומרי וסוף עי"ו הפאנוג מפיי"ד אי"ע מספסולת וממאם בעיניו תלות של הפסולת מתמם חכמה כמו מי שהוא חכם ומביאים לו איזה דבר גרוע מסבב גרוע או בגד לביע בנכע פוב והכסיל נדמה לו שהוא כולו טוב והחכם מבין שהנכע פוב אבל עלמותו רע ומפסיד בהכמתו העיב מן הרע ככה מי שהוא דבוק בבירה יב"י עי"י יראה המביאים לחכמה ר"ל הכרת הסכמ' שהוא הדעת ור"ל סי'י' דבוק בזה ויסי' כן במחשבתו בלמח ולא שיאמר שהוא כן שזה הכל ואעפ"י מקבל תנוג ממנו בדרך כל העולם שאומרים כן בפייהם ובלבם מתענגים בתאות וכוספס' להם קודם משומם ומכל שכן בנת עשותם וזה נסות לכל עיקר החכמה סי'י' בלמח כן ולו ע"י החכמה זו יוכל לברר ברוחין וז"ש כלבו בחכמה לתבדירו או במשכ"ב לתבדירו ולא כמו חסרי השכל הלומדים קבלה וסוברים שיוכלו לברר המילין לבדילתן עם כוונת האכילה ואין אפשר זה אם אינם במדרגה ה"ל סי'י' להם יראה המביאים לחכמה ובמתשבתם יחשבו כוונת ואעפ"י יענוג זה כ"ס הק' מוס' מנחה מעדיל ז"ל שבלילה מתוך לשמם בלון שלא לשעה וכו' אבל העיקר הוא כנ"ל (סס ע"ב) : (קסז) ענין הדבוק בנשי"ת אי"א אם לא ע"י הסי' מתענג ב"ס כי עמך מקור חיים בלך רך נראה חור וכו' רק שהלמד לרין לעשר ולוכך מוחו ולבו סי'י' מנוקים מכל סיג תלוא ומרס דעם בכדי שיסיו כלים מזהרים וקדושים לקבל ולפאוב בהם את האור הק' כזה וכו' (דף כ"ז ע"ב) . (קס') כי ה' ה' אש אוכלת הוא ר"ל האש וההתלואות של הנדק מתחפון וזה האכילה והפרנסה של מעלה בבחי' ישראל מפייסין ללביהם שבשמים וכו' (דף כ"ז ע"ב ובאור תורה) :

(קסו) בכל דבר שהוא עי"י יחשוב בזה שהוא עי"י נחת רוח לבורא ית' ולא לנורך עליו אפי' מעט אפי' אם עוש' סי'י' לו תענוג בעבודתו וכו' לנורך עליו וכו' (לואת הריב"ש דף ב' ע"ב ועיין גליון וענוה אות כה) : (קסז) אם מתאוו לאוי' עביר' ח"ו יאמר הפסוקים של העביר' שהוא בטעמים ובנזקקות בדחילו ורחימו ולא סלק ממנו ולא לאוי' מדה רעה מתאוו' ח"ו או יאמר השם' עממין הכנעני וכו' בכל כמו בדחילו ורחימו ויפתלק ממנו ויקשר את המד' הואת להקב"ה. אם יש לו ח"ו הסב' רעה לא יאבד רק את השיי'ת וכל מנמתו יסא ליה . ואם בנעם שהוא ירא' רעה נמשך ממדת הנבזר' יתבגר על ידו ויעש' מהמד' הואת מרכב' להשי"ת וכשמועם אתר דורס דדיר' אוי' ידבק לדיבורו מלך ויסי' אחרות עמו עם המוכיח כי דיבורו נעש' אללו מחשב' ובזה מתחלק ממנו (סס) (קסז) קודם כל יושר בכל תנוג' ותנוג' שיסא בנתי פניה ח"ו ולא לרין התחבמות גדול ועמק עמוק מי ימלא' ע"כ אין בריר' רק להיות דבר זה לזכרון תמיד ואל יסי' דעז ממנו אפי' רגע אחת והוא דבר הפוסל בהיסתה הדעת . ועוד בגיט יתסר בעני' כל עם ולבון בתקום הכו' השיי' למקום ופאנוג המושג לא בזהר' יתסס להרחיק מעלנות ויסי' לבו שמת כד' (דף גימל) : (קז) יאחו בעדס זריזות מלך ויקס בוריות משינתו כי מתלמד ונעש' אדם אחר וכו' עיין פנים וכן כל דבר ששוס' יעש' בוריות כי בכל דבר יוכל לעבוד את ה' וכשמתחיל את המלית ירא' את התכלס פירות שפסול עליו ירא' וכל מה שרוא' יזכור בזהר' אם אסב' יזכור בלשבת ה' ואם יראה יזכור ביראת ד' כידוע בנמה מקומות ואפי' כשהולך לבית הכסא יחשוב הלא אני מפריר רע מפוב וכו' והעיב יושאר לעבודתו ית' וכשהולך לישן יחשוב הלא המוחין שלי ילכו להקב"ה ויפתחון לעבודתו ית' (סס ע"ב) : (קסח) הרבה עזו כרשבי' ולא מלמח בידם הכונס שסיו רואים לעשות לעמלן סינוסים כדי שיבז' למדרגת רשבי' ולכן לא מלמח בידם ולא יכוין בעבודתו רק לעשות נחת רוח לבורא ית' לבר ולא שיבא למדרגה וכשהוא רואה שבעבודתו גדול מחבירו לא יתבא' וכו' ואל יאמר אני גדול מחבירי . ועוד כלל גדול כשיתקשר בני אדם על עבודתו בספלי' או שאר דברים לז' יעני' להם אפי' בדברים מובים כדי שלא ילדי מחלוקת ולידי נבסית משכחי הבורא ית' וארזיל שחיקתו של אדם מציאותו לידי עניס וגם לא יסתכל בפני בני אדם אפי' כשמדבר עממם אם מחשבותיהם אינה דבוק בנשי"ת תמיד כי יסי' לו פנים בנפשו מחית הססתכלות ובכני אדם כשרים שמתשבותיהם דבוק' בבורא ית' יסתכל דוקא ויקר' קדוש בנפשו (דף זיין) : (קעב) איזה בספרי אותו הילאיר תבדירו מלבבכם כמס שהוא יסירי בעולם כך תהי' בעבודתכם מיוחדת לפניו זה כלל גדול נשי"ת' לאדם תמיד רק מחשבי' אחת בעבודת

דרך יראה ועבודת ה' חסידים

במצודת הכורס ית' וכו' דמכה רבות מרשבות מתבלבל וכו' ולא יכיר חילוק אללו בדבר שבו
 רואה בין בעש' בללו בין שלל נעש' בללו כיון שכלל מכבורת ית' והוא יודע שכן טוב לו
 וכו' וירשבו בכלל כלן וגדו ית' וא"כ למען לי לימנך אחר שום מלוא וכו' מוטב לדבק בלמי
 למען מקבולמות כבורת ית' שבוה בעיקר ולא לדבק בטפל וכו' ויהשוב בלמי רואה חמיד לעשות
 לו ית' נחת רוח ולעבוד אותו ית' חמיד וחמיד ית' מהכבדו דבוקה בטולם בעליון בו ית' וכו'
 (דף יוד ע"ב דף יא ועיין דביקות אות חית מבורר כל זה ביומא) : (קטג) גריך לעבוד את ד'
 בירא' ובשמה' ורן הרין רעין דלא מהפדשין וירא' בלא שמה' רוא מרס שחורה לא יאות לער
 על מצודה ד' חך נעבוד רק חמיד ית' בשמה' ולפי' בלואה שטע גריך ג"כ לעבוד אותו ית' ואין
 פנאי ליישב ח"ע חך ומה (דף טו) : (קטד) שמתני מריב"ש ע"כ מפני מה נקרא עלמא דחירות
 כי חפי' עזר בצל לשם נשמה בן חורין פירש כי כל דבר הוא מבחשטות בלש"ס ע"י מדותיו
 חכמה וירא' וכו' כידוע רק שבהב' הוא צגלות מלובשת בגשמיות בלש"ס או במלכל וכשנותן חכמה
 אל לבו בלח חכמה הוא מלובש' לו ית' וח"ו הוא הפשט אותו ית' ממלבושיו ויחד חכמה
 גדול בזכרו את חמשי' הרע שטעס ויבש ויכלס ויאמר בלבו אם אני אובד זאת שבוה רק
 חכמה שפלה בשביר' מלובשת בטפה סרוחה כמה יש לי לאבד אותו ית' וכן בירא' אם ירע
 מעכ"ס ר' מחרב יהמר בלבו מה יש לי לירא מלוא כמיני חלל בודאי כבורת ית' מלובש בזה .
 זכמה יש לי לירא ממנו ית' וכן בחסדארות וכל בשאר וכן אם שומע אחד מדבר והוא מחפול ואמר
 למען הביאו דש"ס בלום לדבר בחון הפלמי בלא כן זה בלכמה' פדטיית חך כי כדיוור היא
 בשכיני' ובחמה בשכיני' בפיו של זה בלדס כדי בלר' ח"ע נכוד' כמה יש לי לחס' ח"ע נעבוד'
 זו הוא הפנ' ובפרט אם בלמי' המדבר הוא נכרי או קטן נמלא בביכול בדכ"י נחכשם בלדס
 בזה כמה רלוי' לו שטות צוריות (דף י ע"ב) : (קטז) חל' הבא לטכר מסייעין לו כי בלא
 לעזר הוא ע"י ברואה לקרב ח"ע עם חל' חלקות שבוהו לשורס בכל לו ית' ונעשה דבוק דביקות
 חלקותו ית' ע"י שחלחל החלק עם ככל שבוה ח"ס ונמלא שור קדושתו של ח"ס מופיע בחוכו
 מאמר שחלק דבוק שרשו ובודאי כל עבודות שבוה מבייעין אותו מאמר שש"ס מופיע עליו
 ואין לך סיוע גדול מה מה שאין בן בלא ליטח' פתחין לו כי בלא לטמא נק' מפריד חלוק
 שפריד חלופו של עולם משכינתיה היינו מהחלק חלוק כשוכן בהסתוים ונפסק מהכורס שבוה כבורת
 ית' ומכלקו מעליו בביכול שוכן נק' עביר עבר ית' כי מל' לטון לוותא ודציקות שטעס דבוק בו
 ית' וכו' מבח"כ עבירה ח"ו נכר ית' ואז פתחין לו שטות מה שלבו חפץ בהפרד ממנו חור שפטת
 חורו ית' חך לכבין מאמר שט' עבירה מהחלק כבורת ית' ממנו בביכול ח"כ חך אפכר לבא
 לירי חשובה מאמר שחלק ממנו קטוב לגמרי שכו' חור שפטתו ית' וא"כ חך יתעורר בעוב
 בקרבו שישוב ע"י בחשוב' וכו' ופוד דודע כי בכל דבר חפ' חלניות וחמירות בוא כבודו ית'
 כי גולי ילוייר הטרד שפטת חורו ית' משום דבר שבעולם כי' הדבר בלא ממלילות וא"כ חך כוח
 העביר' צמילות ובלל גס שס גריך להיות כבודו ית' שאל לא' בן כי בלא הי' . חלמס החלמס הוא
 כמבואר צמ"ח בשם היטש"ט זל"ס על פסוק משגיח מן החלונות מלץ מן החרכים שכוורת ית'
 מבגיה מן החלונות ומלץ מן החרכים פירוש שהשי"ת מלמס ירחשו על בלדס שבוך לעבוד עביר'
 בומר שכל שטע נדמה לו ומחירר שאל ירחשו חלס ומדמה דעתו ומחירר כללו חלל רואה עליו
 מן החון ומלץ בין החרכים וע"י נופלת עליו בירא' כלל אחד רואיכו ואינו יודע כי בביכול
 בירמס על וגס מלמלמס ח"ע לוא בלדס שישוב ויפרוש מן העביר' כי מחמת גודל רחמנותו ית'
 על בלדס מלמלס ירחשו בביכול על בלדס בזה בשל במדריג' כו שט"כ חמר ריב"ז למלמירי
 חדמו כשחלס עובר עביר' חומר ולואי שאל ירחשו חלס שכוונה הוא בחומר שכירא עליונה
 מלמלמס ח"ע אז על בלדס ומחלכמת עליו צורלת בשר ודס ודמה לו בכל שטע כלל שום חלס
 רואכו בשר בחלון ואס הי' לו דעת ואמונה שיאמין בזה שש"ס חסורר [עליו ביראס עליונה
 לכפרישו מעבירה חך שבוה מלובש ביראס חלוניות הי' בנקל לו לו להחיק ביראס ד' ולכפשיס
 מלובשין בחלונות ולחפוס בעיקר לירא מהשי"ת ולפרוש מהעביר' וכו' וא"כ חך בעת שטע עביר'
 שחלק ממנו השי"ת בביכול ונק' מפריד חלוק מכל מקום בחי' ביראס הוא שפולת עליו בעת
 שבוך לעבירה שז הוא בחי' צמלס ירחשו חלקותו ית' בביכול וע"י מחסורר לפעמים לחשובה
 חמר זה כי בעוב של ביראס שופל עליו בשעת העבירה יכול להביאו לירי חשובה . ונמלא שום
 שם הוא למלס חלקותו ית' חך שפוחין לו ליתן לו בהחירה בידו ע"י שפסק משר' ו שבוה כבורת
 ית' וכו' ונמלא שאלל כה"כ ולית חמר פניו מניח (מאמר סינים פ' בראשית ועיין גס בפ' וירא) :

בטעין

דרך יראה ועבודת ה' תמידים מה

(קצו) בענין מה שצריך למול את ערלת לבבו ולהעלות כל המדות לשרשם עיין בריית פסוק ו' :
 (קצו) כל מצדד יח' לשם היינו ליתר השכנים שהיו שם ארני ית' ברי' שם שם שמים שהיו
 הקב"ה (שם פ' לך לך) . (קצו) לרדף לילך בעצמו ד מצדדינו למדריגה מצד מצד ולא לעלות
 בפנים אחד כ"ס ולא תעלה במעלות וכו' ולרדף שיהיו המדריגות דומה לדומה שלא יהא מאות
 המדריגה של עשוי כמו שלפניה ויעד שאר"ל לענין תכלת שבגילית מעי' שהתכלת דומה לים וים
 דומה לרקיע ורקיע דומה לכסף הכבוד כי מזה לילית שקולה כנגד כל המלות כ"ס ורמיזת אותו
 וזכרתם את כל מלות ר' כי כך הוא סגולה הילית להזכיר את האדם שם בורא ית' שהוא א"ס
 ומלא כה"כ בארבע רוחות העולם וית' אחר פני מים כלל עד שצ"ו זוכה לתשובה וגדולה
 תשובה שמעט עד כסף הכבוד היינו שנעשה מרכבה אליו ית' וכו' עיין פנים . אך לרדף לילך
 בזה ג"כ ממדריגה למדריגה ולרדף בתכלת לזה ע"י ההספלות בלילית לבחי' יוס' שהוא בחי' דעת
 בחי' ים הסחמה ואח"כ עולם למעלה לבחי' רקיע ואח"כ זוכה לבחי' יוס' הכבוד (עיין פנים שם
 בפ' ה"ג) : (קצו) באמת אף שיתן להעביר עו"ה ולישראל עו"ה"ב לא תאמר שהדברים כהוי"ו
 שאין ישראל חלל בעו"ה כי אך יתכן שבריתם כל העולמות וכל הנבראים קטנים וגדולים
 הכל הם רק בשביל ישראל ויהיה יתל מהם כל חלקם בעו"ה .
 אלא ביאור הענין הוא עפ"י מה שכתב כי ביה ה' לור עולמים .
 בלות יוד נברא העו"ה"ב ובלות הא העו"ה"ב ושת' אותיות אלו נקראין בספר הוזה ערין ריעין דל"ה
 מתפרישין וכמו כן בשני עולמות שנבראו על ידם לריבין להיות ג"כ באתיות אחר בבחי' הזומר
 וסלור' ונוק' וגשם' שכל זמן שהם ביחד נק' חי ואחר שנקשר הנשם מן הנוק' נק' מת כמו כן העו"ה"ב
 והעו"ה"ב לריבין ישראל להסתגל עם העו"ה"ב עפ"י הסגל' שהוא בחי' עו"ה"ב שלא יהי' נפרד העו"ה"ב
 מהעו"ה"ב ולעשות מחומר לורס ע' הודכות הג' שהוא העו"ה"ב לכל יסתפצו מעט במותרות וסגי'
 כי אם מה שצריך יתן לפי הנסגות האור' שהוא בחי' עו"ה"ב המתי' אותו וכו' וזה העו"ה"ב ש"ס בו
 חיות עליון יתן רק לישראל כי הוא מעט עו"ה"ב ומה שיתן להאומות עכו"ה הוא הריבוי והמותר'
 שאינו נחשב מן קומה הנוק' שבתוכו מתלבש האור' שהוא העו"ה"ב רק הוא בחי' מיניס ופסולת
 שאין בהם חיות כלל שהיא נק' עו"ה"ב מת שאין בתוכו חיות הקדוש' והוא הפסולת שנדחה לחוץ
 מקומה העו"ה"ב שבתוכו מתלבש חיות העו"ה"ב בבחי' תרין ריעין כניל כי באמת למי שיש לו עיני
 שכל יראה בזה שכל עיניי העו"ה"ב האומות עכו"ה משתפצין בו הוא מאים מאד בלי חיות כלל
 ונראה לעין שכל דבר מת בלי ח' רק מתות ולא עיקר וזה מעצם שהם ג"כ אינם דבוקים
 בחיים כלל ושרשם מפנייה לכך יתן להם העו"ה"ב כיוול בהם שנדח' משורש הקדושה ולחוץ והוא
 בחי' סיגים ומותרות ופסולת נמור אכל העו"ה"ב הנחצר' והאזוב להקב"ה יתן באמת לישראל עמו
 האהובים מכל עם ולשון מפני שהכל הוא אחדות אחד אלוקות העליון וישראל והאור' והעו"ה"ב
 שעי' כולן נמשך התפשטת אלוקותו רק שזה בשנימיות וזה בחיליות בחי' לבוש ונוק' שבחי' עו"ה"ב
 מתלבש בה כי ולרדף לאחרות אחרות כללי שיהיו לאזדים שיצט' מזמירות עו"ה"ב לורס כמו בנזק
 ונפש האדם זה יתן לישראל עם קרובו ואין לורים אתם שיש חלק ואזיות בחלק זה העו"ה"ב וכו' .
 (פ' ויל') : (קצו) מהגל' נעשה לבוש והוא חלוק דרכן ומן העציר ח"ו נעשה בגדים לורים .
 ולזה עביר' גוררת עבירה כי בזה הלבוש של הבגדים לורים לחוץ היל"ר בלבוש וזולתו לעשות עוד
 עבירה בבחי' ותפסא בנגדו ומי שצדקה על עצמו לוי נתעורר חיוק לתשובה ומדבק עצמו
 בהש"ס ואו ויטוב בנדו בידה ויטב וילא החול' וכמאמר'ל ת"ס שער עבירה וכו' אל תסרסר אחריו
 כי ודאי עשה תשובה כי משבוק חיוק ומתחרט ופוסק הלבוש של הבגדים הלאים בכדי שלא יוכל
 להסתם בנגדו ולגרו לו עבירה אחרת . וכמו כן מלוא גוררת מלוא שנעשה ע"י השגות חלוקה
 דרכן וזה תופסו היל"ס לגור לו מלוא אחרת ע"ד שאר"ל אלל ירבעה שתפסו סקב"ה בנגדו
 וכו' . ויש בכל עת יסוד בנדיק לבדים ושמן על ראשך לא יחס' היינו שזוכה עי"ו שומך עליו בכל
 עם חכמה ודעת שיצא כל המלות שלו עם חכמה ודעת וכו' . (פ' מען) : (קצו) היראה הוא
 בחי' זה הסגל' לה' וכו' כי הוא מבורך לרדף ה' ולחורתו כמציא ברי"ה בשם הסדרש כל מי שמחירא
 אותו הרי כל הסכמות וכל החור' לבני כי באמת מי שאין לו יראה תפיסת הסודס הוא אללו מן
 הנמנע אלל מי שיש לו יראה זוכה ונעשה פ"ו ולאוהו כמעט מתגבר וכו' ויש ופסס ישראל וכו'
 כי אם ליראה כי הסגל' נק' בסגל' וכו' כצדור' בפנים וע"כ אם אדם חפ"ס להשיג באמת בחי'
 עמה שהיא הסודס הק' תפסדלו להשיג היראה שהיא בבחי'תכס כי הכל בירי שמים חין מיראה
 שמים ואם יח' לכה יראה לוי מצינל תבואו אל הסוד' וכו' (פ' שמות) : (קצו) אינו דומה עי
 שרשם

דרך יראה ועבודת ה' חסידים

שרואה את המלך פוץ לביתו וסיכלו או שרואהו בביתו וסיכלו בודלתי הוא התקרבות יתרה ויכול לפעול חפזו ובקשתו יותר ויותר כך הוא ג"כ בעבודת ה' כי יש כמה שפועלים ולומדים תורתו ית' אך מרחוק ה' נראה להם מחמת שאל בליו עדיין להיכלי ית' והסיבה להם מחמת שאל הלכו בדרך השמר לה' וכו' שהוא היראה כנ"ל ע"כ לא ראו למדריגה שזכו להשיג מאמתת החכמה שהוא בחי' עץ החיים וכו' עיין פנים והנה אינו דומה הסענוג שיש לאדם כשאוכל על שלחן המלך ומתענג בתענוגי המלך למי ששומע סיפרי דברים מסדר כהנהגת תענוגי המלך אף שמתענג ג"כ קללת מלך השמועה כך מי שלא בא לבחי' בית ה' והיכלו כנ"ל לא השיג עדיין מתענוגי המלך שהיה הסוד' שהוא תענוג כל התענוגים לאורייטא וקוב"ה חד הוא זה שלא בא לבית המלך מעולם לא פעם מהסוד' התענוג האמתי אף שמתענג ממה שרואה בתורה שחשיב עכשיו שכן וכך הוא בבית המלך מכל מקום חילוק גדול ביניהם כרחוק מורח ממערב ע"כ יראה כ"ה להבין א"ע לבה נזה השמר אשר לה' ועי' יוכה להיות מבני היכל המלך (שם). (קפנ) יש עשר מדות והן מולמות עליונים והכל נאצל מא"ס ב"ה והנה האדם הישראלי ג"כ נילך מא"ס ב"ה ובדבר שהוא ח"ס כלול ניטץ מכחו וע"כ יש בכל אדם כל המשר מדות והן אהבה ויראה והתפארות וניצוח הודאה התקשרות דיבור ויש ג"כ בחי' הנה עליונות וכו' ולריך כ"ה לזכר המדות ולעשר אותן שלח ית' רק לעבודת ה' ולא יושאר רק הניטץ הק' ובודלתי לא יראה שום קטרוג על עבדתו כיון שמדרכו המדות ונמלא האדם עובד בחיות כבורא שפסוקו והו' עבדים המשמשים את ה' כהן הייט עם ה' כהן האדם עובד בביכול עם אותו הניטץ מא"ס ב"ה ונמלא די לו בחסד הגדול שזוכה לה וכו' והנה מרי ורבי זלטיה אמר דאיתא בזוהר הק' כי כל יום מימי השבוע קא"ס על מדה אחת ואמר שרריך האדם לזכר מדותיו בכל יום דהיינו ביום א' מדת אהבה ביום ב' מדת יראה וכן כולם יראה בכל יום לזמן מדה אחת ביותר וא"ס לא די לו יקום על המדה עד שיזכרנה והמר מורי שהוא כהן כך בתחיל' שהיה מפנה לבו מלימודו ומכלל עסקיו לעיין שעה או שתי שעות בכל יום במדה אחת עד שנתברר' אלל' ללול גמורה ובשבת בא תוספות קדושה בכל אדם לפי מדריגתו וכל אדם הרוצה לעבד את ה' מרגיש בעלמו בכל מרגש שבת כשצא להתפלל מתעורר בו השק יותר וכו' והוא והיה ביום הששי והבינו את אשר יביאו כי הששת ימים הם הם ההכנה לשבת וכו' והיה משנה על אשר ילקחו יום יום משנה הוא לשון מורה שיחזור על מה שלקט יום יום והוא שיסד הכעש"ט זלטיה לומר בכל ע"ש מחזור ק"ו כי מחמת שרריך לזכר עלמו יותר ויותר צעת האדם וחס' חכרו ד' שרריכין להודות ו"ש תעו בעדבר הוא לשון דיבור כשצא להתפלל הוא תועה בדיבור ואינו יכול להביא מדותיו כולם בהדיבור כי לריך לבוא עם כל המדות בהדיבור ולשים כל חותם בהדיבור שלא יושאר שום מדה לשון ולפעמי' אינו יכול לעשות כן מחמת שהיה מקשה כל ימי השבוע בעסקיו וכו' והתקנה הוא וילקחו וכו' לעקב הוא בלל דיבור שרועק לה' שיראה עליו לעזור והכל לעשר מפייעין לו ומחמת שבת למדת רמזות וכל עיקרו הוא לעבודתו יתברך ואי נפרדין ממנו התשבות וכו' וכן יושבי חשך שהוא בתשבות השכל וכו' וכן חולה וכל אולם תתעב נפשו היינו שאינו שועם ע"ס ותענוג בעבודתו ובתקנה לה הוא וילקחו וכו' יורדי הים קאי על אותם שהם במדריגה שהולכים בעולמות עליונים בתפלתם ולפעמים בלח"ו פניה או שום נילץ גבחות ואי יעלו שמים ירדו תהומות ח"ו ואי וילקחו וכו' והו' שחמר ר' אברהם ע"ה וכל קומה לפניך תשתחוה כי המדות הם קומה שלימה וזה וכל קומה דהיינו כל המדות לפניך תשתחוה שיכניעם לעבודת ה' לצד ולא לשום לרכיו לתאות הכהמיות ומורי הים מרגלם בפומיה לקרוא זה חולין שנמשך על מחרת הקודש כי אפי' בדבר ההרוא חול יעשה על מחרת הקודש כי בכל דבר יש תורה למשל בלכילה צמח תורה ודרכים יש בה וכמה דברים בנימילת ידים וכן צמח' ואמר מורי שחיות הדברים הם אור' מהתורה והדברים הם שים בהם ולאורייטא וקוב"ה חד כי הכל יש לו לחיות כהאור' אפי' בריה קטנה ואל ימעה בעיניו שום מלה ודיבור הגון כשהוא עם החיות כי הכעש"ט זלטיה אמר שבר מלה בהאי עולמא ליכא כי אין כל העולם יכול לקבל אור הכשר על מלה ודיבור הגון כי הוא מא"ס צ"ה ולינץ כלול מכלול וכעולם יש לו סוף לע"פ שאינו דומה שום דבר ואינו יודע לזון כוללות מכל מקום כשפשים כל החיות בהדיבור או בהדבר שמועה נמשך יחדים למעלה כי שמועה כפי שפסר לו ויכלתו והכל יעשה בלחיות עם כל ישראל ומם כל הליקים שיקשר מהשבתו ויכלתו עלצו עמהם לכן אומרים קודם כל מלה לשם יתוד קוב"ה וכו' כשם כל ישראל ולפעמים נתעורר בלדם חשק ולעבוד עבודה תמה להתפלל הוא מחמת הליק' שהוא מתפלל ומעלה דורו ובלבד שלא ינאץ עלמו מא"ס צמחצמח (פ' בשלח) : (קפד) בתחלה גריך האדם להמית א"ע צמחצמח שח' התעוררות ותפוקה עלו לדבר בהתלהבות ובחשק ויראה

ואח"כ

דרך יראה ועבורת ה' חסידים מו

ואח"כ בא לו הסענוג בעבודתו שזה בחי' עה"כ עולם הבינה כי לולא זה שפרכין לערות מקודם לא היה נחשב לעבודה כי ה' תאזר כשזר המלות וזה בחי' נעשה ונשמע ר"ל נעשה העבודה ונשמע ואח"כ נבוא לעולם הסענוג כדי שיהא חשוב לעבודה ככ"ל (פ' יתרו) . (קפה) כל עבודת ישראל הוא בשם ע"י אלוהיות שזה בחי' אות הוא בלבד דיליה שנגלה בנבואותי שהם ישראל ע"י אלוהיות שנתלמדם ונתלבש בביכול בלוהיות וישראל מקרבין את תיות לשרשן ויש לו יתב' כביכול ששפועים וסענוג גדול מזה וכו' והעיקר תלוי שיהיה עבודה בדעת שלם וכו' וז"ש דע א"ת אלקי אבין ועבדיו סינו שיכנים הדעת בהלוהיות שהם מאלף ועד מיו ודעת הוא בהחצרות וכו' ר"ל שחבר הלוהיות אל הבורא יתב' הנקרא אלקי אבין ועבדיו זה נקרא עבודה שלימה שמקרב קו"ב' ושכינתו' וכו' וזה נק' אות גדול וכו' וכן אמר מרי הבעש"ט זל"ה שאל לך אות מצא ה' אלקיך ר"ל שתתן ותשאל מהקב"ה שיתן לך אות דהיינו אלוהיות מן א"ת הדברים עם ה' אלקיך שתזכה לחבר אותם בשרשם (פ' כי תשא) : (תפ) השם שקוראים את האדם הלוהיות הם חיותיו וכן קוראים אותו בשמים ועם חיות וקדושת הלוהיות שבשמו הוא יכול לעבוד את ה' כל ימיו אחר שיבחר בע"ב כי בהחיות חפשיית ולכן הרשעים אינם יודעים לאחר מיתתם את שמה כי לא עבדו את ה' עם הלוהיות הק' שבשמה והם משממין את שמה ח"ו ח"ש לכו חזו וכו' אשר שם שמות בלחך ודרז"ל א"ת שמות תלל שמות כי הדיקים עובדים את ה' ע"י הלוהיות שבשמה ושמותם הם שמות הק' וכו' (פ' ויקהל וזפ' במדבר) : (קפו) כל התורה שבכתב ושבפ"פ וכל המצוות הנגלות הן במה הנ"ל של התורה ויש בהם חיות ופנימיות רזין דאורייתא שהוא מהותו ית' ולריך לייחד הנ"ל עם הנשמה דהיינו עם החיות והפנימיות שהוא מהותו ית' וכן במצוה לריך לייחד מפעל המלוא עם הנשמה והחיות שלה שהוא מהותו ית' וזה נק' יחוד קו"ב' ושכינתו' שמיחד המעשה שהוא הכוון עם הנשמה והחיות שהוא הש"ת בעלמו ונעשה יהוד בכל העולמות וכו' וזהו שבר מלוא מלוא דהיינו שנתדבק על ידה בשה"ת ואין לך שבר גדול מזה (פ' בהעלותך) . (קפה) העיקר בכל דבר הוא המכוין שיהיו כל מעשיו לשם שמים וכעין שארז"ל שנים שגלו את פסחיהם וכו' על זה נאמר לדיקים ילכו עם ועל זה נאמר ופועלים יכשלו עם הכס שפשו שניהם דבר אחד אך מפני שהמכוין אינו שזה ע"כ זה מתקרב בלוהיות בדבר להש"ת וזה מתרחק וכמו כן בכל דבר כגון שארז"ל עושה לרקע בכל עם זה הן ומפרנסם אשתו ובניו וסינו אתם הוא עושה כל זה לעבודותיו' דהיינו שחושב כי בהם ג"כ חלק תלוק וסקב"ה נתן לי החלקים והריני כבבאי ממונה עליהם לפרנסם ואם חושב כן הוא עובדה ואם עושה שלא בדעת אף שעושה אינו נחשב לבלום ככ"ל וזשארז"ל אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה עמו דייקא פירוש שלא יכה כוונתו שבביל עצמו שומות את המחשבה שבבביל עצמו לגמרי לא יזכר ולא יפקד רק הכל לעבודתו ית' ככ"ל (פ' חקת) : (קפט) בזה שבעש"ט ז"ל וז"ל וז"ל כי יקם את אחותו חסד הוא היינו כי האלהי המלוכמת בעריות הוא בחי' נבילות מן האלהי העליונה בכדי שפ"ו יוכלו לבא לאהבת ה' וכו' וזהו זה נמשך למטה עם אותה המדה ואין לא נתן דעתו להבין כי חסד הוא פירוש שהוא נובלות ממדת החסד העליונה בכדי שפ"ו יק' לו בנקל לבא לאהבת הבורא ית' והוא לדרבנא נמשך ע"ז למטה ומכרית בביכול רזון וכוונת הבורא ית' לשטותו ופחזתו ואין לך פגם גדול מזה ח"ו וכו' וכן אמר הבעש"ט ז"ל ע"פ משניות מן החלונות וכו' כי אפי' בשעה שהרשע הולך לעשות עבירה בחדר חיוחד נופלת עליו יראה ומתדמה לו כאלו רואה אותו שום אדם וזהו שהירא' עליונה מלמדת א"ע אליו בעת שהוא לבבאי יראה בלבבו מהבורא ית' שדבר יעצוב סכלותו אלא לדרבנא בזהבם הירא' שהוא בנקל לו להתחיל לאהוב אותו ית' ולירא' מלפניו וע"כ מתדמה לו כאלו אחד משניות מן החלונות וכו' ע"ש שהלריך בזה איך שכל המדות נשתלשלו ללבושים בשמים ולדברים חילוניים והכל רק בכדי לעורר את האדם לשורש קדושת המדות האלו בשרשם לאהבה ויראה והתפארות וכו' העליונים דקדושה וכשזוכה לדעת זה לא נחתקו ע"י הדברים מעליו ומעל כל העולם וכו' וז"ש ראה חיים עם האשה אשר אהבת וכו' דהיינו שלא תוריד את האהב' הזאת למטה שאלו הוא בבחי' מיתת ח"ו כי מאן דנחית מדרג' וכו' רק שתראה ותסתכל על החיות שגלובש בדבר שהוא ותחדק בזהבם הבורא ית' ע"ז ככ"ל וזו תעלה המדה לשרשם שהיא בחי' חיים וכו' (פ' פנחס) : (קל) כתיב עבדו את ה' בשמחה וכתיב עבדו את ה' בירא' וז"ל ברעדה ודרז"ל במקום גילה שם תהא רעדה והענין דרועה כי היראה הוא השגג' לה' אשר לדיקים יבואו בו ראשית חכמה יראה ה' שתחלת כל עבודתו ותחלת דברו הדי' רים לריך שתקדים לו ותעורר עליו יראתו ית' ואם יא' לו דעת אזי ע"י הדעת שהוא נמשך לו תשנוג גדול מעולם הסענוג ותתחיל לעבוד את ה' בשמחה ונמצא שמקשר ומיחד ומעלה את השולם היראה לעולם הסענוג ובתחתונות